

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

Waste and Hazardous Substances Management Bureau

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย
กรมควบคุมมลพิษ

รายงานประจำปี 2560

คพ. 04-199

คำนำ

ปัญหามลพิษด้านกากของเสียและสารอันตรายเป็นปัญหาที่สำคัญจำเป็นต้องเร่งดำเนินการป้องกันและแก้ไข เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม และสุขภาพอนามัยของประชาชน โดยเฉพาะปัญหาขยะมูลฝอยขาดการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ จนเกิดปัญหาขยะล้นเมือง ปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมถูกต่อต้านจากประชาชนในพื้นที่ ปัญหาการจัดการของเสียอันตรายชุมชน ของเสียอุตสาหกรรม รวมทั้งมูลฝอยติดเชื้อจนเกิดปัญหาการลักลอบทิ้งในพื้นที่หลายจังหวัด ก่อให้เกิดความเดือดร้อนของประชาชนที่อาศัยในบริเวณใกล้เคียง และส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ ได้ดำเนินการเพื่อจัดการปัญหามลพิษด้านกากของเสียและสารอันตราย โดยเน้นดำเนินการเชิงรุก ป้องกัน และลดปัญหามลพิษ โดยการจัดการขยะมูลฝอย ดำเนินการขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ. 2559 - 2564) และอนุสัญญาระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับของเสียอันตรายและสารอันตราย โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน นอกจากนี้ ได้จัดทำมาตรการ แนวทาง หลักเกณฑ์ทางวิชาการ และข้อกำหนดต่างๆ เพื่อเป็นกลไกในการจัดการปัญหามลพิษด้านกากของเสียและสารอันตราย ตลอดจนการประสานการดำเนินงานให้คำปรึกษา และให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว และปัญหากรณีเหตุฉุกเฉินสารเคมีและลักลอบทิ้งกากของเสีย อีกทั้ง การสื่อสารให้ประชาชน รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน ได้รับทราบถึงข้อมูลและการดำเนินงาน ป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษดังกล่าว ถือเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยให้ประชาชนเกิดความเข้าใจ เห็นความสำคัญของปัญหา และเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ จึงหวังว่าการจัดทำรายงานประจำปี 2560 เพื่อสื่อสารและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารจะช่วยให้บุคคลทั่วไป ประชาชน หน่วยงานรัฐ และเอกชน ได้รับทราบผลการดำเนินงานของสำนักฯ และใช้ประโยชน์จากรายงานฉบับนี้เพื่อประกอบการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการมลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย และร่วมกันดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมต่อไป

(นายสุเมธา วิเชียรเพชร)

ผู้อำนวยการสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย

กรมควบคุมมลพิษ

ส่วนที่ 1 การบริหารจัดการและโครงสร้างภายใน สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย

1.1	โครงสร้างสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย	2
1.2	อัตรากำลังสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย	3
1.3	อำนาจหน้าที่สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย	4
1.4	แผนที่ยุทธศาสตร์สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย	8
1.5	งบประมาณในการบริหารจัดการกากของเสียและสารอันตราย	9
1.6	กิจกรรม 5 ส สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย	12

ส่วนที่ 2 การบริหารจัดการกากของเสียและสารอันตราย

2.1	ผลการสำรวจข้อมูลขยะมูลฝอยของประเทศไทย ปี 2559	18
2.2	เมืองสวยใส ไร้มลพิษ (Clean and Green City)	20
2.3	การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการ “ประเทศไทย ไร้ขยะ” ตามแนวทาง “ประชารัฐ” ระยะ 1 ปี (พ.ศ. 2559 – 2560)	26
2.4	การขับเคลื่อนตัวชี้วัด “การบริหารจัดการปัญหาขยะมูลฝอย” ตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560	29
2.5	การติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย	36
2.6	การพัฒนาระบบฐานข้อมูลขยะมูลฝอย	39
2.7	การจัดการขยะมูลฝอยและน้ำเสียแบบบูรณาการในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ 10 แห่งนำร่อง	40
2.8	โครงการลด คัดแยกขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายภายในกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	42
2.9	โครงการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยภายในอาคารกรมควบคุมมลพิษ	44
2.10	โครงการบริจาคอะลูมิเนียมเพื่อจัดทำขาเทียมพระราชทาน	45
2.11	แผนจัดการขยะพลาสติกอย่างบูรณาการ (พ.ศ. 2560 - 2561)	48
2.12	โครงการความร่วมมือการเลิกใช้พลาสติกหุ้มฝาขวดน้ำดื่ม (No Plastic Bottle Cap Seal)	50
2.13	การจัดการขยะในทะเลไทย	52
2.14	การติดตามตรวจสอบและการผลักดันการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม เกาะสีชัง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี	54
2.15	การจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน ปี 2560	55

ส่วนที่ 2 การบริหารจัดการกากของเสียและสารอันตราย

2.16	การเสริมสร้างความเข้มแข็งในการควบคุมการนำเข้า-ส่งออกของเสียอันตราย และการจัดการของของเสียอันตรายในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ	57
2.17	ประชารัฐร่วมใจ แยกทิ้งขยะอันตราย	58
2.18	คืนมือถือเก่า สร้างบุญ สร้างชาติ	59
2.19	Waste to Forest ปลูกต้นไม้บริเวณพื้นที่บ่อขยะภายใต้โครงการประชารัฐร่วมใจปลูกต้นไม้ให้แผ่นดิน	60
2.20	ทำเนียบข้อมูลการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษจากแหล่งกำเนิดจังหวัดระยอง	62
2.21	สถิติอุบัติเหตุจากสารเคมีและการลักลอบทิ้งกากของเสียอันตรายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560	67
2.22	การติดตามตรวจสอบการปนเปื้อนของสารแคดเมียมในห้วยแม่ตาและแม่กุ อำเภอมะขาม จังหวัดตาก ประจำปี 2560	70
2.23	คู่มือการปกป้องประชาชนจากเหตุฉุกเฉินสารเคมีรั่วไหล	74
2.24	คู่มือการระงับอุบัติเหตุเบื้องต้นจากวัตถุอันตราย	76
2.25	แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตราย รองรับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2558	77
2.26	การเสริมสร้างศักยภาพเครือข่ายกู้ภัยสารเคมี ปี 2560	78
2.27	การจัดกิจกรรมส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในการปฏิบัติงานของศูนย์ควบคุมมลพิษระยองเศรษฐกิจภาคตะวันออก	81
2.28	การจัดการมลพิษฉุกเฉินด้านสารเคมีและการลักลอบทิ้งกากของเสียอุตสาหกรรม	83
2.29	การฝึกอบรมด้านการจัดการอุบัติเหตุสารเคมีและการลักลอบทิ้งกากของเสียในพื้นที่โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก	86
2.30	การแก้ไขปัญหากลิ่นเหม็นจากระบบบำบัดน้ำเสียรวม ของเขตประกอบการอุตสาหกรรมไออาร์พีซี ตำบลบ้านแลง อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง	88
2.31	การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย”	91

ส่วนที่ 3 อนุสัญญาและความร่วมมือระหว่างประเทศด้านกากของเสียและสารอันตราย

3.1	การเตรียมการและกำหนดท่าทีไทยสำหรับการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาบาเซล สมัยที่ 13	93
3.2	การดำเนินงานตามพันธกรณีอนุสัญญาบาเซล	94
3.3	โครงการ Implementation of the POPs Monitoring Plan in the Asian Region (GMP2 Asia)	97
3.4	การเสริมสร้างขีดความสามารถในการดำเนินงานตามพันธกรณีของอนุสัญญาระหว่างประเทศด้านการจัดการสารเคมีและของเสียอันตราย ปี 2560	99
3.5	การดำเนินงานอนุสัญญาสตอกโฮล์มว่าด้วยสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน (Stockholm Convention on Persistent Organic Pollutants: POPs) ปี 2560	101
3.6	การเตรียมความพร้อมในการออกกฎหมายเพิ่มเติมเพื่อการภาคยานุวัติอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท	103
3.7	การเตรียมการและกำหนดท่าทีสำหรับการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญามินามาตะฯ สมัยที่ 1	104

ส่วนที่ 4 การประชุมนานาชาติด้านการบริหารจัดการกากของเสียและสารอันตราย

4.1	การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาบาเซลฯ สมัยที่ 13	107
4.2	การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญารอตเตอร์ดัมฯ สมัยที่ 8 และการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ สมัยที่ 8	110
4.3	การประชุมคณะทำงานอาเซียนด้านการจัดการสารเคมีและของเสีย (ASEAN Working Group on Chemicals and Waste: AWGCW) ครั้งที่ 2	113
4.4	การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท สมัยที่ 1	117
4.5	การประชุม The Regional 3R Forum in Asia	119

ส่วนที่ 5 มาตรฐาน มาตรการ และเกณฑ์การปฏิบัติด้านกากของเสียและสารอันตราย

5.1	ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง หลักเกณฑ์ในการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ การออกแบบก่อสร้างและการจัดการสถานที่หมักปุ๋ยจากมูลฝอย	122
5.2	ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง หลักเกณฑ์ในการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ การออกแบบและก่อสร้างสถานีขนถ่ายมูลฝอย	123
5.3	ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง หลักเกณฑ์ในการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ การออกแบบก่อสร้าง และการจัดการสถานที่กำจัดมูลฝอยโดยเตาเผา	124

ส่วนที่ 5 มาตรฐาน มาตรการ และเกณฑ์การปฏิบัติด้านกากของเสียและสารอันตราย

5.4	ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง หลักเกณฑ์ในการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ การออกแบบก่อสร้าง และการจัดการสถานที่ฝังกลบมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล	125
5.5	ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการของเสียอันตรายชุมชน สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	126

ส่วนที่ 6 การพัฒนาองค์ความรู้ด้านการจัดการกากของเสียและสารอันตราย

6.1	การจัดฝึกอบรมถ่ายทอดประสบการณ์การทำงานด้านกากของเสียและสารอันตราย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560	128
6.2	คู่มือสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง แนวทางการพิจารณาคัดเลือกรูปแบบเทคโนโลยีที่เหมาะสมสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	129
6.3	แนวทางในการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ การออกแบบก่อสร้าง และการจัดการสถานที่ฝังกลบขยะมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล	130
6.4	แนวทางในการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ การออกแบบก่อสร้าง และการจัดการสถานที่จัดการขยะมูลฝอยโดยการหมักปุ๋ย (สารบำรุงดิน)	130
6.5	แนวทางในการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ การออกแบบก่อสร้าง และการจัดการสถานที่จัดการขยะมูลฝอยโดยการเผาในเตาเผา	131
6.6	แนวทางในการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ การออกแบบก่อสร้าง และการจัดการสถานีขนถ่ายขยะมูลฝอย	131
6.7	รายงานสถานการณ์ขยะมูลฝอยของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2559	132
6.8	คู่มือพิทักษ์อัตราศุลกากรและรหัสสถิติเฉพาะสำหรับของเสียอันตราย	132
6.9	ยุทธศาสตร์การจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์เชิงบูรณาการ ปี พ.ศ. 2557-2564	133
6.10	คู่มือการวางแผนบริหารจัดการของเสียอันตรายจากชุมชนสำหรับผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	133
6.11	คู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการเก็บรวบรวม ขนส่ง และกำจัดของเสียอันตรายจากชุมชน	134
6.12	มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการลักลอบทิ้งและบริหารจัดการกากอุตสาหกรรมที่เป็นอันตรายและข้อมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2560 – 2564	134
6.13	คืนมือถือเก่า สร้างบุญ สร้างชาติ	135

ส่วนที่ 6 การพัฒนาองค์ความรู้ด้านการจัดการกากของเสียและสารอันตราย

6.14 ประชากรรัฐร่วมใจ แยกทิ้งขยะอันตราย	135
6.15 คู่มือประชาชนเพื่อการแยกขยะอันตรายจากชุมชน	136
6.16 รายงานประจำปี 2559 สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย	136
6.17 วงล้อการตอบโต้อุบัติภัยจากสารเคมี	137
6.18 วารสารข่าวสารอันตรายและของเสีย ฉบับที่ 1/2560, 2/2560 และ 3/2560	137

ผู้เรียบเรียงรายงานประจำปี 2560 สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย	139
--	-----

ที่ปรึกษาและคณะทำงานจัดทำรายงานประจำปี 2560 สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย	148
--	-----

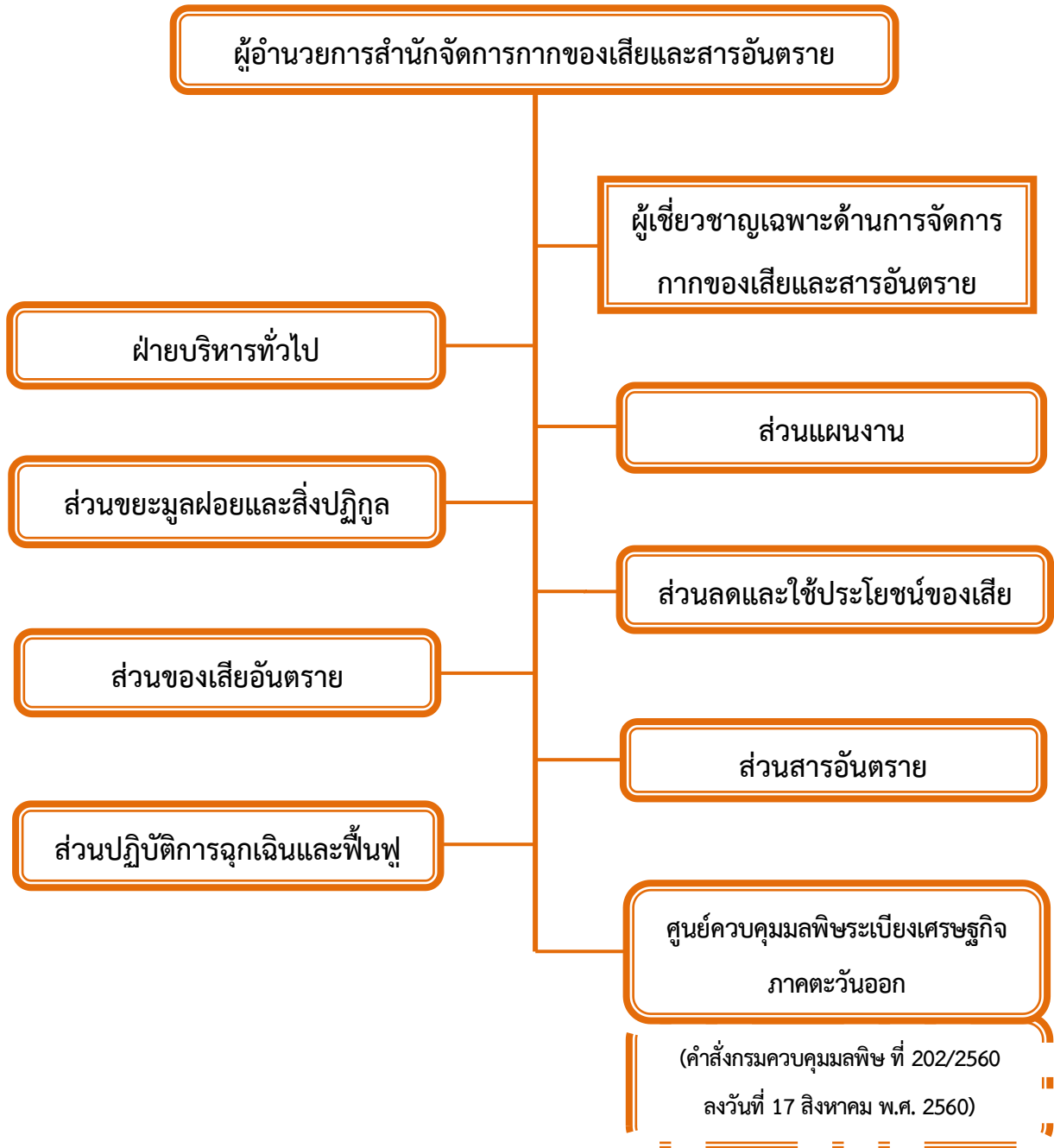
ส่วนที่ 1

การบริหารจัดการและโครงสร้างภายใน
สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย

โครงสร้าง

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย

อัตรากำลัง

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย

ส่วนงาน	ข้าราชการ	ลูกจ้างประจำ	พนักงานราชการ	บุคคลภายนอก	รวม
1. ผู้อำนวยการสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย	1	-	-	-	1
2. ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการจัดการกากของเสียและสารอันตราย	1	-	-	-	1
3. ฝ่ายบริหารทั่วไป	3	2	3	2	10
4. ส่วนแผนงาน	5	-	4	1	11
5. ส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล	8 ¹	-	3	3	13
6. ส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย	7	-	4	2	13
7. ส่วนปฏิบัติการฉุกเฉินและฟื้นฟู	6	-	1	3	11
8. ส่วนของเสียอันตราย	7	-	3	2	12
9. ส่วนสารอันตราย	6 ²	-	3	4	13
10. ศูนย์ควบคุมมลพิษระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก	3	-	4	-	11
รวม	46	2	25	17	90

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2560

หมายเหตุ

- รวมข้าราชการที่ครองตำแหน่งของ กผผ. 1 ตำแหน่ง
- มีอัตราว่าง 1 ตำแหน่ง

ส่วนที่ 1

รายงานประจำปี 2560 สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย

อำนาจหน้าที่

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย

กฎกระทรวง

แบ่งส่วนราชการกรมควบคุมมลพิษ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 103 ก วันที่ 9 ตุลาคม 2545

และเอกสารแนบท้ายคำสั่งกรมควบคุมมลพิษ ที่ 207/2556 ลงวันที่ 3 กรกฎาคม 2556)

1. เสนอความเห็นเพื่อจัดทำนโยบายและแผนหลักการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกากของเสียและสารอันตราย
2. จัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมด้านมลพิษ ประสานการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย
3. จัดทำแผนปฏิบัติการฉุกเฉิน ประสานการปฏิบัติการ ควบคุม แก้ไข ระวังหรือฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม ในบริเวณที่มีการปนเปื้อนหรือการแพร่กระจายจากกากของเสียและสารอันตราย
4. เสนอแนะ มาตรฐาน มาตรการ หลักเกณฑ์และวิธีการจัดการกากของเสียและสารอันตราย
5. ติดตาม ตรวจสอบ และจัดทำรายงานสถานการณ์มลพิษ ด้านการจัดการกากของเสียและสารอันตราย
6. พัฒนาระบบ รูปแบบ หลักเกณฑ์ปฏิบัติ และวิธีการที่เหมาะสม เพื่อนำมาใช้ในการลดมลพิษ หรือการใช้ประโยชน์จากกากของเสียและสารอันตราย
7. เสนอแนะ ร่วมมือ และดำเนินมาตรการระหว่างประเทศด้านกากของเสียและสารอันตราย
8. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

1) ฝ่ายบริหารทั่วไป มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (1) ปฏิบัติงานสารบรรณ
- (2) ดำเนินการเกี่ยวกับการงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง และบริหารงานพัสดุ
- (3) ปฏิบัติงานบริหารงานบุคคลและช่วยอำนวยความสะดวกผู้บริหาร
- (4) ควบคุม ดูแล อาคารสถานที่ และการรักษาความปลอดภัยของสำนักฯ
- (5) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ส่วนที่ 1

รายงานประจำปี 2560 สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย

2) ส่วนแผนงาน มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (1) ประสานและจัดทำนโยบายและแผนการจัดการกากของเสียและสารอันตราย
- (2) ประสานเพื่อจัดทำรายงานสถานการณ์มลพิษด้านการจัดการกากของเสียและสารอันตราย
- (3) ติดตาม วิเคราะห์ ประมวลผล และรายงานผลการปฏิบัติงานตามนโยบาย แผนงาน และมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกากของเสียและสารอันตราย
- (4) บริหารจัดการระบบฐานข้อมูล และระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ เพื่อสนับสนุนการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย
- (5) ประสานและดำเนินการร่วมกับหน่วยงานภายในกรม เพื่อให้การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการพัฒนาระบบบริหารราชการของสำนักบรรลุตามวัตถุประสงค์ เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- (6) กำกับ เร่งรัด ติดตาม รายงานผลการปฏิบัติงานการใช้จ่ายงบประมาณ การจัดทำตัวชี้วัดการปฏิบัติราชการระดับหน่วยงาน และประสานงานการจัดทำงบประมาณประจำปีของสำนัก
- (7) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

3) ส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (1) เสนอแนะความเห็นเพื่อจัดทำนโยบายและแผนด้านการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน
- (2) เสนอแนะมาตรฐาน มาตรการ หลักเกณฑ์ และวิธีการ เพื่อควบคุมการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน
- (3) จัดทำรายงานสถานการณ์มลพิษเกี่ยวกับการดำเนินการด้านการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน
- (4) พัฒนาระบบ รูปแบบ และวิธีการที่เหมาะสมในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน
- (5) ให้คำแนะนำ ปรีกษา และเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน
- (6) ดำเนินงานความร่วมมือระหว่างประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน
- (7) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

4) ส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (1) เสนอแนะความเห็นในการจัดทำนโยบายและแผนงานด้านการลดการใช้ ใช้น้ำ และแปรรูปใช้ใหม่
- (2) จัดทำแนวทางการลดการใช้ ใช้น้ำ และแปรรูปใช้ใหม่
- (3) เสนอแนะมาตรฐาน มาตรการ หลักเกณฑ์และวิธีการ เพื่อควบคุมการดำเนินงานด้านการลดการใช้ ใช้น้ำ และแปรรูปใช้ใหม่
- (4) จัดทำรายงานสถานการณ์มลพิษเกี่ยวกับการดำเนินงาน ด้านการลดการใช้ ใช้น้ำ และแปรรูปใช้ใหม่
- (5) ศึกษา ประยุกต์ใช้รูปแบบ และวิธีการที่เหมาะสมในการลดการใช้ ใช้น้ำ และแปรรูปใช้ใหม่ ให้สอดคล้องกับขีดความสามารถและสภาพปัญหาของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (6) ให้คำแนะนำ ปรีกษา และเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการลดการใช้ ใช้น้ำ และแปรรูปใช้ใหม่

- (7) ดำเนินงานความร่วมมือระหว่างประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านการลดการใช้ซ้ำ และแปรรูปใช้ใหม่
- (8) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

5) ส่วนปฏิบัติการฉุกเฉินและฟื้นฟู มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (1) ประสานและสนับสนุนการปฏิบัติการเพื่อการจัดการเหตุฉุกเฉินสารเคมีและของเสียอันตราย และการลักลอบทิ้งกากของเสีย
- (2) ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการในการจัดการเหตุฉุกเฉินสารเคมีและของเสียอันตราย และการลักลอบทิ้งกากของเสีย
- (3) เสนอแนะมาตรฐาน มาตรการ หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการเหตุฉุกเฉินสารเคมีและของเสียอันตราย และการลักลอบทิ้งกากของเสีย
- (4) จัดทำรายงานสถานการณ์มลพิษกรณีเหตุฉุกเฉินสารเคมีและของเสียอันตราย และการลักลอบทิ้งกากของเสีย
- (5) พัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการจัดการเหตุฉุกเฉินสารเคมีและของเสียอันตราย และการลักลอบทิ้งกากของเสีย
- (6) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

6) ส่วนของเสียอันตราย มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (1) เสนอแนะความเห็นในการจัดทำนโยบายและแผนงานด้านการจัดการของเสียอันตราย
- (2) จัดทำแนวทางการจัดการของเสียอันตราย
- (3) เสนอแนะมาตรฐาน มาตรการ หลักเกณฑ์ และวิธีการเพื่อควบคุมและป้องกันการเกิดมลพิษอันเนื่องมาจากของเสียอันตราย
- (4) พัฒนาระบบ รูปแบบ แนวปฏิบัติ และวิธีการที่เหมาะสมในการจัดการของเสียอันตราย
- (5) จัดทำรายงานสถานการณ์มลพิษด้านของเสียอันตราย
- (6) ให้คำแนะนำ ปรึกษา และเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการจัดการของเสียอันตราย
- (7) ดำเนินการตามพันธกรณีระหว่างประเทศ รวมทั้งประสานงานความร่วมมือระหว่างประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการของเสียอันตราย
- (8) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

7) ส่วนสารอันตราย มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (1) เสนอแนะการจัดทำนโยบายและแผนงานด้านการจัดการสารอันตราย
- (2) จัดทำแนวทางการจัดการสารอันตราย
- (3) เสนอแนะมาตรฐาน มาตรการ หลักเกณฑ์ และวิธีการเพื่อควบคุมและป้องกันการเกิดมลพิษอันเนื่องมาจากสารอันตราย
- (4) จัดทำรายงานสถานการณ์มลพิษจากสารอันตราย รวมทั้งรายงานผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการสารอันตราย
- (5) พัฒนาระบบ รูปแบบ และวิธีการที่เหมาะสมในการจัดการมลพิษจากสารอันตราย
- (6) ให้คำแนะนำ ปรีกษา และเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการจัดการสารอันตราย
- (7) ดำเนินการตามพันธกรณีระหว่างประเทศ และประสานงานความร่วมมือระหว่างประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสารอันตราย
- (8) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

8) ศูนย์ควบคุมมลพิษระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

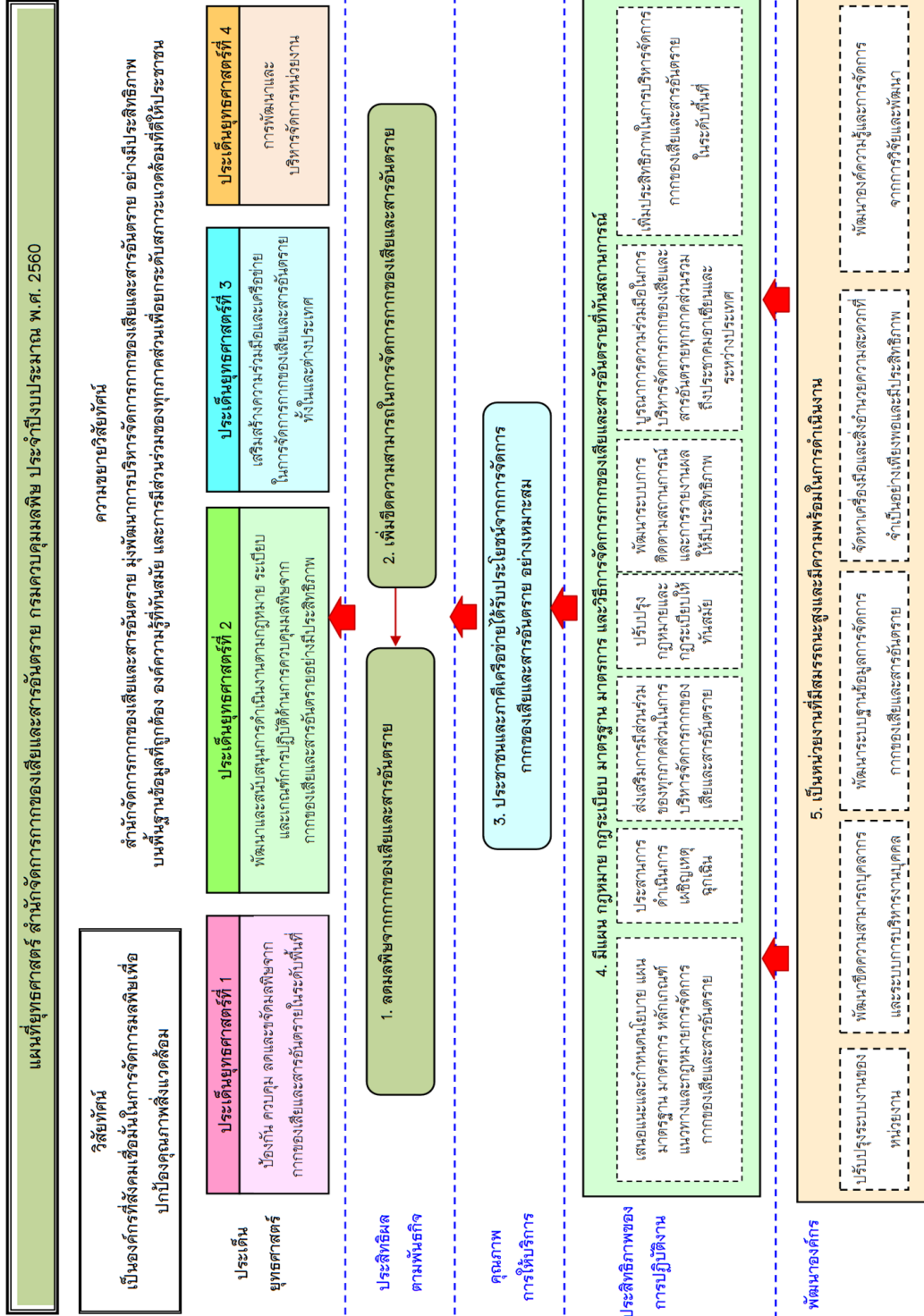
บัญชีรายละเอียดโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ และบทบาทภารกิจ
ของศูนย์ควบคุมมลพิษระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก “ศคพ.ตอ.”
แนบท้ายคำสั่งกรมควบคุมมลพิษ ที่ 202/2560 ลงวันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2560

- (1) สนับสนุนและประสานการปฏิบัติการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ปัญหามลพิษจากเหตุฉุกเฉินสารเคมี
- (2) ติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังมลพิษในสิ่งแวดล้อมด้านสารอินทรีย์ระเหยง่ายและมลพิษสิ่งแวดล้อมเพื่อการแจ้งเตือนและนำข้อมูลสู่ประชาชน
- (3) เสนอแนะความเห็นและมาตรการในการควบคุมและแก้ไขการปนเปื้อนมลพิษสิ่งแวดล้อมในพื้นที่
- (4) ตรวจสอบและประสานงานเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษในพื้นที่
- (5) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงานและโครงการที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมหรือขจัดมลพิษในพื้นที่
- (6) พัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการจัดการมลพิษ และการคาดการณ์การแพร่กระจายมลพิษในภาวะฉุกเฉิน
- (7) สนับสนุนและเสริมสร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ผู้ประกอบการ และภาคประชาชน ในการป้องกัน เฝ้าระวัง และร่วมกันแก้ไขปัญหามลพิษที่เกิดขึ้นอย่างบูรณาการ
- (8) ร่วมจัดทำแผนเฝ้าระวังมลพิษ และแผนปฏิบัติการตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากสารเคมีภายใต้แผนป้องกันสาธารณภัยแห่งชาติ
- (9) ให้ความช่วยเหลือ และให้คำปรึกษา แนะนำทางวิชาการ ในการจัดการมลพิษจากเหตุฉุกเฉินสารเคมี
- (10) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

แผนที่ยุทธศาสตร์

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย

งบประมาณ

ในการบริหารจัดการกากของเสียและสารอันตราย

ปี 2560 สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวน 40,383,800 บาท ดังนี้

- 1) การดำเนินงานตามแผนงานและภารกิจต่างๆ ภายในสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย จำนวน 30,623,800 บาท
- 2) โอนให้กับสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 1-16 และ ทสจ. 76 จังหวัด เพื่อปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการกากของเสียและสารอันตราย จำนวน 9,560,000 บาท
- 3) โอนให้กับสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการประชุมวิชาการระดับชาติเพื่อการจัดการสารเคมี ครั้งที่ 1 (The First National Conference on Chemical Management หรือ NCCM-2017 จำนวน 200,000 บาท

กราฟแสดง งบประมาณในการบริหารจัดการกากของเสียและสารอันตราย

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

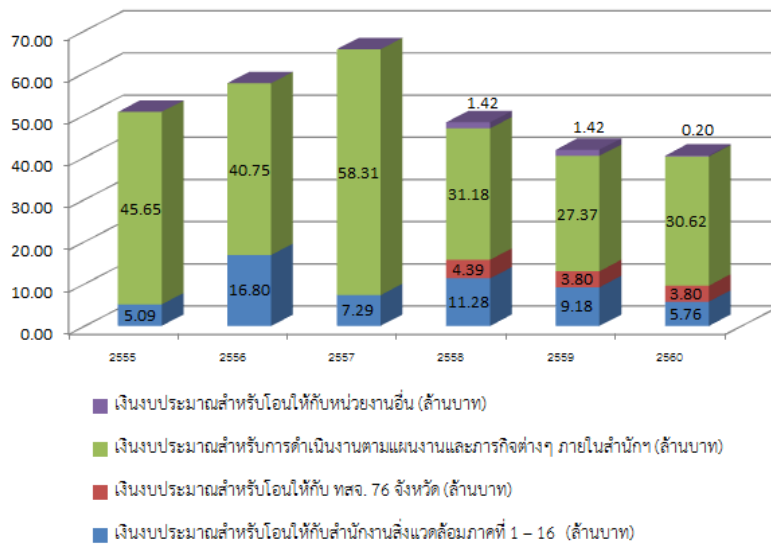
ส่วนที่ 1

รายงานประจำปี 2560 สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย

ตารางแสดง สรุปงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2560 สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย
แยกตามกิจกรรมหลัก ดังนี้

แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ (ล้านบาท)	
	เงินภายในสำนักฯ	เงินโอนฯ
กิจกรรมหลักที่ 1 พัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์การและการควบคุมมลพิษ		
กิจกรรมย่อยที่ 1 โครงการบริหารจัดการกากของเสียและสารอันตราย	9.9155	9.7600
• สนับสนุนงานด้านขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล		
• สนับสนุนงานด้านลดและใช้ประโยชน์ของเสีย		
• สนับสนุนงานด้านของเสียอันตราย		
• สนับสนุนงานด้านสารอันตราย		
• สนับสนุนงานด้านปฏิบัติการฉุกเฉินและฟื้นฟู		
• สนับสนุนงานด้านแผนงาน		
กิจกรรมย่อยที่ 2 โครงการศูนย์ควบคุมมลพิษจังหวัดระยอง	2.2671	
• สนับสนุนงานด้านปฏิบัติการฉุกเฉินและฟื้นฟู		
กิจกรรมย่อยที่ 3 ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการต่างประเทศ	1.9455	
• สนับสนุนงานด้านลดและใช้ประโยชน์ของเสีย		
• สนับสนุนงานด้านของเสียอันตราย		
• สนับสนุนงานด้านสารอันตราย		
กิจกรรมย่อยที่ 4 โครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	1.3957	
• สนับสนุนงานด้านบริหารงานทั่วไป		
รวมกิจกรรมหลักที่ 1	15.5238	
กิจกรรมหลักที่ 2 เสริมสร้างศักยภาพการบริหารจัดการขยะและของเสียอันตราย		
กิจกรรมย่อยที่ 1 โครงการเพิ่มศักยภาพการจัดการขยะมูลฝอย	15.1000	
• สนับสนุนงานด้านขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล		
• สนับสนุนงานด้านลดและใช้ประโยชน์ของเสีย		
• สนับสนุนงานด้านของเสียอันตราย		
• สนับสนุนงานด้านสารอันตราย		
• สนับสนุนงานด้านแผนงาน		
รวมกิจกรรมหลักที่ 2	15.1000	
	30.6238	9.7600
รวมทั้งสิ้น	40.3838	

กราฟแสดงงบประมาณในการบริหารจัดการกากของเสียและสารอันตราย
ปี พ.ศ. 2555 – 2560

หมายเหตุ

1. ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 – 2560 สจก. ได้ออนเงินงบประมาณให้กับ สสจ. 1 – 16 เพื่อปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการกากของเสียและสารอันตราย
2. ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 – 2560 สจก. ได้ออนเงินงบประมาณให้กับ ทสจ. 76 จังหวัด เพื่อปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการกากของเสีย
3. ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 – 2559 สจก. ได้ออนเงินงบประมาณให้กับ สส. เพื่อปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการกากของเสีย
4. ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 สจก. ได้ออนเงินงบประมาณให้กับสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เพื่อปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการสารอันตราย

กิจกรรม 5 ส

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย ได้กำหนดจัดกิจกรรม 5 ส ขึ้นเป็นประจำทุกปี โดยให้ส่วนต่าง ๆ ในสำนักฯ จัดระบบระเบียบสถานที่ทำงานให้มีสภาพแวดล้อมที่ดี เกิดบรรยากาศที่นำทำงาน ทำความสะอาด สิ่งของ เครื่องมือ และอุปกรณ์ต่าง ๆ และจัดเก็บให้เป็นระเบียบเรียบร้อย

5 ส คือ กิจกรรมที่เป็นแนวทางการปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างลักษณะนิสัย ความเป็นระเบียบวินัยให้แก่ผู้ปฏิบัติกิจกรรม เอื้ออำนวยความสะอาด ความสะดวก และความปลอดภัยให้กับองค์กร ซึ่งประกอบด้วย

ส สะสาง คือ การแยกของที่ต้องการ ออกจากของที่ไม่ต้องการ และขจัดของที่ไม่ต้องการทิ้งไป

ส สะดวก คือ การจัดวางสิ่งของต่าง ๆ ในที่ทำงานให้เป็นระเบียบ เพื่อความสะดวกและปลอดภัย

ส สะอาด คือ การทำความสะอาด เครื่องมือ อุปกรณ์ และสถานที่ทำงาน

ส สุขลักษณะ คือ การรักษาความสะอาด ให้มีสภาพดูดี สะอาดตา และถูกสุขลักษณะ

ส สร้างนิสัย คือ การอบรม สร้างนิสัยในการปฏิบัติงานตามระเบียบวินัย ข้อบังคับอย่างเคร่งครัด

ในปี พ.ศ. 2560 คณะทำงานดำเนินการกิจกรรม 5 ส ประกอบด้วยผู้แทนจากส่วนต่าง ๆ ในสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินรายละเอียดดังนี้

1) บริเวณโต๊ะทำงาน

- 1.1) โต๊ะอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน (ไม่ชำรุด)
- 1.2) เอกสารบนโต๊ะมีการจัดระเบียบ
- 1.3) วางสิ่งของที่ไม่เกี่ยวกับงานไว้บนโต๊ะได้ไม่เกิน 5 ชั้น
- 1.4) อุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงาน (ปากกา ดินสอ ยางลบ) ตามความเหมาะสม
- 1.5) มีการจัดเก็บเอกสารระหว่าง (รอ) ดำเนินการไว้อย่างเป็นระบบ
- 1.6) ไม่มีคราบสกปรก/ฝุ่นบนโต๊ะทำงาน/อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ (ถ้ามี)/โทรศัพท์
- 1.7) มีช่องวางบนโต๊ะได้ แต่ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย เช่น เก็บใส่กล่อง
- 1.8) โต๊ะทำงานติดป้ายชื่อ

2) เก้าอี้ทำงาน

- 2.1) ไม่พาดเสื่อไว้ที่พนักเก้าอี้เกิน 1 ตัว
- 2.2) มีเบาะรองนั่งไม่เกิน 1 ชั้น และเบาะพนักพิงไม่เกิน 1 ชั้น
- 2.3) ควรจัดเก็บเก้าอี้ให้เรียบร้อย

3) เครื่องใช้สำนักงาน (โทรศัพท์ คอมพิวเตอร์ เครื่องปริ้น เครื่องโทรสาร ฯลฯ)

- 3.1) กระจายบันทึกบนเครื่องใช้สำนักงาน (ติดให้เป็นระเบียบเรียบร้อย)
- 3.2) รักษาเครื่องใช้สำนักงานให้สะอาด

4) ตู้เก็บเอกสาร/ชั้นวางเอกสาร และตู้เก็บของ

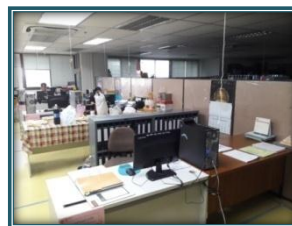
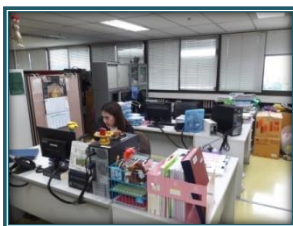
- 4.1) มีการจัดเก็บเอกสารให้เป็นระเบียบ เพื่อง่ายต่อการค้นหา
- 4.2) จัดแบ่งพื้นที่ในตู้และชั้นวางอย่างเหมาะสม
- 4.3) ไม่ควรวางสิ่งของใด ๆ บนหลังตู้โดยไม่จำเป็น แต่หากต้องวางของไว้บนตู้ควรจัดให้เป็นระเบียบ

5) ผนัง พื้นอาคาร เพดาน

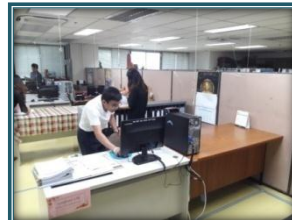
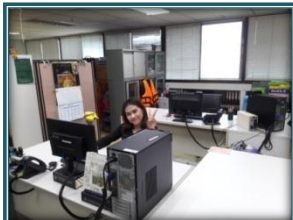
- 5.1) มีการจัดวางสายไฟ หรือเดินสายโทรศัพท์ สายคอมพิวเตอร์ อย่างเป็นระเบียบเพื่อความปลอดภัย และสะดวกในการทำงาน
- 5.2) ไม่มีสิ่งกีดขวางอยู่ช่องทางเดิน พร้อมทางหนีไฟ
- 5.3) ไม่วางของบริเวณหน้าต่างและช่องสว่าง

คณะทำงานดำเนินการกิจกรรม 5 ส ได้กำหนดวันตรวจประเมินกิจกรรม 5 ส ส่วนต่าง ๆ ในวันที่ 10 สิงหาคม 2560 ทั้งนี้ กิจกรรม 5 ส ประจำปี พ.ศ. 2560 มีผลการประเมินตามเกณฑ์ ดังนี้

ก่อนทำ
กิจกรรม 5 ส

หลังทำ
กิจกรรม 5 ส

ส่วนแผนงาน (ลำดับที่ 1)

ก่อนทำ
กิจกรรม 5 ส

หลังทำ
กิจกรรม 5 ส

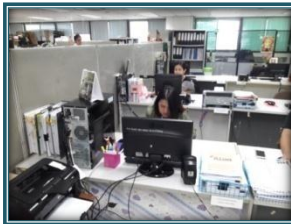

ฝ่ายบริหารทั่วไป (ลำดับที่ 2)

ก่อนทำ
กิจกรรม 5 ส

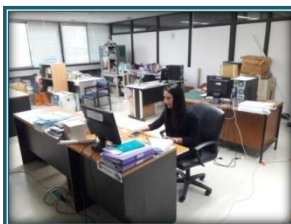

หลังทำ
กิจกรรม 5 ส

ส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย (ลำดับที่ 3)

ก่อนทำ
กิจกรรม 5 ส

หลังทำ
กิจกรรม 5 ส

ส่วนปฏิบัติการฉุกเฉินและฟื้นฟู (ลำดับที่ 4)

ส่วนที่ 1

รายงานประจำปี 2560 สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย

ก่อนทำ
กิจกรรม 5 ส

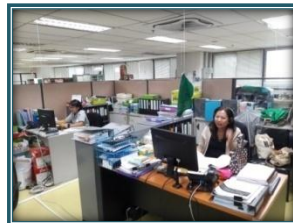

หลังทำ
กิจกรรม 5 ส

ส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล (ลำดับที่ 5)

ก่อนทำ
กิจกรรม 5 ส

หลังทำ
กิจกรรม 5 ส

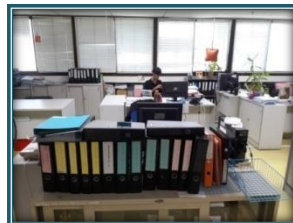

ส่วนสารอันตราย (ลำดับที่ 6)

ก่อนทำ
กิจกรรม 5 ส

หลังทำ
กิจกรรม 5 ส

ส่วนของเสียอันตราย (ลำดับที่ 7)

ประโยชน์ที่จะได้รับ

- 1) เจ้าหน้าที่เกิดความร่วมมือ ร่วมใจในการทำงานเป็นทีม นำไปสู่การรณรงค์กรมมากขึ้น
- 2) สถานที่ทำงานสะอาด ปลอดภัย มีระเบียบเรียบร้อย มีพื้นที่ว่างเพิ่มขึ้น และดูสะอาดตา
- 3) เครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ต่าง ๆ ได้รับการดูแลรักษา และจัดเก็บอย่างถูกวิธีในที่ที่เหมาะสม ทำให้มีอายุการใช้งานยาวนานขึ้น รวมถึงเจ้าหน้าที่ทำงานได้รวดเร็ว ราบรื่น และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- 4) เจ้าหน้าที่มีระเบียบวินัยมากขึ้น ตระหนักถึงผลเสียของความไม่เป็นระเบียบในสถานที่ทำงาน ต่อการเพิ่มผลผลิต และถูกกระตุ้นให้ปรับปรุงระดับความสะอาดของสถานที่ทำงานให้ดีขึ้น
- 5) เจ้าหน้าที่ใช้วัสดุได้อย่างคุ้มค่า มีการนำวัสดุกลับมาใช้ซ้ำอีก เช่น การรวบรวมกระดาษที่ใช้แล้ว หน้าเดียนำมาใช้หน้าสอง เพื่อทำเป็นกระดาษโน้ต/สมุดโน้ต แทนการใช้โพสต์อิท หรือนำมาทำเป็นบันทึก ข้อความที่ไม่เป็นทางการเพื่อติดต่อกภายในสำนักฯ ลดความสิ้นเปลืองในการจัดซื้อวัสดุที่เกินความจำเป็น

ส่วนที่ 2

การบริหารจัดการ
กากของเสียและสารอันตราย

ผลการสำรวจ

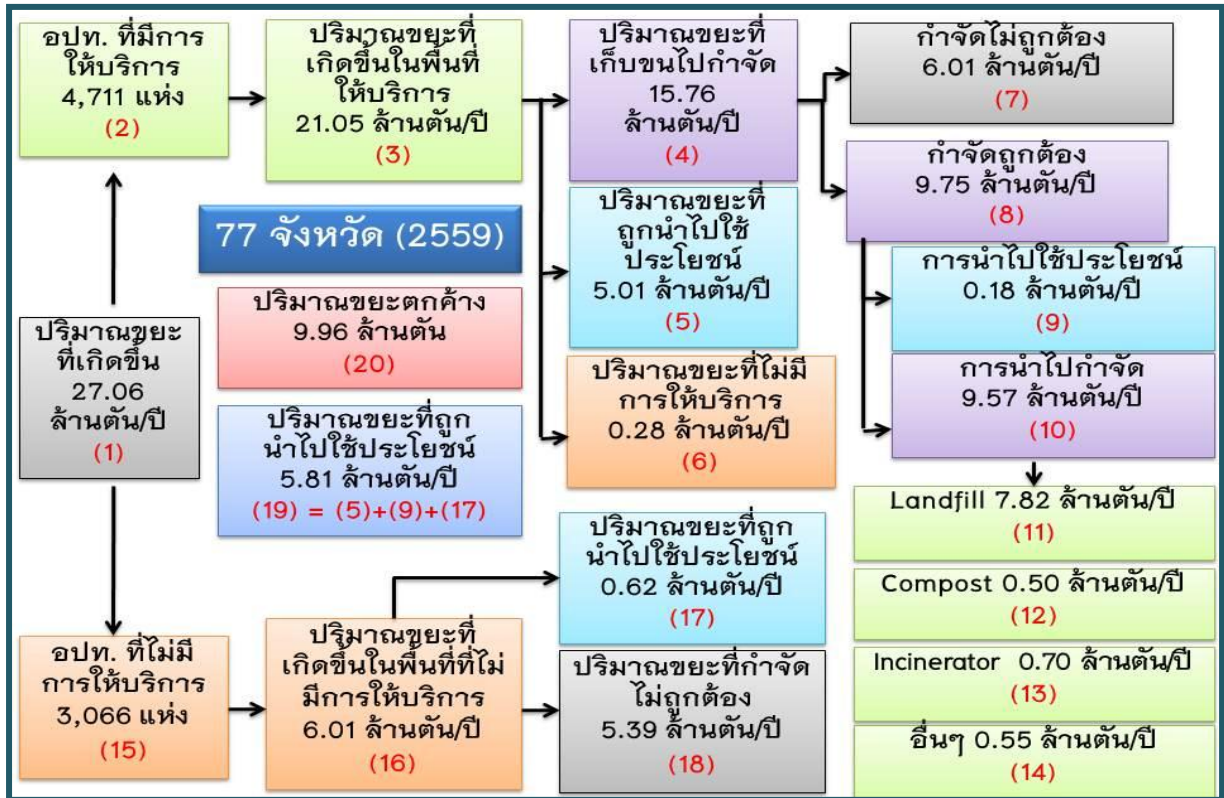
ข้อมูลขยะมูลฝอยของประเทศไทย ปี 2559

ในรอบปี 2559 ที่ผ่านมา สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ และสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 1-16 ร่วมกันสำรวจข้อมูลขยะมูลฝอยทั่วประเทศ โดยขอความร่วมมือไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ (เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และเมืองพัทยา) ในการให้ข้อมูลด้านการจัดการขยะมูลฝอย และร่วมลงพื้นที่สำรวจภาคสนามร่วมกับสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 1-16 เพื่อประเมินปริมาณขยะมูลฝอย สำรองตำแหน่งที่ตั้ง สภาพแวดล้อม และข้อมูลการเดินทางระบบและสภาพที่เปลี่ยนแปลงไปจากปีที่ผ่านมาของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย และพื้นที่ล้นรอบทิ้งขยะมูลฝอยของจังหวัดนั้น ๆ พร้อมทั้งประเมินการดำเนินงานของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยว่าดำเนินการได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ดำเนินการแบบยอมรับได้ หรือดำเนินการไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการและจำเป็นต้องดำเนินการปรับปรุงให้ถูกต้อง

จากการดำเนินงานดังกล่าว พบว่า ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นประมาณ 27.06 ล้านตัน คิดเป็นอัตราการเกิดของขยะมูลฝอย 1.14 กิโลกรัมต่อคนต่อวัน ซึ่งมีอัตราแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นจากปีที่ผ่านมา เนื่องจากจำนวนประชากรที่เพิ่มสูงขึ้น และพฤติกรรมการบริโภคของประชาชนที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้มีการใช้บรรจุภัณฑ์พุ่มเฟื่อยมากขึ้นซึ่งส่งผลให้ปริมาณขยะมูลฝอยและอัตราการเกิดขยะมูลฝอยเพิ่มขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา ในส่วนของตัวเลขการบริหารจัดการขยะมูลฝอย พบว่า ปริมาณขยะมูลฝอยที่ถูกนำกลับไปใช้ประโยชน์ใหม่ 5.81 ล้านตัน มีการเก็บขนขยะมูลฝอยไปกำจัดอย่างถูกต้อง 9.57 ล้านตัน และเป็นปริมาณขยะมูลฝอยที่ได้รับการกำจัดแบบไม่ถูกต้อง 11.68 ล้านตัน และจากการสำรวจสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของประเทศไทย พบว่า มีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยทั้งหมด 2,810 แห่ง เป็นสถานที่ที่มีการกำจัดแบบถูกต้องเพียง 330 แห่ง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการกำจัดขยะมูลฝอยแบบฝังกลบอย่างถูกหลักวิชาการ และการฝังกลบแบบเทกองควบคุม ส่วนที่เหลือจะเป็นสถานที่กำจัดแบบไม่ถูกต้อง เช่น การเผากลางแจ้ง และการเทกองทิ้งในบ่อดินเก่าหรือพื้นที่รกร้าง ซึ่งมีอยู่ถึง 2,480 แห่ง ด้วยเหตุนี้ ทำให้มีปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างสะสมที่รอการกำจัดให้ถูกต้องทั่วประเทศ 9.96 ล้านตัน

ภายหลังจากที่สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 1-16 จัดส่งข้อมูลการสำรวจขยะมูลฝอยทั่วประเทศให้กับสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ ตรวจสอบความถูกต้อง และแจ้งยืนยันข้อมูลดังกล่าวแล้ว สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย ได้นำข้อมูลดังกล่าวมาจัดเรียงลำดับจังหวัดที่มีปัญหาวิกฤตในการจัดการขยะมูลฝอย และจังหวัดที่มีปัญหาขยะมูลฝอยตกค้างสะสม ประจำปี 2559 รวมทั้งดำเนินการจัดทำและส่งรายงานสถานการณ์ขยะมูลฝอยของประเทศไทย ปี 2559 ให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ว่าราชการจังหวัดทั้ง 76 จังหวัดทั่วประเทศและกรุงเทพมหานคร สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 1-16 สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด 76 จังหวัด และท้องถิ่นจังหวัดทั้ง 76 จังหวัด เป็นต้น และได้ดำเนินการเผยแพร่รายงานสถานการณ์ขยะมูลฝอยของประเทศไทย ปี 2559 ผ่านช่องทางเว็บไซต์ของกรมควบคุมมลพิษอีกด้วย

ภาพแสดง การไหลของขยะมูลฝอยชุมชน ปี 2559

เมืองสวยใส ไร้มลพิษ (Clean and Green City)

นโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ...

วันที่ 26 สิงหาคม 2557 คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ให้ความเห็นชอบกับ Roadmap การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ในการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยของประเทศ ภายใต้ 4 กิจกรรม

วันที่ 3 พฤษภาคม 2559 คณะรัฐมนตรี ให้ความเห็นชอบกับ แผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ. 2559-2564) เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานด้านการจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ โดยมีกรอบแนวคิดดังนี้

1 แก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยเก่าตกค้างสะสม

2 สร้างรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยใหม่

3 วางระเบียบและมาตรฐานการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

4 สร้างวินัยคนในชาติ

1) การลดการเกิดขยะมูลฝอยหรือของเสียอันตรายที่แหล่งกำเนิด การนำของเสียกลับมาใช้ซ้ำและใช้ประโยชน์ใหม่ ณ แหล่งกำเนิดตามหลักการ 3Rs (Reduce, Reuse, Recycle) เพื่อให้เกิดการจัดการขยะมูลฝอยอย่างยั่งยืน

2) การส่งเสริมการกำจัดขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายแบบศูนย์รวม โดยใช้เทคโนโลยีแบบผสมผสานและการแปรรูปผลิตพลังงานอย่างเหมาะสม

3) ความรับผิดชอบและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

ทิศทาง
ใช้้อย ใช้ซ้ำ นำกลับมาใช้ใหม่ ตามหลักการ 3Rs
ระบบจัดการที่เหมาะสม กำจัดแบบศูนย์รวม และแปรรูปผลิตพลังงาน
ความรับผิดชอบและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

มาตรการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

- 1. การลดการเกิด ณ แหล่งกำเนิด**
 - คัดแยกและนำกลับมาใช้ใหม่
 - การเคลื่อนย้ายสินค้าขยะบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- 2. การเพิ่มศักยภาพ**
 - การรวบรวม ขนส่ง กำจัด
 - ศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยแอมรอน
 - สถานีรีไซเคิลแก้ว
 - พัฒนาปรับปรุงกฎหมาย
 - เข้มงวดบังคับกฎหมาย
- 3. ส่งเสริมการบริหารจัดการ**
 - สร้างจิตสำนึก
 - พัฒนาบุคลากร
 - ยกระดับการบังคับใช้กฎหมาย

❖ พัฒนาระบบฐานข้อมูล
❖ สร้างแรงจูงใจในการจัดการ
❖ ผลิตพลังงานและหารเศรษฐกิจ

วันที่ 20 กันยายน 2559 คณะรัฐมนตรี ให้ความเห็นชอบกับ แผนปฏิบัติการ “ประเทศไทย ไร้ขยะ” ตามแนวทาง “ประชารัฐ” ระยะ 1 ปี (พ.ศ. 2559-2560) ที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมอบหมายให้กระทรวงมหาดไทย กำกับ ดูแลให้จังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยตามแผนปฏิบัติการฯ ดังกล่าว เพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรม ภายใต้หลักการ “3R ประชากรรัฐ”

แนวคิดพื้นฐาน
1 แนวคิด 3R
2 หลักการประชารัฐ

3R
educe ลดใช้
reuse ใช้ซ้ำ
recycle รีไซเคิล

กรอบการดำเนินงาน
มุ่งเน้นการดำเนินงานระยะสั้น คือ การลดปริมาณขยะ และการคัดแยก ณ ต้นน้ำ ระยะยาว คือ การเก็บ/ขนที่ปลอดภัย

มาตรการ
การดูแลคัดแยกที่แหล่งกำเนิด
การเพิ่มศักยภาพการเก็บ
การส่งเสริมการบริหารจัดการ

ชุดศาสตร์
การจัดการขยะมูลฝอยให้มีประสิทธิภาพ → 12 กิจกรรม
การจัดการขยะอันตรายให้มีประสิทธิภาพ → 7 กิจกรรม
การจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์ให้มีประสิทธิภาพ → 6 กิจกรรม
การจัดการกากอุตสาหกรรมให้เป็นอันตรายอย่างมีประสิทธิภาพ → 5 กิจกรรม
การสนับสนุนการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ → 15 กิจกรรม

เพื่อให้การดำเนินงานแก้ไขปัญหามาตรการจัดการขยะมูลฝอยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 1-16 สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด 76 จังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป้าหมาย 143 แห่ง บูรณาการทำงานร่วมกันในการผลักดันและขับเคลื่อนให้เกิดการดำเนินงานแก้ไขปัญหามาตรการจัดการขยะมูลฝอยตามนโยบายรัฐบาล ภายใต้ “โครงการเมืองสวยใสไร้มลพิษ (Clean & Green City) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560”

เกณฑ์การประเมินโครงการ	รายละเอียด
1. ระบบฐานข้อมูลการจัดการขยะมูลฝอย	มีการสำรวจและประเมินสถานภาพการดำเนินงานสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยและขยะมูลฝอยตกค้าง รวมทั้งจัดทำข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน
2. รูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสม	ร้อยละ 100 ของชุมชน ในพื้นที่ต้นแบบ อย่างน้อย 1 เทศบาล ต่อ 1 จังหวัดมีรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสม โดยการลดคัดแยกขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทาง เก็บขนแบบแยกประเภท และกำจัดอย่างถูกต้อง
3. การเก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชน	จังหวัดมีศูนย์หรือจุดนัดเพื่อเก็บรวบรวมของเสียอันตรายชุมชน และมีการเก็บรวบรวมของเสียอันตรายชุมชน เข้าสู่ศูนย์หรือจุดนัดฯ เพื่อส่งไปกำจัดอย่างถูกต้องต่อไป

การดำเนินงานที่สำคัญในปี 2560

1) ดำเนินการจัดทำและส่ง TOR โครงการเมืองสวยใส ไร้มลพิษ (Clean & Green City) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 และคู่มือการกรอกข้อมูลการจัดการขยะมูลฝอยของประเทศไทย ปี 2560 ให้กับ สสจ. 1-16 และ ทสจ. 76 จังหวัด พร้อมทั้งจัดสรรและโอนงบประมาณ เพื่อดำเนินงานโครงการฯ ให้กับ สสจ. 1-16 และ ทสจ. 76 จังหวัด จำนวนรวม 8.6 ล้านบาท เป็นงบประมาณเบิกแทนกัน โดยจัดสรรให้ สสจ. 0.3 ล้านบาท/แห่ง และ ทสจ. 0.05 ล้านบาท/แห่ง เพื่อดำเนินการ

2) ดำเนินการจัดการประชุม “การขับเคลื่อนการจัดการสิ่งแวดล้อม จากนโยบาย...สู่การปฏิบัติการในพื้นที่” ณ โรงแรมโพรวินส์ กรุงเทพมหานคร เพื่อชี้แจงรายละเอียดแนวทางการดำเนินงาน ประจำปี พ.ศ. 2560 โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมฯ ประกอบด้วย ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ คพ. สส. สผ. สป.ทส. สสจ. ทสจ. อจน. อบก. สถ. กรมประชาสัมพันธ์ และ อปท. ตัวอย่าง และจัดการฝึกอบรม “การขับเคลื่อนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในบทบาทของ Operator & Regulator” ณ โรงแรม วินเซอร์ สวีทส์ แอนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพมหานคร เพื่อพัฒนา

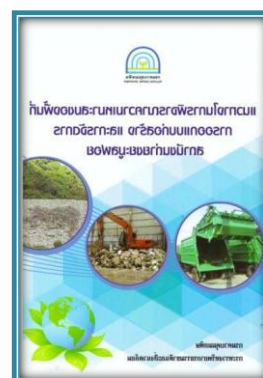

ศักยภาพให้กับบุคลากรด้านการจัดการขยะมูลฝอย ให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คพ. สป.ทส. สสภ. 1-16 ทสจ. 76 จังหวัด และ อปท. 161 แห่ง

3) ดำเนินการจัดทำรายงานการฝึกอบรม และสรุปประเด็นจากการฝึกอบรม “การขับเคลื่อนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในบทบาทของ Operator & Regulator” จัดส่งให้กับหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งจัดทำและส่งรายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินงานโครงการเมืองสวยใส ไร้มลพิษ (Clean & Green City) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 รอบ 6 เดือน (ตุลาคม 2559 - มีนาคม 2560) ให้กับ สสภ. 1-16 ทสจ. 76 จังหวัด สนย. สตป. สป.ทส.

4) จัดทำและส่งคู่มือสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอย) จำนวน 5 รายการ ให้กับ สสภ. 1-16 ทสจ. 76 จังหวัด อบจ. 76 แห่ง เทศบาลนคร 31 แห่ง และ อปท. ที่เข้าร่วมโครงการเมืองสวยใส ไร้มลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (ที่อยู่นอกเหนือจากหน่วยงานข้างต้น) จำนวน 92 แห่ง รวมทั้งสิ้น 291 แห่ง

5) ลงพื้นที่ร่วมกับ สสภ. ทสจ. เพื่อติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย รวมทั้งการให้คำปรึกษาแนะนำ อปท. ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่

6) จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ “โครงการเมืองสวยใส ไร้มลพิษ (Clean & Green City) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560” และพิธีมอบเกียรติบัตรให้กับหน่วยงานในระดับภูมิภาค

ระดับจังหวัด และระดับท้องถิ่น เพื่อเป็นการยกย่องเชิดชูเกียรติ และสร้างขวัญกำลังใจในการทำงาน ณ โรงแรม รามา การ์ดένส์ กรุงเทพมหานคร โดยมีผู้เข้าร่วมการประชุมฯ ประกอบด้วย สสภ. 1-16 ทสจ. 76 จังหวัด อปท. 143 แห่ง

7) ดำเนินการจัดทำและส่งสรุปประเด็นการประชุมเชิงปฏิบัติการ “โครงการเมืองสวยใส ไร้มลพิษ (Clean & Green City) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560” ให้กับ สสภ. 1-16 ทสจ. 76 จังหวัด อปท. 143 แห่ง สนย. และ สตป. สป.ทส. และจัดทำและส่งรายงานการประชุมเชิงปฏิบัติการ “โครงการเมืองสวยใส ไร้มลพิษ (Clean & Green City) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560” และวีซีดีบันทึกการประชุมเชิงปฏิบัติการ “โครงการเมืองสวยใส

ไร้มลพิษ (Clean & Green City) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560” ให้กับ สสภ. 1-16 ทสจ. 76 จังหวัด อปท. 143 แห่ง สนย. และ สตป. สป.ทส. รวมทั้ง จัดทำและส่งรายงานผลการดำเนินการ “โครงการเมืองสวยใส ไร้มลพิษ” (Clean & Green City) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 รอบ 12 เดือน ให้กับ สสภ. 1-16 ทสจ. 76 จังหวัด และ สนย. สตป. สป.ทส.

สรุปผลการดำเนินงานปี 2560

การสนับสนุนและผลักดันให้จังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการแก้ไขปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ ผ่านเกณฑ์การประเมินผลทั้ง 3 ด้าน คือ มีการสำรวจและประเมินสถานภาพการดำเนินงานสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยและขยะมูลฝอยตกค้างให้เป็นปัจจุบัน มีพื้นที่ต้นแบบการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสม และมีการกำหนดพื้นที่ตั้งศูนย์หรือจุดนัดเก็บรวบรวมของเสียอันตรายชุมชน จากการดำเนินงานในพื้นที่ 76 จังหวัด พบว่า

- จังหวัดที่ผ่านเกณฑ์การประเมินผลทั้ง 3 ด้าน มีจำนวน 59 จังหวัด คิดเป็น ร้อยละ 78
- จังหวัดที่ผ่านเกณฑ์การประเมินผล 2 ด้าน มีจำนวน 17 จังหวัด คิดเป็น ร้อยละ 22

รูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสม

ร้อยละ 100 ของชุมชน ในพื้นที่ต้นแบบ อย่างน้อย 1 เทศบาล ต่อ 1 จังหวัด มีรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสม โดยการคัดแยกขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทาง เก็บขนแบบแยกประเภท และกำจัดอย่างถูกต้อง

ผลการประเมิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 :	1 ตุลาคม 2559–30 กันยายน 2560	
● พื้นที่ต้นแบบฯ ผ่านการประเมิน 3 ด้าน (คัดแยก / เก็บขน / กำจัด)	60 แห่ง	(79%)
● พื้นที่ต้นแบบฯ ผ่านการประเมิน 2 ด้าน (คัดแยก / เก็บขน)	9 แห่ง	(12%)
● พื้นที่ต้นแบบฯ ผ่านการประเมิน 2 ด้าน (คัดแยก / กำจัด)	2 แห่ง	(3%)
● พื้นที่ต้นแบบฯ ผ่านการประเมิน 2 ด้าน (เก็บขน / กำจัด)	2 แห่ง	(3%)
● พื้นที่ต้นแบบฯ ผ่านการประเมิน 1 ด้าน (คัดแยก)	1 แห่ง	(1%)
● พื้นที่ต้นแบบฯ ผ่านการประเมิน 1 ด้าน (เก็บขน)	- แห่ง	(0%)
● พื้นที่ต้นแบบฯ ผ่านการประเมิน 1 ด้าน (กำจัด)	2 แห่ง	(3%)
รวม	76 แห่ง	(100%)

รูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสม

พื้นที่ต้นแบบฯ 76 อปท. ใน 76 จังหวัด	1,123 ชุมชน	(100%)
มีการคัดแยกขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทาง	1,100 ชุมชน	(98%)
มีการเก็บขนแบบแยกประเภท	1,082 ชุมชน	(96%)
มีการนำไปกำจัดอย่างถูกต้อง	962 ชุมชน	(86%)
ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น	1,518 ตัน/วัน	
ปริมาณขยะมูลฝอยที่นำกลับมาใช้ประโยชน์	370 ตัน/วัน	
ปริมาณขยะมูลฝอยที่เก็บรวบรวมได้	1,144 ตัน/วัน	
ปริมาณขยะมูลฝอยที่กำจัดได้	1,151 ตัน/วัน	

การเก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชน

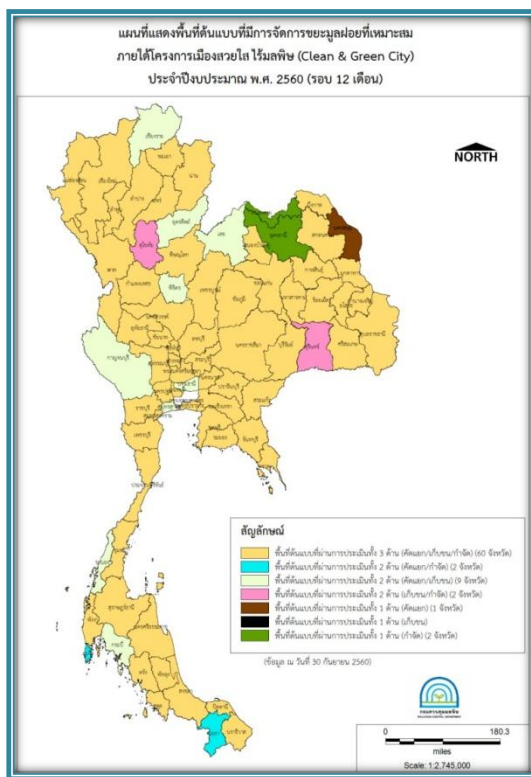
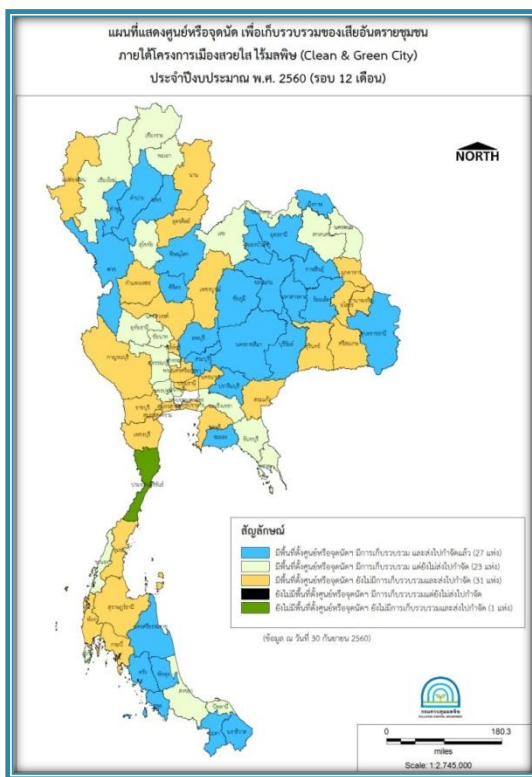
จังหวัดมีศูนย์หรือจุดนัดเพื่อเก็บรวบรวมของเสียอันตรายชุมชน และมีการเก็บรวบรวมของเสียอันตรายชุมชน เข้าสู่ศูนย์หรือจุดนัดฯ เพื่อส่งไปกำจัดอย่างถูกต้องต่อไป

ผลการประเมิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 :	1 ตุลาคม 2559–30 กันยายน 2560	
● มีพื้นที่ศูนย์หรือจุดนัดฯ มีการเก็บรวบรวม และส่งไปกำจัดแล้ว	27 แห่ง	(33%)
● มีพื้นที่ศูนย์หรือจุดนัดฯ มีการเก็บรวบรวม แต่ยังไม่ส่งไปกำจัด	23 แห่ง	(28%)
● มีพื้นที่ศูนย์หรือจุดนัดฯ แต่ยังไม่มีการเก็บรวบรวม และส่งไปกำจัด	31 แห่ง	(38%)
● ไม่มีพื้นที่ศูนย์หรือจุดนัดฯ และไม่มีการเก็บรวบรวมและส่งไปกำจัด	1 แห่ง	(1%)
รวม	82 แห่ง	(100%)

การเก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชน

ศูนย์เก็บรวบรวมของเสียอันตรายชุมชน	32 แห่ง	(39%)
จุดนัดเก็บรวบรวมของเสียอันตรายชุมชน	49 แห่ง	(60%)
อยู่ระหว่างการหารือ (จ.ประจวบคีรีขันธ์)	1 แห่ง	(1%)
อปท. ที่รับบริการ		
ปริมาณของเสียอันตรายชุมชนที่เก็บรวบรวมได้	299.10 ตัน	(100%)
ปริมาณของเสียอันตรายชุมชนที่ส่งไปกำจัดแล้ว	189.64 ตัน	(63%)
ปริมาณของเสียอันตรายชุมชนที่เหลืออยู่ รอส่งไปกำจัด	109.46 ตัน	(37%)

ขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการ “ประเทศไทย ไร้ขยะ”

ตามแนวทาง “ประชารัฐ” ระยะ 1 ปี (พ.ศ. 2559 – 2560)

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบกับแผนปฏิบัติการ “ประเทศไทย ไร้ขยะ” ตามแนวทาง “ประชารัฐ” ระยะ 1 ปี (พ.ศ. 2559-2560) เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2559 ที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมอบหมายให้กระทรวงมหาดไทย กำกับ ดูแลให้จังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยตามแผนปฏิบัติการฯ ดังกล่าว เพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรม

แผนปฏิบัติการ “ประเทศไทย ไร้ขยะ” ตามแนวทาง “ประชารัฐ” มุ่งเน้นการจัดการขยะมูลฝอยใน 2 ระยะ คือ ระยะต้นทาง การลดปริมาณขยะมูลฝอยและการส่งเสริมการคัดแยกขยะมูลฝอยที่ต้นทางบนพื้นฐาน “แนวคิด 3R” โดยส่งเสริมให้เกิดกลไกการคัดแยกและนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ เพื่อเพิ่มมูลค่า และระยะกลางทาง การจัดทำระบบเก็บและขน ที่มีประสิทธิภาพเพียงพอ และสอดคล้องกับสถานการณ์ขยะมูลฝอยในพื้นที่ เพื่อนำไปสู่การจัดการขยะมูลฝอย

ในระยะปลายทางอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป ภายใต้หลักการ “ประชารัฐ” คือ การคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการปัญหา ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน/ประชาสังคม ภาคการศึกษา และภาคการศาสนา มุ่งสู่ 4 เป้าหมายหลัก

- 1) ปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้าสู่ระบบกำจัดที่ปลายทาง ลดลงร้อยละ 5 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2559
- 2) ร้อยละ 100 ของหมู่บ้าน/ชุมชนทั่วประเทศ มีการจัดตั้ง “จุดรวมขยะอันตราย” อย่างน้อยหมู่บ้าน/ชุมชนละ 1 แห่ง
- 3) ร้อยละ 85 ของปริมาณมูลฝอยติดเชื้อ ได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ
- 4) ร้อยละ 70 ของปริมาณกากอุตสาหกรรมที่เป็นอันตราย ได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

บทบาทหน้าที่ภายใต้ “ศูนย์ปฏิบัติการประเทศไทยไร้ขยะ”

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย อาศัยอำนาจตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2559 ลงนามในคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 81/2560 ลงวันที่ 24 มกราคม 2560 เรื่อง จัดตั้ง “ศูนย์ปฏิบัติการประเทศไทยไร้ขยะ” และแต่งตั้งคณะกรรมการ “ศูนย์ปฏิบัติการประเทศไทยไร้ขยะ” ตามแนวทางประชารัฐ

คณะกรรมการ “ศูนย์ปฏิบัติการประเทศไทยไร้ขยะ” ในการประชุม ครั้งที่ 1/2560 เมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2559 มีมติเห็นชอบให้แต่งตั้งคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการ “ศูนย์ปฏิบัติการประเทศไทยไร้ขยะ”

ตามแนวทางพระราชรัฐ จำนวน 4 คณะ ได้แก่ คณะทำงานด้านการส่งเสริมการคัดแยกขยะและการประชาสัมพันธ์ คณะทำงานด้านวิชาการ คณะทำงานด้านการสำรวจและรวบรวมข้อมูลการบริหารจัดการขยะ และคณะทำงานด้านการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน และมี คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 110/2560 เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงาน สนับสนุนการปฏิบัติการ “ศูนย์ปฏิบัติการประเทศไทยไร้ขยะ” ซึ่งกรมควบคุมมลพิษ โดยรองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ เป็นหัวหน้า คณะทำงานด้านวิชาการ

กรมควบคุมมลพิษ ได้จัดทำและส่งหนังสือเรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ขอเพิ่มเติมอำนาจ และหน้าที่ในคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการ “ศูนย์ปฏิบัติการประเทศไทยไร้ขยะ” ตามแนวทางพระราชรัฐ “คณะทำงานด้านวิชาการ” คือ พิจารณาร่างหลักเกณฑ์วิชาการด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2560

การดำเนินงานที่สำคัญในปี 2560

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ มีการดำเนินงาน ดังนี้

1) จัดทำและนำเสนอแผนปฏิบัติการ “ประเทศไทย ไร้ขยะ” ตามแนวทาง “ประชารัฐ” ระยะ 1 ปี (พ.ศ. 2559-2560) และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายจตุพร บุรุษพัฒน์ นายรัชฎา สุริยกุล ณ อยุธยา นางสุณี ปิยะพันธุ์พงศ์ นายเสริมยศ สมมัน) เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ ผู้อำนวยการสำนักตรวจและประเมินผล สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้ว่าราชการจังหวัด 76 จังหวัด ท้องถิ่นจังหวัด 76 จังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 1-16 และผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด 76 จังหวัด เพื่อใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2559

2) ประชุมหารือเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานแผนปฏิบัติการ “ประเทศไทย ไร้ขยะ” ตามแนวทาง “ประชารัฐ” ระยะ 1 ปี (พ.ศ. 2559-2560) ได้แก่

2.1) ดำเนินการจัดประชุมหารือ “แนวทางการดำเนินงานด้านการบริการจัดการขยะมูลฝอยภายใต้พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560” ณ กรมควบคุมมลพิษ เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2560

2.2) เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการสนับสนุนการปฏิบัติการ “ศูนย์ปฏิบัติการประเทศไทยไร้ขยะ” ตามแนวทางประชารัฐ ด้านการสำรวจและรวบรวมข้อมูลการบริหารจัดการขยะ ครั้งที่ 1/2560 ณ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2560

2.3) ดำเนินการจัดการประชุมคณะกรรมการสนับสนุนการปฏิบัติการ “ศูนย์ปฏิบัติการประเทศไทยไร้ขยะ” ตามแนวทางประชารัฐ ด้านวิชาการ ครั้งที่ 1/2560 เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2560 และ ครั้งที่ 2/2560 ณ อาคารกรมควบคุมมลพิษ

2.4) เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการกลางจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย ครั้งที่ 1/2560 ณ ศาลาว่าการกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2560 และครั้งที่ 2/2560 ณ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2560

2.5) เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการประกวดการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ระดับกลุ่มจังหวัด ครั้งที่ 1/2560 เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2560 และครั้งที่ 2/2560 เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2560 ณ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

การขับเคลื่อนตัวชี้วัด “การบริหารจัดการปัญหาขยะมูลฝอย” ตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ โดยความเห็นชอบของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 44 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 ออกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 5/2559 เรื่อง มาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ เพื่อประโยชน์ในการปฏิรูประบบการบริหารราชการแผ่นดิน มีบังคับใช้ ณ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2559 และมีมติคณะรัฐมนตรี 5 เมษายน 2559 เห็นชอบการประเมินโดยแบบประเมินข้าราชการพลเรือนในความรับผิดชอบของฝ่ายบริหารและแบบประเมินส่วนราชการ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 5/2559 และให้นำแบบประเมินฯ นี้ไปใช้ในการประเมินข้าราชการและการประเมินส่วนราชการในรอบการปฏิบัติงานตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2558 โดยแบบประเมินส่วนราชการตามคำสั่ง หัวหน้า คสช. มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบการดำเนินงานของส่วนราชการในการขับเคลื่อนภารกิจสำคัญของรัฐบาล การแก้ไขปัญหาและการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน และเพื่อเพิ่มศักยภาพของส่วนราชการในการสนับสนุนการพัฒนาประเทศ

การแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยถือว่าเป็นวาระเร่งด่วนที่รัฐบาลประกาศให้ “การจัดการขยะมูลฝอยเป็นวาระแห่งชาติ” และมอบหมายกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จัดทำ Roadmap การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย (คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2557) และ แผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ. 2559 -2564) (คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ เมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2559) รวมทั้งแผนปฏิบัติการ “ประเทศไทยไร้ขยะ” ตามแนวทาง “ประชารัฐ” ระยะ 1 ปี (พ.ศ. 2559 - 2560) ที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและกระทรวงมหาดไทยร่วมกันเสนอ(คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2559) เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายของคำว่า “ประเทศไทยไร้ขยะ” ภายใต้หลักการ “ประชารัฐ” ดังนั้น ปัจจัยสำคัญที่สุดแห่งความสำเร็จที่จะเกิดขึ้น คือ ความร่วมมือของทุกภาคส่วน ซึ่งเป็นที่มาของ ตัวชี้วัด “การบริหารจัดการปัญหาขยะมูลฝอย” ตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ (มาตรา 44) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

กรมควบคุมมลพิษ โดยสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 1 - 16 และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด 76 จังหวัด หน่วยงานผู้รับผิดชอบตัวชี้วัดฯ ดังกล่าว ประสานการดำเนินงานร่วมกัน จากส่วนกลางลงสู่ระดับภูมิภาคและพื้นที่ ในการผลักดันและขับเคลื่อนตัวชี้วัดฯ ดังกล่าว เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่สำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการกำหนดไว้

การดำเนินงานที่สำคัญ

1) จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ “ตัวชี้วัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอย”

ณ โรงแรม วินเซอร์ สวีทส์ แอนด์ คอนเวนชั่น กทม. ร่วมกับ กพร. และ สสภ. 1-16 และจัดทำและส่งสรุปประเด็นการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ดังกล่าว ให้กับ ปกท.ทส. สสภ. 1-16 กพร. คพ. และ กพร. สป.ทส.

2) จัดทำและส่งแบบฟอร์มรายงานผลการดำเนินงาน ตามตัวชี้วัดของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และตัวชี้วัดของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ให้กับ สสภ. 1 - 16 และส่ง รายงานผลการดำเนินงาน ตามตัวชี้วัดของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และตัวชี้วัดของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 รอบ 6 เดือน (ตุลาคม 2559 - มีนาคม 2560) ให้กับ สสภ. 1 - 16 ทสจ. 76 จังหวัด สนย. และ สตป. สป.ทส.

3) คพ. จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ “โครงการเมืองสวยใส ไร้มลพิษ (Clean & Green City) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560” และพิธีมอบเกียรติบัตรให้กับหน่วยงานในระดับภูมิภาค ระดับจังหวัด และระดับท้องถิ่น เพื่อเป็นการยกย่องเชิดชูเกียรติ และสร้างขวัญกำลังใจในการทำงาน ณ โรงแรม รามาการ์เด้นส์ กรุงเทพมหานคร โดยมีผู้เข้าร่วมการประชุมฯ ประกอบด้วย สสภ. 1 - 16 ทสจ. 76 จังหวัด อปท. 143 แห่ง รวมทั้ง จัดทำและเผยแพร่รายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินงานโครงการเมืองสวยใส ไร้มลพิษ (Clean & Green City) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 รอบ 6 เดือน (ตุลาคม 2559 - มีนาคม 2560) และรายงานผลการดำเนินงาน ตามตัวชี้วัดของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และตัวชี้วัดของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 รอบ 6 เดือน (ตุลาคม 2559 - มีนาคม 2560) ให้กับผู้เข้าร่วมการประชุมฯ รวมทั้งเผยแพร่ลงเว็บไซต์ของกรมควบคุมมลพิษ

4) คพ. จัดทำและส่งหนังสือ ขอความอนุเคราะห์ สสภ. 1 - 16 เพื่อรายงานข้อมูลผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด “การบริหารจัดการปัญหาขยะมูลฝอย” ตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 รอบ 9 เดือน (ตุลาคม 2559-มิถุนายน 2560) กลับมายัง คพ. ภายในวันที่ 3

กรกฎาคม 2560 และ รายงานข้อมูลผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด “การบริหารจัดการปัญหาขยะมูลฝอย” ตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 รอบ 10 เดือน (ตุลาคม 2559 - กรกฎาคม 2560) กลับมายัง คพ. ภายในวันที่ 3 สิงหาคม 2560

5) เข้าร่วมการประชุมปรึกษาหารือเพื่อประสานการดำเนินการตามตัวชี้วัด “การจัดการขยะมูลฝอย” ของหน่วยงานส่วนกลางและจังหวัด เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2560 ณ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

6) จัดทำและส่งรายงานข้อมูลผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด “การบริหารจัดการปัญหาขยะมูลฝอย” ตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 รอบ 9 เดือน (ตุลาคม 2559-มิถุนายน 2560) ให้กับ สสจ. 1-16 ทสจ. 76 จังหวัด สนย. และ สตป. สป.ทส. และเข้าร่วมการประชุมปรับปรุงค่าเป้าหมายตัวชี้วัดการบริหารจัดการขยะมูลฝอยรายจังหวัด ปี 2560 กับ สส. ทสจ. สนย. และ กพร. สป.ทส. เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2560 ณ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขรายละเอียดของคำอธิบายตัวชี้วัด “การจัดการขยะมูลฝอย” ภายใต้การประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการของจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 และค่าเป้าหมายของแต่ละจังหวัด ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับการดำเนินงานตาม Roadmap การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

7) จัดทำและส่งหนังสือ เรื่อง สรุปผลการประชุมปรับปรุงค่าเป้าหมายตัวชี้วัดการบริหารจัดการขยะมูลฝอยรายจังหวัด ปี 2560 ให้กับ ปกท.ทส. สสจ. 1 - 16 ทสจ. 76 จังหวัด และขอความอนุเคราะห์ สสจ. 1 - 16 รายงานข้อมูลผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด “การบริหารจัดการปัญหาขยะมูลฝอย” ตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 รอบ 10 เดือน (1 ตุลาคม 2559 - 31 กรกฎาคม 2560) กลับมายัง คพ. ภายในวันที่ 3 สิงหาคม 2560 และขอความอนุเคราะห์ ทสจ. 76 จังหวัด ตรวจสอบความถูกต้องและยืนยันข้อมูลผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดฯ ดังกล่าว ให้เป็นไปตามคำอธิบายตัวชี้วัดใน KPI Template การประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ร่วมกับ สสจ. 1 - 16 ก่อนรายงานกลับมายัง คพ. เพื่อให้ทั้ง 3 หน่วยงาน มีข้อมูลผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดฯ ที่เหมือนกัน ก่อนจัดส่งให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการต่อไป

8) จัดทำและส่งหนังสือ เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบและยืนยันผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด “การบริหารจัดการปัญหาขยะมูลฝอย” ตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 รอบ 10 เดือน (1 ตุลาคม 2559 - 31 กรกฎาคม 2560) ให้กับ สสจ. 1 - 16 ทสจ. 76 จังหวัด เพื่อขอความอนุเคราะห์ สสจ. 1 - 16 และ ทสจ. 76 จังหวัด ตรวจสอบและยืนยันผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดฯ ดังกล่าว กลับมายัง คพ. ภายในวันที่ 7 สิงหาคม 2560 และจัดทำและส่งหนังสือ เรื่อง รายงานผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด “การบริหารจัดการปัญหาขยะมูลฝอย” ตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

รอบ 10 เดือน (1 ตุลาคม 2559 - 31 กรกฎาคม 2560) ให้กับ สสจ. 1 - 16 ทสจ. 76 จังหวัด รวมทั้ง จัดทำและส่งหนังสือ เรื่องรายงานผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด “การบริหารจัดการปัญหาขยะมูลฝอย” ตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 รอบ 11 เดือน (1 ตุลาคม 2559 - 30 สิงหาคม 2560) และขอความอนุเคราะห์รายงานข้อมูลฯ รอบ 12 เดือน (1 ตุลาคม 2559 - 30 กันยายน 2560) ให้กับ สสจ. 1 - 16 ทสจ. 76 จังหวัด

9) จัดทำและส่งหนังสือเรียน ผอ.สสจ. 1-16 และ ผอ.ทสจ. 76 จังหวัด เพื่อขอความอนุเคราะห์ สสจ. 1 - 16 รายงานข้อมูลผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด “การบริหารจัดการปัญหาขยะมูลฝอย” ตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 รอบ 12 เดือน (1 ตุลาคม 2559 - 30 กันยายน 2560) กลับมายังกรมควบคุมมลพิษ ภายในวันที่ 3 ตุลาคม 2560 และ ทสจ.76 จังหวัด ตรวจสอบและจัดทำข้อมูลผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดฯ รอบ 12 เดือน ให้เป็นไปตามคำอธิบายตัวชี้วัดใน KPI Template การประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการของกรมควบคุมมลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 และส่งข้อมูลฯ ดังกล่าว ไปยัง สสจ. ภายในวันที่ 1 ตุลาคม 2560 เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและยืนยันข้อมูลฯ ดังกล่าวร่วมกัน รวมทั้งเพื่อให้ทั้ง 3 หน่วยงาน มีข้อมูลผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดฯ ที่เหมือนกัน ก่อนจัดส่งให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการต่อไป

10) จัดทำและส่งหนังสือ เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบและยืนยันผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด “การบริหารจัดการปัญหาขยะมูลฝอย” ตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 รอบ 12 เดือน (1 ตุลาคม 2559 - 30 กันยายน 2560) ให้กับ สสจ. 1 - 16 ทสจ. 76 จังหวัด เพื่อขอความอนุเคราะห์ สสจ. 1 - 16 และ ทสจ. 76 จังหวัด ตรวจสอบและยืนยันผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดฯ ดังกล่าว กลับมายัง คพ. และ จัดทำและส่งหนังสือ เรื่อง รายงานผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด “การบริหารจัดการปัญหาขยะมูลฝอย” ตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 รอบ 12 เดือน (1 ตุลาคม 2559 - 30 กันยายน 2560) ให้กับ สสจ. 1 - 16 และ ทสจ. 76 จังหวัด

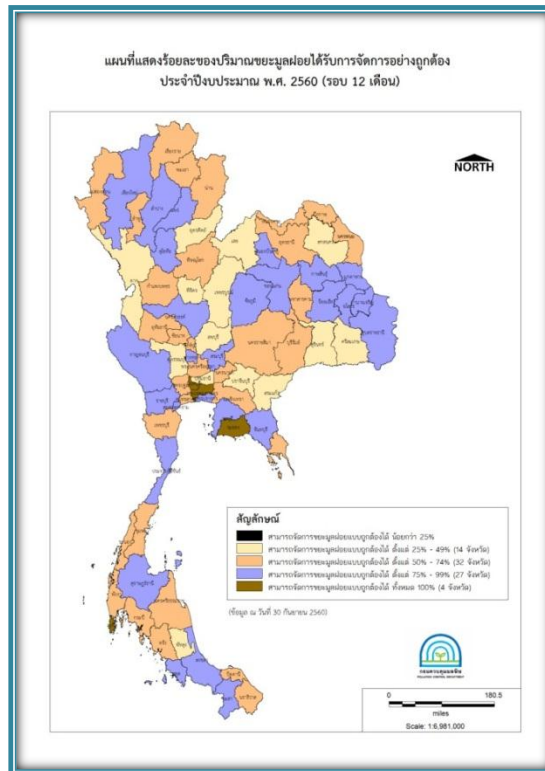
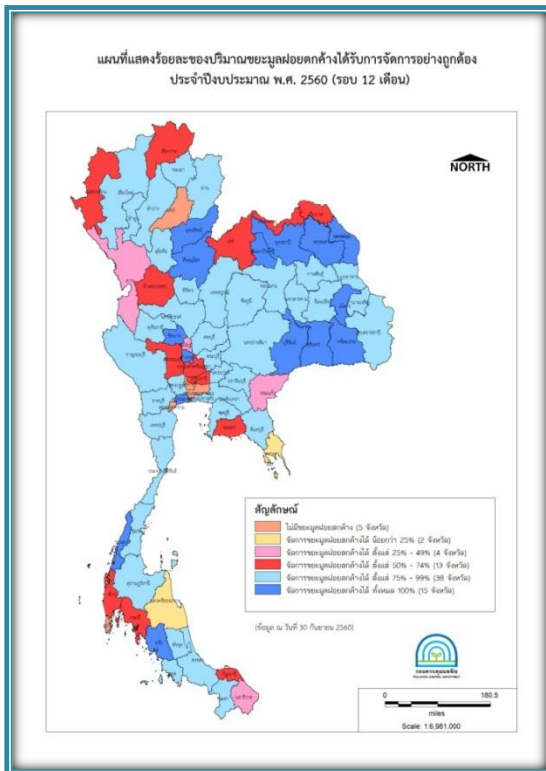
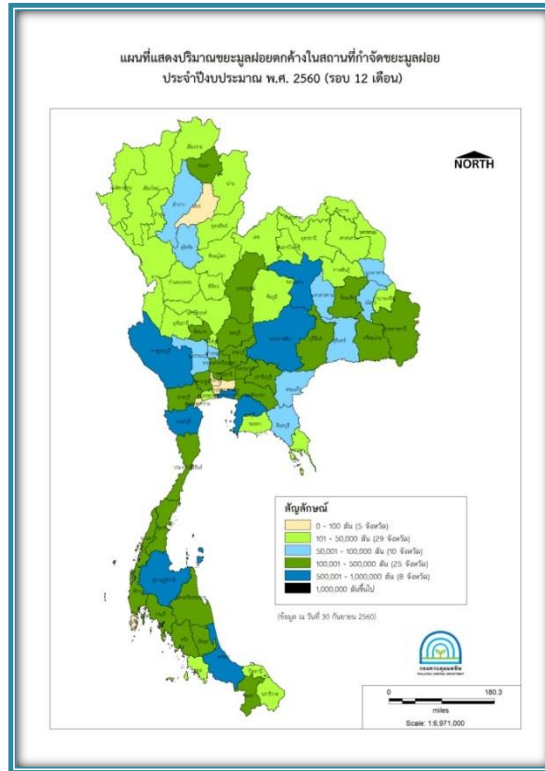
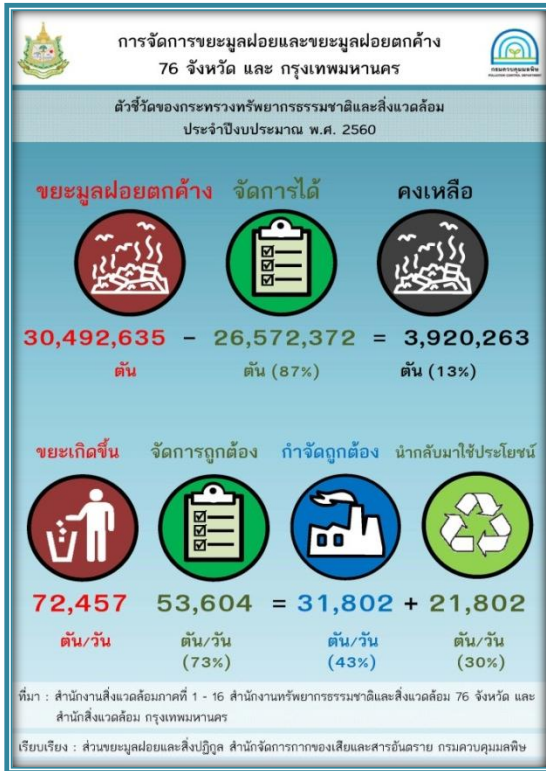
สรุปผลการดำเนินงานปี 2560

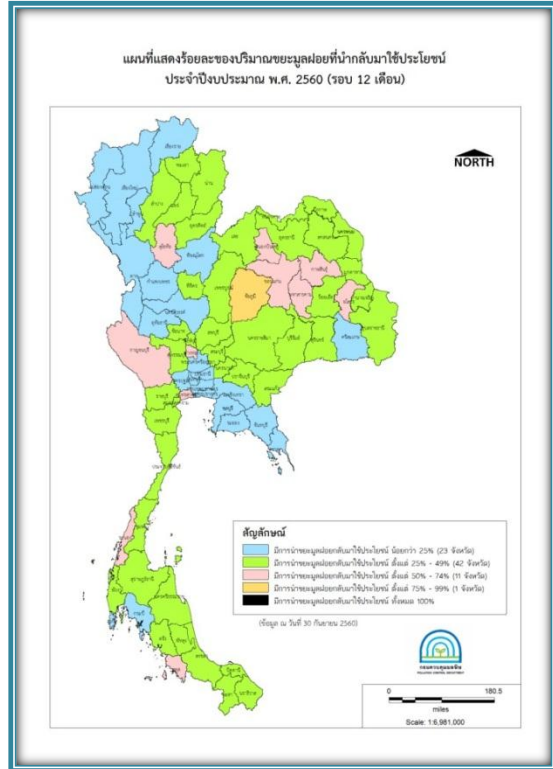
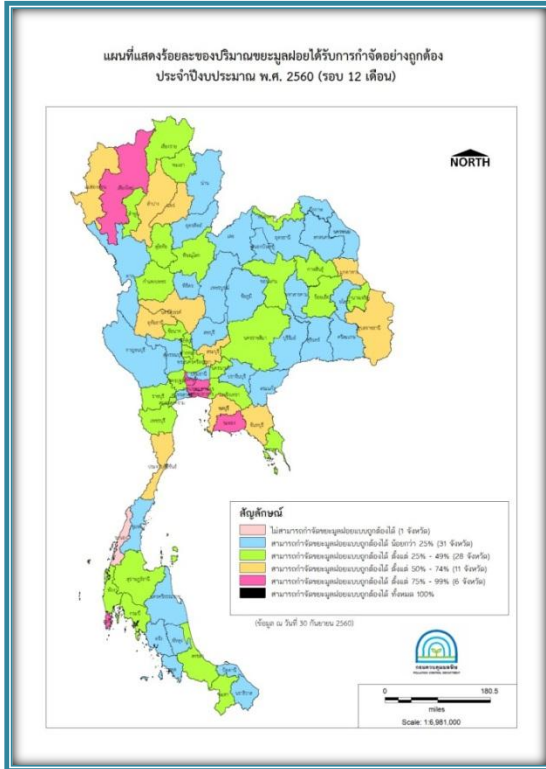
ตัวชี้วัดที่ 1.1 ร้อยละของปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ (ค่าเป้าหมาย ร้อยละ 85)		
สรุป :	ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (1 ตุลาคม 2559 –30 กันยายน 2560)	
• ปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างทั่วประเทศ	30,492,635 ตัน	
• ปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างที่สามารถจัดการได้แล้ว	26,572,372 ตัน	(87%)
• ปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างที่เหลืออยู่	3,920,263 ตัน	(13%)
หมายเหตุ :		
ปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างทั่วประเทศ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการกำหนดให้ใช้ปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างทั่วประเทศปี 2558 จำนวน 30.49 ล้านตัน ตามแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ พ.ศ. 2559 – 2564		

ตัวชี้วัดที่ 1.2 ร้อยละของปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ (ค่าเป้าหมาย ร้อยละ 55)		
สรุป :	ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (1 ตุลาคม 2559 –30 กันยายน 2560)	
• ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นทั่วประเทศ	72,457ตัน/วัน	
• ปริมาณขยะมูลฝอยที่ได้รับการจัดการ	53,604ตัน/วัน	(73%)
• ปริมาณขยะมูลฝอยที่กำจัดแบบถูกต้อง	31,802ตัน/วัน	(43%)
• ปริมาณขยะมูลฝอยที่นำกลับมาใช้ประโยชน์	21,802ตัน/วัน	(30%)

ตัวชี้วัดที่ 1.3 ร้อยละของปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนที่นำกลับมาใช้ประโยชน์ (ค่าเป้าหมาย ร้อยละ 21.6)		
สรุป :	ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (1 ตุลาคม 2559 –30 กันยายน 2560)	
• ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นทั่วประเทศ	72,457ตัน/วัน	
• ปริมาณขยะมูลฝอยที่นำกลับมาใช้ประโยชน์	21,802ตัน/วัน	(30%)

การติดตามตรวจสอบ

ผลการดำเนินงานสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

จากการสำรวจและรวบรวมข้อมูลสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณผ่านแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด เพื่อก่อสร้างและปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย ซึ่งพบว่าผลการดำเนินการทั่วประเทศ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยในบางพื้นที่ซึ่งได้รับงบประมาณในการก่อสร้างแล้วไม่สามารถดำเนินการได้ พบว่าในปี พ.ศ. 2559 มีจำนวนสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ประสบปัญหาทั้งสิ้น 23 แห่ง ทั้งนี้ เพื่อให้ทราบถึงสภาพปัญหา และเพื่อหาแนวทางด้านวิชาการในการผลักดันให้สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยดังกล่าวสามารถเปิดดำเนินการได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ กรมควบคุมมลพิษ โดยสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตรายจึงได้ลงพื้นที่เพื่อทำการสำรวจ หาสาเหตุ และให้คำแนะนำทางด้านวิชาการกับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่สามารถเปิดดำเนินการได้เหล่านั้น

ในปี 2560 สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย ได้ดำเนินการ ทั้งหมด 6 พื้นที่ ได้แก่ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลนครเชียงราย สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองชัยนาท สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลชนแดน สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองสระแก้ว และสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลวังน้ำเย็น โดยผลจากการลงพื้นที่ดังกล่าวได้นำเสนอให้กับผู้บริหารกรมควบคุมมลพิษพิจารณาและได้นำเรียนกลับไปยังผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนจังหวัดและเทศบาลเจ้าของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย พร้อมทั้งจัดส่งข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะให้กับสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด และผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อติดตามผลการดำเนินงานต่อไป

ปัจจุบันพบว่า สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ได้ว่าจ้างให้เอกชนรายใหม่มาดำเนินการปรับปรุงระบบบำบัด/กำจัดขยะมูลฝอยให้สามารถดำเนินการได้เต็มประสิทธิภาพแล้ว และ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลวังน้ำเย็น ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาระบบบำบัด/กำจัดขยะมูลฝอยให้สามารถดำเนินการได้แล้ว

ประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาของแต่ละพื้นที่ ได้แก่

พื้นที่	ปัญหา	ข้อเสนอแนะการแก้ไขปัญหา
องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ (อบจ.เชียงใหม่)	ประสบปัญหาขยะมูลฝอยเข้าสู่ระบบไม่เต็มประสิทธิภาพ และกลิ่นเหม็นที่เกิดจากระบบกำจัดขยะมูลฝอย	1) เสนอให้ อบจ.เชียงใหม่กำหนดแนวทาง แผนงาน ในการรองรับขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ 4 อำเภอ ตามการจัดกลุ่มพื้นที่ พร้อมทั้งดำเนินการอย่างเข้มข้น 2) ให้เอกชนดำเนินการแก้ไขปัญหากลิ่นเหม็นที่เกิดจากการกำจัดขยะมูลฝอย
เทศบาลนครเชียงราย (ทน.เชียงราย)	ประสบปัญหาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นไม่สามารถเข้าร่วมกำจัดได้ และระบบคัดแยก ระบบหมักทำปุ๋ยจากขยะมูลฝอย ไม่เปิดดำเนินการ	1) ให้ ทน.เชียงราย ทำความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่โดยรอบที่ตั้งสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย และผู้บริหารเทศบาลตำบลห้วยสัก ผ่านคณะกรรมการหรือคณะทำงานในระดับจังหวัด 2) อาจให้เอกชนร่วมลงทุนเพิ่มเติมเพื่อดำเนินการในระบบคัดแยกและหมักทำปุ๋ย ให้เหมาะสมกับลักษณะขยะมูลฝอยในปัจจุบัน
เทศบาลเมืองชัยนาท (ทม.ชัยนาท)	ประสบปัญหาระยะทางระหว่างเทศบาลและสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยมีระยะไกล และความเสียหายของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเนื่องจากไม่มีการใช้งาน	1) ให้ ทม.ชัยนาทดำเนินการหาแนวทางในการปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยในพื้นที่หนองมะโมง ให้สามารถดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอยได้ 2) ให้ ทม.ชัยนาท ดำเนินการปรับปรุงสถานที่เทกองกำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลฯ ในปัจจุบัน (เขาพลอง) ให้ปรับรูปแบบเป็นสถานีขนถ่ายขยะมูลฝอยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของกรมควบคุมมลพิษ เพื่อแก้ไขปัญหาระยะทางของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย (เขาพลอง) กับเทศบาลฯ
เทศบาลตำบลชนแดน (ทต.ชนแดน)	ประสบปัญหาการรวมกลุ่มของพื้นที่ในการกำจัดขยะมูลฝอยจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ร่วมกำจัด เนื่องจากระยะทางและค่าธรรมเนียมการกำจัดขยะมูลฝอย รวมทั้งมีการออกแบบคลาดเคลื่อนจากผลการศึกษาความเหมาะสมของโครงการ	1) ให้จังหวัดเพชรบูรณ์เร่งผลักดันการรวมกลุ่มของพื้นที่ เพื่อส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำขยะมูลฝอยเข้ากำจัดในสถานที่กำจัดของ ทต.ชนแดน 2) ให้ ทต.ชนแดน ดำเนินการในส่วน of ระบบคัดแยก ผึ่งกลบ และการจัดการของเสียอันตรายชุมชน ให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
เทศบาลเมืองสระแก้ว (ทม.สระแก้ว)	ประสบปัญหาการกำจัดขยะมูลฝอยโดยการเทกองเต็มพื้นที่ และระบบคัดแยกขยะมูลฝอยและระบบหมักทำปุ๋ยไม่มีการดำเนินงานและมีสภาพทรุดโทรม	1) พิจารณาประเมินความเหมาะสมของค่าใช้จ่าย และเร่งปรับปรุงระบบคัดแยกและหมักทำปุ๋ยให้สามารถดำเนินงานได้ตามปกติ และพิจารณาให้เอกชนเข้าร่วมดำเนินการปรับปรุงและดำเนินการระบบ 2) ขอให้จัดการขยะมูลฝอยเก่าที่เทกองอยู่ในบ่อฝัง

พื้นที่	ปัญหา	ข้อเสนอแนะการแก้ไขปัญหา
		<p>กลบขยะมูลฝอย และปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานให้เหมาะสมตามหลักเกณฑ์ของกรมควบคุมมลพิษ</p>
<p>เทศบาลเมืองวังน้ำเย็น (ทม.วังน้ำเย็น)</p>	<p>ประสบปัญหาขยะมูลฝอยระบบคัดแยกและหมักทำปุ๋ยไม่สามารถเดินได้เต็มประสิทธิภาพ และขยะมูลฝอยใหม่ถูกนำไปเทกองในบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) ประเมินค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงระบบคัดแยกที่มีอยู่เมื่อเทียบกับศักยภาพ จำนวนบุคลากร รายได้ ที่จัดเก็บได้ และภาระงานที่มีของเทศบาลฯ 2) ขอให้จัดการขยะมูลฝอยเก่าที่เทกองอยู่ในบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย และปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานให้เหมาะสมตามหลักเกณฑ์ของกรมควบคุมมลพิษ

การพัฒนาระบบ

ฐานข้อมูลขยะมูลฝอย

ข้อมูลด้านการจัดการขยะมูลฝอย ถือว่าเป็นหนึ่งในข้อมูลด้านมลพิษที่มีความสำคัญของประเทศไทยเป็นอย่างมาก เนื่องจากปัญหาด้านมลพิษขยะมูลฝอยที่เพิ่มมากขึ้นในปัจจุบัน โดยพบว่าปริมาณขยะมูลฝอยที่เพิ่มมากขึ้นในทุกปีที่ผ่านมา แต่อย่างไรก็ตาม ข้อมูลด้านการจัดการขยะมูลฝอยในปัจจุบันยังคงมีการจัดเก็บข้อมูลในแบบเก่า คือการจัดเก็บด้วยกระดาษและใช้การวิเคราะห์ข้อมูลผ่านทาง Microsoft Excel File ซึ่งจะมีความล่าช้าและต้องใช้เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ที่มีความสามารถเฉพาะทางในการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าว ดังนั้น การพัฒนาฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศด้านการจัดการข้อมูลการจัดการขยะมูลฝอย จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพื่อใช้ในการรวบรวมข้อมูลด้านขยะมูลฝอย ด้านการจัดการขยะมูลฝอย ด้านสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย และข้อมูลความรู้ด้านการจัดการขยะมูลฝอย เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนบริหารจัดการด้านขยะมูลฝอยได้จึงมีความจำเป็น

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ จึงได้ทดสอบระบบข้อมูลภายใต้เว็บไซต์ www.pcd.go.th และเครือข่ายข้อมูลด้านการจัดการขยะมูลฝอย เพื่อทดสอบกระบวนการรวบรวมข้อมูลด้านการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การประมวลผล และการจัดทำระบบนำเสนอข้อมูลด้านการจัดการขยะมูลฝอย จากการทดสอบระบบที่ผ่านมา พบว่า ระบบที่พัฒนาขึ้นมา ยังไม่สมบูรณ์เพียงพอ ได้แก่ ระบบการรวบรวมข้อมูลจากแบบสำรวจยังไม่มีความปลอดภัยเพียงพอ ระบบการนำเสนอข้อมูลยังไม่ชัดเจนข้อมูลระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่สามารถแสดงผลได้ ยังไม่มีการนำเสนอข้อมูลเชิงการรวมกลุ่มของข้อมูล การสืบค้นข้อมูลยังไม่สามารถลงรายละเอียดได้ลึกเพียงพอ การพิมพ์รายงานจากหน้าเว็บไซต์ยังทำไม่ได้ รวมทั้งยังไม่มีโปรแกรมการประเมินและช่วยเหลือด้านการจัดการขยะมูลฝอย ซึ่งจะสามารถช่วยเหลือให้กับเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการวางแผนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของพื้นที่ได้ จากข้อจำกัดของการใช้งานระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอย กรมควบคุมมลพิษ โดยสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย ได้ดำเนินโครงการพัฒนาระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เพื่อดำเนินการพัฒนาระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน

การดำเนินงานโครงการพัฒนาระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอย สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย ได้มอบหมายให้ บริษัท เทคคอน (เว็บไซต์) จำกัด เป็นที่ปรึกษาโครงการ ซึ่งได้ดำเนินการยกวางกรอบการพัฒนาสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอย พร้อมทั้งการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นต่อกรอบการพัฒนาจากหน่วยงานผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และได้ดำเนินการพัฒนาระบบสารสนเทศตามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้จากการประชุม ทั้งนี้ คาดว่าจะสามารถใช้งานระบบสารสนเทศได้ในช่วงกลางปี พ.ศ. 2561 ที่จะถึงนี้

การจัดการขยะมูลฝอยและน้ำเสีย แบบบูรณาการในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ 10 แห่งนำร่อง

การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติกำลังได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเพิ่มมากขึ้นทุกปี โดยแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สำคัญๆ ของประเทศไทยส่วนใหญ่จะอยู่ในพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติ ซึ่งปัจจุบันมีอุทยานแห่งชาติจำนวนทั้งสิ้น 150 แห่ง โดยสถิตินักท่องเที่ยวที่เข้าไปเที่ยวอุทยานแห่งชาติทั่วประเทศ เฉลี่ยประมาณ 16.68 ล้านคนต่อปี ซึ่งเมื่อปริมาณนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นย่อมส่งผลให้ปริมาณขยะมูลฝอยและน้ำเสียในอุทยานแห่งชาติเพิ่มขึ้นด้วย และหากมีการจัดการที่ไม่ถูกต้องอาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทั้งทางบกและทางทะเล เกิดการทำลายทัศนียภาพ เป็นแหล่งของสัตว์พาหะนำโรค สร้างความเดือดร้อนให้นักท่องเที่ยว และก่อให้เกิดมลภาวะด้านต่าง ๆ สร้างความเดือดร้อนให้ผู้อยู่ในพื้นที่ รวมทั้งมีผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของการท่องเที่ยวด้วย

กรมควบคุมมลพิษ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช องค์กรจัดการน้ำเสีย ร่วมกันแก้ไขปัญหาโดยจัดทำแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยและน้ำเสียแบบบูรณาการในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ 10 แห่งนำร่อง ได้แก่ อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า-หมู่เกาะเสม็ด อุทยานแห่งชาติหาดนพรัตน์ธารา-หมู่เกาะพีพี อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ อุทยานแห่งชาติธารโบกขรณี อุทยานแห่งชาติเอราวัณ อุทยานแห่งชาติภูกระดึง อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะลันตา และอุทยานแห่งชาติตะรุเตา เพื่อพัฒนาการป้องกันแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยและน้ำเสียในพื้นที่อุทยานแห่งชาติให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น อุทยานแห่งชาติได้รับการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีการจัดการขยะมูลฝอยและน้ำเสียที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ และมีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีควบคู่ไปกับการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายแผนแม่บทการจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ พ.ศ.2559-2564 อย่างเป็นรูปธรรม

ในปี 2560 สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย ได้มีการดำเนินการดังนี้

- 1) จัดทำแนวทางและแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยและน้ำเสียในพื้นที่อุทยานแห่งชาตินำร่อง 10 แห่ง โดยการสำรวจข้อมูลการจัดการขยะมูลฝอยและน้ำเสียและ วิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคในแต่ละพื้นที่
- 2) เพิ่มศักยภาพในการจัดการขยะมูลฝอยและน้ำเสียของเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาตินำร่องทั้ง 10 และสร้างเครือข่ายเยาวชนในการมีส่วนร่วม เพื่อเฝ้าระวังและปกป้องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ดังนี้
 - 2.1) กรมควบคุมมลพิษได้จัดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ : การเสริมสร้างประสิทธิภาพการจัดการขยะมูลฝอยและน้ำเสียในอุทยานแห่งชาติ เมื่อวันที่ 21-25 พฤศจิกายน 2559 ณ โรงแรมบาลีออส รีสอร์ท เขาใหญ่ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา เพื่อให้เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาตินำร่องทั้ง 10 แห่ง นำความรู้ทั้งทฤษฎีและการปฏิบัติในด้านการ

จัดการขยะมูลฝอยและน้ำเสียไปใช้เป็นแนวทางสำหรับการดำเนินงานเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการขยะมูลฝอยและน้ำเสียและการของบประมาณในการจัดการขยะมูลฝอยและน้ำเสียต่อไป

2.2) จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ: เยาวชนรุ่นใหม่ ใส่ใจสิ่งแวดล้อม ปกป้องอุทยาน ณ อุทยานแห่งชาติน่านร่อง 10 แห่ง ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - กรกฎาคม 2560 โดยมีเยาวชนจากโรงเรียนใกล้เคียงหรือรอบอุทยานแห่งชาติ จำนวน 1,000 คน ร่วมกิจกรรมเดินรณรงค์การคัดแยกขยะ การไม่ใช้กล่องโฟมในอุทยาน การไม่ทิ้งขวดพลาสติก และพลาสติกหุ้มฝาขวดน้ำดื่ม (Plastic Bottle Cap Seal) ลงทะเล เพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาขยะพลาสติกในทะเล และได้อบรมให้ความรู้ ทั้งทฤษฎีและการปฏิบัติในการจัดการสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล การตรวจวัดคุณภาพน้ำทะเลอย่างง่ายด้วย Test kit การป้องกันและแก้ไขปัญหาขยะที่เกิดขึ้นในอุทยาน ด้วยการลด คัดแยกขยะมูลฝอย ซึ่งเป็นความรู้เบื้องต้นที่จำเป็น สำหรับเครือข่ายเยาวชนในการมีส่วนร่วมเพื่อเฝ้าระวังและปกป้องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ

3) ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ (Action Plan) การจัดการขยะมูลฝอยและน้ำเสียในพื้นที่อุทยานแห่งชาติน่านร่อง 10 แห่ง พบว่า อุทยานแห่งชาติน่านร่องทั้ง 10 แห่ง ได้ดำเนินการบางส่วน เนื่องจากการดำเนินกิจกรรมบางส่วนยังจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ และงบประมาณในการดำเนินงาน ซึ่งกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ดำเนินการในภาพรวม ดังนี้

3.1) จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการขยะมูลฝอยในอุทยานแห่งชาติ

3.2) อบรมการเสริมสร้างประสิทธิภาพการจัดการขยะมูลฝอยและน้ำเสียในอุทยานแห่งชาติ สำหรับเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติ จำนวน 2 รุ่น

3.3) เสนอโครงการวางระบบปรับปรุงน้ำเสียให้อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ใน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ซึ่งองค์การจัดการน้ำเสียจะช่วยพิจารณาระบบโครงสร้างและราคาของบริษัทที่ปรึกษาเสนอ

3.4) อุทยานแห่งชาติภูกระดึงอยู่ระหว่างสำรวจเพื่อวางระบบขยะมูลฝอยและน้ำเสียบนภูกระดึง คาดว่าจะได้แผนปรับปรุงระบบขยะมูลฝอยและน้ำเสีย พร้อมแบบและราคาก่อสร้างในอีก 1 ปี

3.5) อุทยานทางทะเล ประกอบด้วย อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง อุทยานแห่งชาติหาดนพรัตน์ธารา-หมู่เกาะพีพี อุทยานแห่งชาติตะรุเตา อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า-หมู่เกาะเสม็ด ได้รับเครื่องหมักผลิตปุ๋ยหมักและก๊าซชีวภาพ เพื่อลดขยะอินทรีย์ที่เกิดขึ้น ซึ่งจะได้ติดตามการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

ทั้งนี้ การดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยและน้ำเสียในพื้นที่อุทยานแห่งชาติส่งผลให้แหล่งท่องเที่ยวมีการจัดการขยะมูลฝอยและน้ำเสียที่มีประสิทธิภาพ และมีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีควบคู่ไปกับการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

โครงการลด คัดแยกขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ภายในกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มีข้อสั่งการให้ทุกหน่วยงานภายใต้สังกัด กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้ง 16 หน่วยงาน ประกอบด้วย กรมควบคุมมลพิษ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กรมทรัพยากรธรณี กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมป่าไม้ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กรมทรัพยากรน้ำ สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม องค์การสวนพฤกษศาสตร์ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ องค์การจัดการน้ำเสีย องค์การสวนสัตว์ สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) และ องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) ดำเนินกิจกรรมการจัดการขยะมูลฝอยภายในพื้นที่ของแต่ละหน่วยงาน มุ่งเน้นการลดปริมาณการเกิดขยะมูลฝอย ณ ต้นทาง มีการคัดแยก เก็บรวบรวม และนำไปกำจัดอย่างถูกหลักวิชาการ โดยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มอบหมายให้กรมควบคุมมลพิษเป็นหน่วยงานหลักเพื่อประสานการดำเนินโครงการลด คัดแยกขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายภายในหน่วยงานกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ เป็นหน่วยงานหลักในการประสานการดำเนินโครงการลด คัดแยกขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายภายในหน่วยงานกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีคณะทำงานติดตามการดำเนินงาน ลด คัดแยก ขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายในหน่วยงานกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในรอบปีที่ผ่านมาได้มีการดำเนินงาน ดังนี้

- 1) จัดทำแนวทางการดำเนินงาน ลด คัดแยกขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายภายในหน่วยงานกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประจำปี 2560
- 2) ดำเนินกิจกรรมตามแนวทางการดำเนินงาน ลด คัดแยกขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายภายในอาคาร คพ. ได้แก่ ร้านศูนย์บาท ตลาดนัดมือสอง และการเรียกคืนวัสดุอะลูมิเนียม
- 3) จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ "การลด คัดแยกขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายของหน่วยงานภายในกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม" ระหว่างวันที่ 13-17 มีนาคม 2560 ณ สถาบันคชบาลแห่งชาติ ในพระอุปถัมภ์ อำเภอน้ำหนาว จังหวัดลำปาง เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้แนวทางการดำเนินงานแบบบูรณาการ การลด คัดแยก ขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายของหน่วยงานภายในกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และศึกษาดูงานการดำเนินงานด้านการลด คัดแยก ขยะมูลฝอยในพื้นที่สถาบันคชบาลแห่งชาติ ในพระอุปถัมภ์

ผลจากการดำเนินโครงการลด คัดแยกขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายภายในกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในปี 2560 สามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงาน คือ (1) มีการแยกประเภทขยะมูลฝอย 4 ประเภท (ขยะย่อยสลาย ขยะรีไซเคิล ขยะอันตราย ขยะทั่วไป) ในอาคาร/สำนักงาน/พื้นที่ดำเนินการ (2) ปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องนำไปกำจัดลดลงร้อยละ 20 (3) ร้านค้าภายในโรงอาหารของหน่วยงานไม่มีการใช้กล่องโฟม

และ (4) ถุงพลาสติกและกล่องโฟมที่ทิ้งในถังขยะมีปริมาณลดลงร้อยละ 20 รวมทั้งบุคลากรของหน่วยงานภายใน กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความตระหนักและมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยมากขึ้น และสามารถเป็นหน่วยงานต้นแบบการลด คัดแยกขยะมูลฝอยให้กับหน่วยงานอื่น ๆ ต่อไป

โครงการลดและคัดแยกขยะมูลฝอย ภายในอาคารกรมควบคุมมลพิษ

กรมควบคุมมลพิษ ดำเนินงานตามระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม (ISO: 14001: 2004) ในส่วนของการจัดการขยะมูลฝอย (EP-06) โดยดำเนินโครงการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยภายในอาคารเพื่อเป็นต้นแบบในการจัดการขยะมูลฝอยภายในองค์กรให้แก่หน่วยราชการ รวมถึงภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป โดยเป็นการดำเนินการต่อเนื่องมาตั้งแต่ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 จนถึงปัจจุบัน เพื่อให้สอดคล้องและสอดคล้องนโยบายรัฐบาล ภายใต้แผนปฏิบัติการ “ประเทศไทยไร้ขยะ” ตามแนวทาง “ประชารัฐ”

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย ได้เป็นผู้ประสานงานหลักให้กับเจ้าหน้าที่ของ กรมควบคุมมลพิษ ประชาชนที่มีการใช้บริการในอาคารกรมควบคุมมลพิษ ในปี 2560 ได้มีการดำเนินการ ดังนี้

1) มีการคัดแยกขยะมูลฝอยในอาคารกรมควบคุมมลพิษแยกตามประเภทของขยะมูลฝอยเป็น 7 ประเภท ได้แก่ ขวดพลาสติกใส พลาสติกอื่น ๆ อะลูมิเนียม กล่องเครื่องดื่มยูเอชที ขยะรีไซเคิลอื่น ๆ ขยะทั่วไป และขยะอันตราย โดยการคัดแยกขยะมูลฝอยตามรูปแบบนี้ก็เพื่อให้เหมาะสมต่อการนำไปจัดการต่อไป

2) มีการลดการใช้ถุงพลาสติกแบบหูหิ้วและกล่องโฟมซึ่งเป็นบรรจุภัณฑ์ที่ย่อยสลายได้ยาก และรณรงค์ให้ใช้ถุงผ้า กระเป๋า หรือเป้ แทนการใช้ถุงพลาสติกแบบหูหิ้ว และให้ใช้ปิ่นโต หรือกล่องข้าว แทนการใช้กล่องโฟมในการบรรจุอาหาร ทั้งนี้ มีการกำหนดให้ผู้ประกอบการร้านค้าภายในโรงอาหารของกรมควบคุมมลพิษไม่นำกล่องโฟมมาใช้ในการบรรจุอาหารอีกด้วย

3) ผลการดำเนินโครงการ พบว่า ปี พ.ศ. 2560 มีปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องส่งกำจัดลดลงเหลือเพียง 220-230 กิโลกรัม/วัน หรือคิดเป็น 0.200 กิโลกรัม/วัน/คน (จำนวนเจ้าหน้าที่ 1,100 คน) เมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลปี พ.ศ. 2551 มีปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องส่งกำจัด 407.68 กิโลกรัม/วัน หรือคิดเป็น 0.300 กิโลกรัม/วัน/คน (จำนวนเจ้าหน้าที่ 1,360 คน) จะเห็นได้ว่า การดำเนินโครงการนี้ สามารถลดปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องส่งกำจัดลงได้จริง จึงได้มีการถอดบทเรียนเพื่อจัดทำเป็นแนวทางการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ และคู่มือต่าง ๆ เพื่อให้หน่วยงานที่สนใจสามารถนำไปเป็นต้นแบบในการปฏิบัติได้

โครงการบริจาคอะลูมิเนียม เพื่อจัดทำขาเทียมพระราชทาน

หนึ่งในแนวทางที่จะสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนร่วมมือกันแยกขยะก็คือ การจัดกิจกรรมที่ประชาชนอยากมีส่วนร่วม โดยคนไทยเป็นคนใจบุญชอบทำกิจกรรมที่เป็นการกุศล ดังนั้น กรมควบคุมมลพิษ จึงร่วมมือกับ มูลนิธิขาเทียมในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ดำเนินโครงการบริจาคอะลูมิเนียมเพื่อจัดทำขาเทียมพระราชทาน โดยได้รับความร่วมมือจาก บริษัท เอส. เอส. อินกอต อะลูมิเนียม 1999 จำกัด และเครือข่ายจากโครงการร้านรับซื้อของเก่าสี่เขี้ยวรับซื้ออะลูมิเนียมจากกรมควบคุมมลพิษ

ปัจจุบันอะลูมิเนียมที่มูลนิธิขาเทียมในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ได้รับการบริจาคนั้นก็ไม่ได้นำมาทำเป็นอุปกรณ์ขาเทียมเหมือนแต่ก่อน เนื่องจากอะลูมิเนียมที่ได้รับบริจาคมีคุณภาพไม่เหมาะสมตาม

มาตรฐานของขาเทียมของคนพิการ (ISO 10328) หากนำไปใช้เป็นส่วนประกอบในการทำขาเทียมโดยตรงอาจทำให้เกิดอันตรายแก่ผู้ใช้งานได้ จึงต้องนำอะลูมิเนียมที่ได้รับบริจาคส่งจำหน่ายให้กับบริษัทอะลูมิเนียมหรือร้านรับซื้อของเก่า เพื่อส่งเข้าสู่กระบวนการแปรรูปเพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ โดยมีบางส่วนที่สามารถรีไซเคิลนำมาใช้เป็นวัตถุดิบในการทำอุปกรณ์ขาเทียมได้ และรายได้จากการจำหน่ายอะลูมิเนียมนอกจากจะเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดหาอุปกรณ์ขาเทียมให้แก่คนพิการ ยังเป็นค่าใช้จ่ายในเรื่องของที่พักรักษาตัวและค่าอาหารของคนพิการที่มาขอรับบริการ ณ มูลนิธิขาเทียมในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีอีกด้วย

โครงการบริจาคอะลูมิเนียมเพื่อจัดทำขาเทียมพระราชทานเป็นโครงการต่อเนื่อง โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี 2546 จนถึงปัจจุบัน ในระยะแรกเริ่มจากการตั้งจุดรับบริจาคที่กรมควบคุมมลพิษ และเชิญชวนหน่วยงานต่าง ๆ เข้าร่วมโครงการเพื่อเป็นจุดรับบริจาค ซึ่งปัจจุบันมีหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาร่วมเป็นเครือข่ายในการเป็นจุดรับบริจาคเพิ่มขึ้น ได้แก่ กรุงเทพมหานคร สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 1-16 สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด 76 จังหวัด บริษัท บางกอกแคน แมนูแฟคเจอร์ส จำกัด บริษัท ไทยเบเวอเรจแคน จำกัด สถานีบริการน้ำมันของบริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) และศูนย์บริการของบริษัท สยามกลการเซลล์ จำกัด เป็นต้น ปัจจุบันได้รับบริจาคอะลูมิเนียมจากภาคครัวเรือนและภาคอุตสาหกรรมรวมแล้วกว่า 1 ล้านกิโลกรัม โดยปี 2560 ได้รับบริจาคจำนวน 18,586 กิโลกรัม

ในปี 2560 สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ ได้ปรับรูปแบบการดำเนินโครงการ ด้วยการเพิ่มช่องทางในการบริจาคดังนี้

1) รมรณรงค์ให้ประชาชนคัดแยกขยะมูลฝอยที่มีอะลูมิเนียมเป็นส่วนประกอบ แล้วนำไปจำหน่ายให้กับร้านรับซื้อของเก่าและนำเงินจากการขายบริจาคให้กับมูลนิธิขาเทียมในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ซึ่งแนวทางนี้จะได้ประโยชน์หลายต่อ ทั้งช่วยลดปริมาณขยะที่ต้องนำไปกำจัด ลดค่าใช้จ่ายในการขนส่งอะลูมิเนียม และได้ร่วมทำบุญให้กับคนพิการ โดยสามารถฝากเงินเข้าบัญชีออมทรัพย์ชื่อบัญชี “มูลนิธิขาเทียม”

- ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) สาขาหน้าโรงพยาบาลมหาราช เชียงใหม่ เลขที่บัญชี 599-2-16802-0
- ธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาชิดลม เลขที่บัญชี 001-4-76000-8
- ธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาคณะแพทยศาสตร์เชียงใหม่ เลขที่บัญชี 566-2-50375-3
- ธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาถนนโชตนา (เชียงใหม่) เลขที่บัญชี 714-208368-1
- ธนาคารกสิกรไทย สาขาถนนสุขเทพ เลขที่บัญชี 471-2-02394-0
- ธนาคารกรุงเทพ สาขาถนนสุขเทพ เลขที่บัญชี 504-0-15260-4

2) ในกรณีที่ประชาชนไม่สะดวกที่จะขายอะลูมิเนียมให้กับร้านรับซื้อของเก่า สามารถบริจาคตามจุดรับบริจาคต่าง ๆ ได้แก่

- กรมควบคุมมลพิษ
- สำนักงานเขตของกรุงเทพมหานครทั้ง 50 เขต
- สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 1-16
- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด 76 จังหวัด
- มูลนิธิขาเทียมในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี
- จุดรับบริจาคที่เป็นเครือข่ายของโครงการบริจาคอะลูมิเนียมเพื่อจัดทำขาเทียมพระราชทาน

โดยเครือข่ายที่เป็นจุดรับบริจาคจะนำอะลูมิเนียมที่รวบรวมได้ไปจำหน่ายให้กับร้านรับซื้อของเก่าและนำเงินจากการขายบริจาคให้กับมูลนิธิขาเทียมในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีโดยตรง

3) ในกรณีที่ประชาชนไม่สะดวกที่จะขายอะลูมิเนียมให้กับร้านรับซื้อของเก่าและไม่สะดวกที่จะนำมาบริจาคในจุดรับบริจาค สามารถบริจาคผ่านทางไปรษณีย์ โดยบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด รับขนส่งอะลูมิเนียมโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย เพียงทำความสะอาด บรรจุกล่อง ชั่งน้ำหนักแล้วไม่เกิน 5 กิโลกรัม และส่งมาที่

“โครงการบริจาคอะลูมิเนียมเพื่อจัดทำขาเทียมพระราชทาน

กรมควบคุมมลพิษ เลขที่ 92 ซอยพหลโยธิน 7 ถนนพหลโยธิน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400”

ตามแนวทางทั้ง 3 ข้อนี้ อะลูมิเนียมที่ได้รับการบริจาคก็จะถูกนำไปใช้ประโยชน์ สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาขาเทียมของประเทศไทย ช่วยให้คนพิการมีอุปกรณ์ขาเทียมที่เหมาะสมสำหรับใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน อีกทั้งยังมีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะที่ต้องกำจัด และถ้าประชาชนทั่วไปสามารถคัดแยกขยะที่มีอะลูมิเนียมเป็นส่วนประกอบ แล้วนำไปจำหน่ายให้กับร้านรับซื้อของเก่าแล้วนำเงินจากการขายบริจาคให้กับมูลนิธิขาเทียมในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีได้เอง ก็จะช่วยลดค่าใช้จ่ายในการขนส่ง ช่วยประหยัดทรัพยากร และทำให้การช่วยเหลือไปถึงมูลนิธิขาเทียมในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีได้รวดเร็วขึ้นอีกด้วย

โครงการบริจาค อะลูมิเนียม เพื่อจัดทำขาเทียมพระราชทาน

คัดแยกขยะอะลูมิเนียม

“จำหน่าย”
นำเงินไปบริจาคผ่านตัวแทนจำหน่ายชื่อมูลนิธิ “มูลนิธิขาเทียม”

- ธนาคารทหารไทย สาขาหน้า รท. มหาราช เชียงใหม่ เลขที่บัญชี 599-2-16802-0
- ธนาคารไทยพาณิชย์ สาขารัตนสม เลขที่บัญชี 001-4-76000-8
- ธนาคารกสิกรไทย สาขารัตนสม เลขที่บัญชี 471-2-02394-0
- ธนาคารกรุงเทพ สาขารัตนสม เลขที่บัญชี 504-0-15260-4

 สามารถนำใบอนุโมทนาบัตรเพื่อไป “ลดหย่อนภาษี” ได้

- ช่วยลดปริมาณขยะที่ต้องนำไปกำจัด
- ลดค่าใช้จ่ายในการขนส่งอะลูมิเนียม
- ได้ทำบุญให้ยี่สิบผู้พิการ

บริจาคตามจุดรับบริจาค

- กรมควบคุมมลพิษ สำนักงานเขตฯ ทั้ง 50 เขต
- สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัด 76 จังหวัด
- มูลนิธิขาเทียมฯ

บริจาคผ่านทางไปรษณีย์
 กล่องละ: 5 Kg. โดยไปเสียค่าใช้จ่าย
 ส่งไปที่ “โครงการบริจาคอะลูมิเนียม เพื่อจัดทำขาเทียมพระราชทาน” กรมควบคุมมลพิษ เขตที่ 92 ถนนพหลโยธิน 7 ถนนพหลโยธิน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

“ขาย”
นำเงินฝากเข้าบัญชีของมูลนิธิขาเทียมฯ

ทำไม้ต้อง “ขาย”
อะลูมิเนียมจากการบริจาคมีคุณภาพไม่ตรงกะตามมาตรฐานขาเทียมของผู้พิการ ISO 10328

- ค่าใช้จ่ายในการจัดหาอุปกรณ์ขาเทียม
- ค่าใช้จ่ายในการออกหน่วยทำขาเทียมเคลื่อนที่
- ค่าอาหารของผู้พิการที่พาออกบริการ ณ มูลนิธิขาเทียมฯ

ส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย
 สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 92 ซอยพหลโยธิน 7 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400 โทรศัพท์ 0 2298 2495-9 โทรสาร 0 2298 5398 www.pcd.go.th

แผนจัดการขยะพลาสติกอย่างบูรณาการ

(พ.ศ. 2560 - 2561)

ในช่วง 10 ปี ที่ผ่านมา มีขยะพลาสติกเกิดขึ้นประมาณร้อยละ 12 ของปริมาณขยะที่เกิดขึ้นทั้งหมด หรือประมาณปีละ 2 ล้านตัน มีการนำขยะพลาสติกกลับไปใช้ประโยชน์ประมาณปีละ 0.5 ล้านตัน ส่วนที่เหลือ 1.5 ล้านตัน ส่วนใหญ่เป็นเศษขยะถุงพลาสติกที่ปนเปื้อน อาทิ ถุงร้อน ถุงเย็นบรรจุอาหาร ถุงหูหิ้ว เป็นต้น (ร้อยละ 80 หรือประมาณ 1.2 ล้านตัน) แม้พลาสติกจะมีอายุยาวนานแต่มีอายุการใช้งานสั้นมาก และถูกทิ้งในปริมาณที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เมื่อนำไปกำจัดรวมกับขยะมูลฝอยอื่นๆ โดยวิธีการฝังกลบแล้ว พบว่าจะใช้พื้นที่มากกว่าขยะประเภทเศษอาหารถึง 3 เท่า เนื่องจากทนต่อแรงอัดได้สูง และใช้เวลาในการย่อยสลายนับร้อยปี ทำให้ต้องสิ้นเปลืองงบประมาณและพื้นที่ฝังกลบ จะเห็นได้ว่าขยะพลาสติก มักก่อให้เกิดปัญหาการอุดตันตามท่อระบายน้ำในเมือง ทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วมเมื่อฝนตกหนัก รวมทั้ง ขยะพลาสติกในทะเล ยังส่งผลกระทบต่อแหล่งปะการังและสัตว์ทะเลอีกด้วย

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ จึงได้จัดทำ “แผนปฏิบัติการจัดการขยะพลาสติกอย่างบูรณาการ (พ.ศ. 2560-2561)” โดยใช้หลัก 3R คือ ลดการใช้ (Reduce) ที่แหล่งกำเนิด การใช้ซ้ำ (Reuse) ให้มากที่สุด และการนำมาแปรรูปใช้ใหม่ (Recycle) ซึ่งร่วมมือกับทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคเอกชน มีจุดมุ่งหมายอันจะเป็นการแก้ไขปัญหาขยะพลาสติกที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ. 2559-2564) รวมทั้งมีความสอดคล้องกับ (ร่าง) ยุทธศาสตร์การดำเนินงานด้านการลด คัดแยก และนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ (Reduce Reuse Recycle: 3R) โดยแผนปฏิบัติการฯ ดังกล่าวประกอบด้วย 3 มาตรการ 15 แผนงาน/โครงการ

ทั้งนี้ แผนปฏิบัติการฯ ได้ผ่านการรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรมพลาสติก สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สมาคมอุตสาหกรรมพลาสติกไทย สถาบันการจัดการบรรจุภัณฑ์และรีไซเคิลเพื่อสิ่งแวดล้อม สถาบันพลาสติก กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กรมสรรพสามิต สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักเศรษฐกิจการคลัง กรมประชาสัมพันธ์ อาคารกรมควบคุมมลพิษ และในปี 2560 ได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการขับเคลื่อนแผนงาน/โครงการภายใต้แผนฯ ดังนี้

1) การเลิกใช้พลาสติกหุ้มฝาขวดน้ำดื่ม (No Plastic Bottle Cap Seal) ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน อาทิ สมาคมอุตสาหกรรมเครื่องดื่มไทย ผู้ประกอบการผลิตน้ำดื่ม สถาบันพลาสติก กลุ่มอุตสาหกรรมพลาสติก สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สมาคมอุตสาหกรรมพลาสติกไทย กรมประชาสัมพันธ์ เพื่อลดปริมาณการใช้พลาสติกที่ไม่จำเป็นและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

2) การจัดทำฐานข้อมูล Material Flow of Plastic ของประเทศไทย ร่วมกับสถาบันพลาสติก กลุ่มอุตสาหกรรมพลาสติก สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สมาคมอุตสาหกรรมพลาสติกไทย และทีมวิจัยจากวิทยาลัยปิโตรเลียมและปิโตรเคมี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีฐานข้อมูลพลาสติกเดียวกันในการใช้เป็นข้อมูลแก้ไขปัญหาพลาสติกต่อไป

3) การสนับสนุนองค์ความรู้ รมรงค์ประชาสัมพันธ์ และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ เรื่อง พลาสติก โฟม และวัสดุทดแทนพลาสติก ให้องค์กรและหน่วยงานต่างๆ

โครงการความร่วมมือการเลิกใช้พลาสติกหุ้มฝาขวดน้ำดื่ม (No Plastic Bottle Cap Seal)

ประเทศไทยมีการผลิตขวดพลาสติกเพื่อใช้เป็นภาชนะบรรจุน้ำดื่ม ประมาณ 4,400 ล้านขวดต่อปี ซึ่งมีการใช้พลาสติกหุ้มฝาขวดน้ำดื่ม (Cap Seal) ประมาณ 2,600 ล้านขวด ก่อให้เกิดขยะพลาสติก 2,600 ล้านชิ้น น้ำหนักประมาณ 520 ตัน มีความยาว 260,000 กิโลเมตร คิดเป็นความยาวรอบโลก 6.5 รอบ (พลาสติกหุ้มฝาขวดมีน้ำหนัก ประมาณ 0.2 กรัม มีความยาวประมาณ 10 เซ็นติเมตร) พลาสติกหุ้มฝาขวดผลิตจากพลาสติกพีวีซี (Polyvinyl Chloride: PVC) เป็นฟิล์มหุ้มที่สามารรถสวมแล้วให้รัดที่ฝาขวดมีการพิมพ์โลโก้ของสินค้าและมีลูกศรให้ไว้ฉีกมีรอยพับไปลาฉีกออกง่าย มีขนาดชิ้นเล็ก น้ำหนักเบา ง่ายต่อการทิ้งกระจายลงสิ่งแวดล้อมยากต่อการรวบรวมและจัดเก็บเพื่อนำกลับมารีไซเคิลและไม่คุ้มทุนในการดำเนินงานทำให้ถูกทิ้งลงสู่สิ่งแวดล้อมทั้งบนบกและทางทะเล ซึ่งอาจทำให้เกิดอันตรายต่อชีวิตของสัตว์ทะเลเมื่อบริโภคเข้าไป

จากการศึกษาข้อมูลต่างประเทศ พบว่า ขวดน้ำดื่มในประเทศที่พัฒนาแล้ว อาทิ เยอรมัน ฝรั่งเศส อิตาลี รวมทั้งประเทศในแถบเอเชีย อาทิ มาเลเซีย จีน สิงคโปร์ เกาหลี ญี่ปุ่น ไม่ได้มีการใช้พลาสติกหุ้มฝาขวดน้ำดื่มสำหรับประเทศไทยขวดน้ำดื่มบางยี่ห้อก็มีพลาสติกหุ้มฝาขวดน้ำดื่ม บางยี่ห้อก็ไม่มีการใช้พลาสติกหุ้มฝาขวดน้ำดื่ม ดังนั้น เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันของอุตสาหกรรมน้ำดื่มไทย และเพื่อเป็นการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาขยะพลาสติกโดยการช่วยลดปริมาณขยะพลาสติกในสิ่งแวดล้อม

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ ได้ร่วมกับ สมาคมอุตสาหกรรมเครื่องดื่มไทย สมาคมผู้ค้าปลีกไทย สมาคมอุตสาหกรรมพลาสติกไทย สถาบันพลาสติก กลุ่มอุตสาหกรรมพลาสติก สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค บริษัทกลุ่มผู้ผลิตและจำหน่ายน้ำดื่มยี่ห้อต่าง ๆ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนิน “โครงการความร่วมมือการเลิกใช้พลาสติกหุ้มฝาขวดน้ำดื่ม (No Plastic Bottle Cap Seal)” โดยในรอบปีที่ผ่านมาได้มีการดำเนินงาน ดังนี้

1) การประชุมหารือแนวทางความร่วมมือการเลิกใช้พลาสติกหุ้มฝาขวดระหว่างภาครัฐและเอกชน จำนวน 5 ครั้ง เพื่อหารือแนวทางความร่วมมือการเลิกใช้พลาสติกหุ้มฝาขวดน้ำดื่ม (No Plastic Bottle Cap Seal) ซึ่งผู้ประกอบการน้ำดื่มบรรจุขวดทุกรายเห็นด้วยในหลักการเลิกใช้พลาสติกหุ้มฝาขวดน้ำดื่ม (No Plastic Bottle Cap Seal) โดยมีการจัดตั้งคณะทำงานร่วมระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานการเลิกใช้พลาสติกหุ้มฝาขวดน้ำดื่ม รวมถึงหารือผลกระทบต่อการเลิกใช้ Plastic Bottle Cap Seal

2) กรมควบคุมมลพิษได้แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนการดำเนินงานการเลิกใช้พลาสติกหุ้มฝาขวดน้ำดื่ม เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานการเลิกใช้พลาสติกหุ้มฝาขวดน้ำดื่ม

3) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการเลิกใช้พลาสติกหุ้มฝาขวดน้ำดื่มแก่ประชาชนและผู้ประกอบการธุรกิจน้ำดื่ม ได้รับทราบนโยบายและแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานของภาครัฐในการเลิกใช้พลาสติกหุ้มฝาขวดน้ำดื่ม

4) ขอความร่วมมือหน่วยงานภายใต้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานภาครัฐทุกกระทรวงเพื่อสนับสนุนน้ำดื่มบรรจุขวดที่ไม่มีการใช้พลาสติกหุ้มฝาขวดน้ำดื่ม

การดำเนินงานในขั้นต่อไปในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 กรมควบคุมมลพิษจะได้ประสานความร่วมมือกับภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินโครงการความร่วมมือการเลิกใช้พลาสติกหุ้มฝาขวดน้ำดื่ม ต่อไป เพื่อผลักดันให้กลุ่มบริษัทผู้ผลิตน้ำดื่มรายใหญ่ได้เลิกใช้พลาสติกหุ้มฝาขวดน้ำดื่ม ภายในปี 2561 และขยายผลการเลิกใช้พลาสติกหุ้มฝาขวดน้ำดื่มไปยังบริษัทผู้ผลิตน้ำดื่มรายย่อยอื่นๆ ให้เลิกใช้พลาสติกหุ้มฝาขวดน้ำดื่ม ภายในปี 2562 เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ

การจัดการขยะในทะเลไทย

ประเทศไทยถูกจัดอันดับประเทศที่มีปริมาณ “ขยะในทะเล” เป็นอันดับ 6 จาก 192 ประเทศทั่วโลก ซึ่งเป็นผลจากการวิจัยของ Jenna R. Jambeck และคณะ โดยคณะผู้วิจัยได้รายงานว่าการประเมินปริมาณขยะพลาสติกในทะเลติดอันดับโลก โดยอันดับ 1 จีน อันดับ 2 อินโดนีเซีย อันดับ 3 ฟิลิปปินส์ อันดับ 4 เวียดนาม อันดับ 5 ศรีลังกา และไทยเป็นอันดับ 6 ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวได้ถูกตีพิมพ์ เผยแพร่ โดยนิตยสาร และองค์กรต่างๆ อย่างกว้างขวาง

“ขยะในทะเล” เกิดจากกิจกรรมบนบกร้อยละ 80 เกิดจากกิจกรรมในทะเลเพียงร้อยละ 20 (ข้อมูลของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านวิทยาศาสตร์ของมลพิษทางทะเล (Group of Expert on the Scientific Aspects of Marine Pollution: GESAMP) ขององค์การสหประชาชาติ) เกิดมาจากการทิ้งขยะตามบ้านเรือนชุมชน นักท่องเที่ยว การประกอบอาชีพทางทะเล การประมง การขนส่งทางเรือ เรือสำราญท่องเที่ยว และ

จากโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ ปัญหาขยะทะเลไม่เพียงแต่บดบังทัศนียภาพน่านน้ำไทยเท่านั้น แต่ยังสร้างความเสียหายให้กับชีวิตใต้ท้องทะเล เพราะขยะทะเลไม่สามารถย่อยสลายในลักษณะเดียวกับขยะบก อีกทั้งยังลอยน้ำไปได้ไกลถึงทะเลของประเทศอื่นๆ รวมถึงทำลายชีวิตสัตว์ทะเลหายาก โดยเฉพาะลูกโลมาและเต่าทะเลไทยที่เสียชีวิตจากพลาสติก จากข้อมูลกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ทช.) เปิดเผยผลการศึกษาขยะทะเลโดยจำแนกปริมาณขยะในท้องทะเลเป็นรายประเภท พบว่า อันดับ 1 ถุงพลาสติก อันดับ 2 หลอดจากเครื่องดื่ม อันดับ 3 ฝาจุก อันดับ 4 ภาชนะบรรจุอาหาร อันดับ 5 เชือก อันดับ 6 บุหรี่/ก้นกรองบุหรี่ อันดับ 7 กระป๋อง อันดับ 8 กระดาษ อันดับ 9 โฟม อันดับ 10 ขวดแก้ว

wan:รกบจากขยะทะเล สู่...สัตว์ทะเลหายาก

สาเหตุจากการกิน สาเหตุจากการพันยึดภายนอก

สัตว์ทะเลหายาก	wan:รกบจากขยะทะเล		รวม (ตัว)
	จากการกิน	จากการพันยึดภายนอก	
เต่าทะเล	39	32	71
โลมาและวาฬ	7	4	11
พะยูน	1	1	2
รวม	47	37	84

สรุปจำนวนสัตว์ทะเลหายากที่รับwan:รกบจากขยะทะเล คิดเป็น ร้อยละ 16.22 จากสัตว์ทะเลหายากเกิดขึ้นทั้งหมด 518 ตัว

ในปี 2560 กรมควบคุมมลพิษ โดยสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย ได้ให้ความสำคัญต่อปัญหาขยะในทะเล โดยได้จัดทำ “แผนปฏิบัติการจัดการขยะพลาสติกอย่างบูรณาการ (พ.ศ. 2560-2561)” ซึ่งเป็นแผนปฏิบัติการภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ. 2559-2564) โดยร่วมกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาขยะพลาสติก รวมทั้งขยะในทะเล ดังนี้

1) การจัดทำฐานข้อมูล Material Flow of Plastic ของประเทศไทย ร่วมกับสถาบันพลาสติก กลุ่มอุตสาหกรรมพลาสติก สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสมาคมอุตสาหกรรมพลาสติกไทย

2) การเลิกใช้พลาสติกหุ้มฝาขวดน้ำดื่ม (No Plastic Bottle Cap Seal) ร่วมกับกลุ่มอุตสาหกรรมพลาสติก สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สถาบันพลาสติก และสมาคมอุตสาหกรรมเครื่องดื่มไทย เพื่อลดปริมาณการใช้พลาสติกที่ไม่จำเป็นและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทางทะเล

3) การสนับสนุนองค์ความรู้ วัฒนธรรมประชาสัมพันธ์ และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ เรื่อง พลาสติก โฟม และวัสดุทดแทนพลาสติก แก่หน่วยงานต่างๆ โดยดำเนินงานร่วมกับกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กรมประชาสัมพันธ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4) การออกข้อกำหนด มาตรการ มาตรฐาน และเกณฑ์การปฏิบัติในการจัดการขยะมูลฝอย สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

5) การเข้าร่วมจัดประชุมอาเซียน เรื่อง การลดปริมาณขยะทะเลในกลุ่มประเทศอาเซียน (ASEAN conference on Reducing Marine Debris in ASEAN Region 2017) ครั้งที่ 1 ณ จังหวัดภูเก็ต ระหว่างที่ 22-23 พฤศจิกายน 2560 ร่วมกับกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยการประชุมครั้งนี้ มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านนโยบาย ความคิดริเริ่ม และการดำเนินงานที่ประสบความสำเร็จ ในระดับประเทศ พร้อมด้วยการวิเคราะห์ช่องว่างและความท้าทาย ระดมความคิดเห็นเพื่อหาทางออกในการแก้ปัญหาพร้อมกัน ทั้งการใช้นโยบาย นวัตกรรม และเทคโนโลยี ในการแก้ปัญหาขยะทะเลในภูมิภาคอาเซียน ซึ่งที่ประชุมเห็นพ้องที่ **ต้องตระหนักว่า**แหล่งที่อยู่อาศัยทางทะเลและชายฝั่งและชนิดพันธุ์ประจำถิ่น มีความสำคัญในแง่การให้บริการทางระบบนิเวศ รวมถึง ความจำเป็นเร่งด่วนในการดำเนินการร่วมกันและประสานงานกันระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศคู่เจรจาเพื่อแก้ไขปัญหาภาวะขยะทะเลในภูมิภาค

รับทราบความสำคัญในการดำเนินงานตามเป้าประสงค์ของวาระการพัฒนาที่ยั่งยืนในกรอบสหประชาชาติ โดยเฉพาะเป้าหมายที่ 14 และแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน 2025 ของประเทศสมาชิกอาเซียน **รับรู้**ถึงความคิดริเริ่มที่มีอยู่ทั้งในระดับโลก ระดับภูมิภาคและระดับประเทศ เวที และแผนปฏิบัติการต่างๆ ที่ใช้ในการจัดการกับปัญหามลพิษทางทะเล และขยะทะเลส่วนใหญ่มาจากบนบก ดังนั้นกุญแจสำคัญในการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นองค์รวม จะต้องใช้แนวทางแบบสหวิทยาการ และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย **เน้นย้ำ**ถึงความต้องการผลงานวิจัยที่แสดงผลกระทบของขยะทะเล รวมถึงนวัตกรรมและเทคโนโลยีในการใช้วัสดุทางเลือกแทนพลาสติกและการจัดการขยะ เพื่อบรรเทาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม เศรษฐกิจ และสุขภาพของมนุษย์

การติดตามตรวจสอบและการผลักดันการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม เกาะสีชัง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

ปัจจุบันการขนส่งสินค้าทางทะเลบริเวณเกาะสีชังจะใช้เรือบรรทุกสินค้าที่มีขนาดใหญ่เพื่อสามารถบรรทุกสินค้าได้ในปริมาณมาก เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ ซึ่งเรือบรรทุกสินค้าที่มีขนาดตั้งแต่ 20,000 - 120,000 ตัน ประมาณ 2,000 ลำต่อปี จะไม่สามารถเข้าจอดที่ท่าเรือได้ จึงต้องทำการขนถ่ายสินค้าในบริเวณนอกชายฝั่งโดยใช้วิธีขนถ่ายขึ้นเรือใหญ่ในหลายรูปแบบ ส่วนใหญ่นำเรือขนาดเล็กหรือโป๊ะมาเทียบถ่ายสินค้าไปยังเรือใหญ่ดังกล่าว โดยใช้สายพานลำเลียงขึ้นเรือใหญ่หรือใช้ปั้นจั่นตักแล้วยกขึ้นเทลงระวาง ทำให้มีปัญหาการฟุ้งกระจายของฝุ่นละอองออกสู่บรรยากาศ และตกเป็นตะกอนสะสมใต้พื้นทะเล โดยสินค้าที่มีการขนถ่ายทางเรือกลางทะเลมีหลายประเภท เช่น ปูนซีเมนต์ ถ่านหิน ข้าวสาร ปุ๋ยเคมี เป็นต้น ซึ่งพบปัญหาในพื้นที่ระหว่างอำเภอสัตหีบกับเกาะสีชัง เนื่องจากพื้นที่ที่มีการขนถ่ายสินค้าทางเรือเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ยังมีปัญหาในการทิ้งขยะและปล่อยของเสียลงทะเลบริเวณเกาะสีชังของเรือขนถ่ายสินค้า มีแนวโน้มส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำทะเล การประมง และการท่องเที่ยวอีกด้วย

กรมควบคุมมลพิษ ได้มีการติดตามตรวจสอบและการผลักดันการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมเกาะสีชัง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ร่วมกับศูนย์ประสานการปฏิบัติในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลเขต 1 และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยร่วมกันกำหนดมาตรการการติดตามตรวจสอบ และผลักดันให้มีการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม อาทิ การแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองในอากาศฟุ้งกระจายเกิดขึ้นในขณะที่มีการขนถ่ายสินค้า ด้วยการบูรณาการตรวจการฟุ้งกระจายของฝุ่นละอองจากเจ้าหน้าที่สหวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง การแก้ไขปัญหาการทิ้งขยะและปล่อยของเสียลงทะเลบริเวณเกาะสีชังของเรือขนถ่ายสินค้า ด้วยการที่กรมเจ้าท่าดำเนินการออกระเบียบกรมเจ้าท่าว่าด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการรับรองผู้ให้บริการจัดเก็บและบำบัดของเสียจากเรือประเภทขยะ และกากของเสียต่าง ๆ พ.ศ. 2560 ทำให้มีผู้ประกอบการเข้ามารับจ้างจัดเก็บขยะจากเรือขนถ่ายสินค้าแล้ว ในส่วนของการแก้ไขปัญหาการลักลอบทิ้งขยะและของเสียบนเกาะสีชังนั้น กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้ดำเนินการออกคำสั่งกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ที่ 1064/2560 เรื่อง มาตรการคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งบริเวณชายหาด ที่ได้กำหนดพื้นที่ชายหาดถ้ำพัง อำเภอกะสีชัง จังหวัดชลบุรี ไว้ด้วย

การจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน ปี 2560

ผลการสำรวจข้อมูลภายใต้การดำเนินโครงการเมืองสวยใส ไร้มลพิษ ในปี พ.ศ. 2560 และผลการศึกษาตามโครงการพัฒนาแนวทางการประเมินปริมาณซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ปี พ.ศ. 2555 ของกรมควบคุมมลพิษ ได้คาดการณ์ปริมาณของเสียอันตรายจากชุมชนเกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2560 ไว้ที่ประมาณ 618,749 ตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.05 จากปี พ.ศ. 2559 ส่วนใหญ่เป็นซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ (Waste from Electrical and Electronic Equipment: WEEE) ประมาณ 401,378 ตัน หรือร้อยละ 65 และของเสียอันตรายจากชุมชนประเภทอื่น ๆ เช่น แบตเตอรี่ ถ่านไฟฉาย ภาชนะบรรจุสารเคมี กระจกสเปรย์ เป็นต้น ประมาณ 216,639 ตัน หรือร้อยละ 35 ทั้งนี้ จากการสำรวจและรวบรวมข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2559-2560 พบว่า อัตราการเกิดของเสียอันตรายทั่วประเทศเฉลี่ย 7.12 กิโลกรัมต่อคนต่อปี

ผลการดำเนินงานตามโครงการเมืองสวยใส ไร้มลพิษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เก็บรวบรวมของเสียอันตรายชุมชน ได้ 299.10 ตัน และส่งไปกำจัด 139.64 ตัน มีอาคารศูนย์เก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชน 32 แห่ง มีจุดนัดเก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชน 49 แห่ง และ อยู่ระหว่างการหารือในการกำหนดพื้นที่ จำนวน 1 แห่ง

การดำเนินงานด้านการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน ในปี 2560

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ ร่วมกับสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด ได้ลงพื้นที่เพื่อหารือและติดตามการดำเนินงานด้านการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน จำนวน 5 จังหวัด คือ จังหวัดสมุทรสงคราม จังหวัดราชบุรี จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และจังหวัดกาญจนบุรี พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ มีการบริหารจัดการของเสียอันตรายที่ต้นทางและปลายทาง คิดเป็นอัตราการจัดการของเสียอันตรายชุมชนประมาณร้อยละ 20 ของของเสียอันตรายจากชุมชนที่เกิดขึ้นในพื้นที่ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ส่วนใหญ่ยังไม่มี การขนส่งไปกำจัด ยกเว้นบางพื้นที่ ส่วนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็ก ส่วนใหญ่ยังไม่ได้ดำเนินการ แต่มีบางพื้นที่มีแผนงานในการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ในพื้นที่และดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชนเป็นระยะ ทั้งนี้ ในปัจจุบันมีสถานที่กำจัดของเสียอันตรายน้อย ทำให้องค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่นประสบปัญหาในเรื่องค่าใช้จ่ายในการขนส่งและกำจัดของเสียอันตรายค่อนข้างสูง และจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2560 ณ โรงแรมรามารการ์เด้นส์ กรุงเทพฯ มีผู้เข้าร่วมการประชุมประกอบด้วยผู้แทนจากสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานเขต กรุงเทพมหานคร และภาคเอกชน การประชุมดังกล่าว มีการบรรยายในหัวข้อสำคัญ อาทิ นโยบายการจัดการขยะ ของเสียอันตราย และโครงการความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน แนวทางการบริหารจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการอภิปรายในหัวข้อ รูปแบบการบริหารจัดการของเสียอันตรายจากชุมชนในพื้นที่ของตนเอง

การเสริมสร้างความเข้มแข็งในการควบคุมการนำเข้า-ส่งออกของเสียอันตราย และการจัดการของของเสียอันตรายในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ

กรมควบคุมมลพิษในฐานะศูนย์ประสานงานอนุสัญญาบาเซลของประเทศไทย และหน่วยงานสนับสนุนในการดำเนินงานด้านการจัดการของเสียอันตราย ได้เล็งเห็นความสำคัญของการเสริมสร้างศักยภาพและขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการควบคุมการนำเข้า-ส่งออกของเสียอันตราย และการจัดการของเสียอันตรายในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ

ภายหลังจากการร่วมตัวเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ทั้งในมิติเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงตลอดจนการเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมขนส่งภายในและภายนอกภูมิภาค ส่งผลให้บริเวณชายแดนที่เชื่อมโยงกับประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคอาเซียน มีการขนส่งข้ามแดนของทรัพยากรมนุษย์ สินค้าและบริการเพิ่มขึ้น รวมทั้ง มีโอกาสในการนำเข้า-ส่งออกของของเสียอันตรายในภูมิภาคอาเซียนรวมทั้งประเทศไทยเพิ่มขึ้น ในขณะเดียวกัน การเกิดขึ้นของของเสียอันตรายก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน เพื่อให้การควบคุมการนำเข้า-ส่งออกของเสียอันตราย และการจัดการของเสียอันตรายในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นการเสริมสร้างศักยภาพและแก้ปัญหาที่ตรงจุด ในปี พ.ศ. 2560 ดำเนินการ ดังนี้

1) ประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2560 และเขตเศรษฐกิจพิเศษมุกดาหาร เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2560 เพื่อกำหนดรูปแบบการเสริมสร้างความเข้มแข็งในการควบคุมการนำเข้า-ส่งออกของเสียอันตรายและการจัดการของเสียอันตรายในพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม

2) จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การเสริมสร้างความเข้มแข็งในการควบคุมการนำเข้า-ส่งออกของของเสียอันตราย และการจัดการของเสียอันตรายในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษมุกดาหาร เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2560 ณ โรงแรมมุกดาหาร แกรนด์ อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร และพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2560 ณ โรงแรมอินโดจีน อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว การฝึกอบรมดังกล่าว ประกอบด้วย การบรรยายในหัวข้อสำคัญ อาทิ ความเป็นมาของพันธกรณี กฎหมายที่เกี่ยวข้อง การบ่งชี้ความเป็นอันตรายของสารเคมี การขนส่งสารเคมี/ของเสียอันตราย และการตอบโต้เหตุฉุกเฉินสารเคมีในเบื้องต้น และการแบ่งกลุ่มฝึกภาคปฏิบัติ โดยผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่พึงพอใจกับรูปแบบและเนื้อหาการฝึกอบรมเป็นอย่างดี โดยเฉพาะช่วงที่มีการแบ่งกลุ่มฝึกภาคปฏิบัติในหัวข้อ “กรณีศึกษา : สินค้าและผลิตภัณฑ์ที่อาจเข้าข่ายการเคลื่อนย้ายข้ามแดนอย่างผิดกฎหมาย และการจัดการของเสียอันตราย” โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ควรเพิ่มข้อมูลเกี่ยวกับกรณีตัวอย่างให้มีความละเอียดมากยิ่งขึ้น เพื่อให้เกิดความชัดเจน สำหรับการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอน และสามารถนำกรณีตัวอย่างดังกล่าว มาเป็นแบบอย่างในการดำเนินงานได้

ประชารัฐร่วมใจ แยกทิ้งขยะอันตราย

ในปี 2560 สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ ได้ดำเนินโครงการความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนในการเก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชน ซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ภายใต้แนวทาง “ประชารัฐร่วมใจ แยกทิ้งขยะอันตราย” ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน เช่น ศูนย์การค้า ห้างสรรพสินค้า ร้านสะดวกซื้อ เป็นต้น มีเป้าหมายในการเพิ่มช่องทางอำนวยความสะดวกให้ประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร สามารถแยกทิ้งของเสียอันตรายจากชุมชนนำร่อง 5 ประเภท ได้แก่ แบตเตอรี่มือถือ ซากโทรศัพท์มือถือ ถ่านไฟฉาย หลอดฟลูออเรสเซนต์ และภาชนะปนเปื้อนที่เป็นอันตราย อาทิ กระป๋องสเปรย์ และนำไปทิ้งที่จุดทิ้งของเสียอันตราย (จุด Drop off) เพื่อให้กรุงเทพมหานครเก็บรวบรวมนำไปกำจัดอย่างถูกต้อง

เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2560 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดย พลเอก สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นำคณะผู้บริหารระดับสูงในสังกัดกระทรวงฯ และหน่วยงานที่เข้าร่วมโครงการความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนในการเก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชนฯ ภายใต้แนวทาง “ประชารัฐร่วมใจ แยกทิ้งขยะอันตราย” ร่วมนำเสนอข้อมูลและ

ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานโครงการฯ พร้อมทั้งสาธิตการแยกทิ้งขยะอันตราย อีกทั้งมอบตู้เก็บรวบรวมของเสียอันตราย (Drop off) ให้แก่ นายกรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ณ ตึกบัญชาการ 1 ทำเนียบรัฐบาล

เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2560 กรมควบคุมมลพิษ ได้เปิดตัวโครงการความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนในการเก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชน ซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ภายใต้แนวทาง “ประชารัฐร่วมใจ แยกทิ้งขยะอันตราย” และการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือภาครัฐและภาคเอกชน ประกอบด้วย (1) กรมควบคุมมลพิษ (2) กรุงเทพมหานคร และ (3) หน่วยงานภาคเอกชน 11

องค์กร ได้แก่ บริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน) บริษัท เซ็นทรัลพัฒนา จำกัด (มหาชน) บริษัท บริษัท เดอะมอลล์ กรุ๊ป จำกัด บริษัท สยามพิวรรธน์ จำกัด บริษัท โฮมโปรดักส์ เซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน) บริษัท เอก-ชัย ดิสทริบิวชั่น ซิสเทม จำกัด บริษัท สยามแม็คโคร จำกัด (มหาชน) บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) บริษัท บิ๊กซี ซูเปอร์เซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน) มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี และสมาคมศูนย์การค้าไทย ณ อุทยานเบญจสิริ กรุงเทพมหานคร ประเทศ โดยปัจจุบันมีจุดทิ้งของเสียอันตรายจากชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 2,718 แห่ง

คืนมือถือเก่า

สร้างบุญ สร้างชาติ

ปัจจุบันโทรศัพท์มือถือถือเป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน กระแสความต้องการซื้อโทรศัพท์มือถือของคนไทยเพิ่มขึ้นอย่างมาก อายุการใช้งานโทรศัพท์มือถือ 1 เครื่อง มีอายุเฉลี่ยประมาณ 3 ปีเท่านั้น จากข้อมูลในรายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย

ปี 2555-2558 และการสำรวจและรวบรวมข้อมูลภายใต้การดำเนินโครงการเมืองสวยใส ไร้มลพิษ ในปี พ.ศ. 2559 พบว่า ยอดขายโทรศัพท์เคลื่อนที่ของประเทศไทยขยายตัวขึ้นร้อยละ 47 หรือคิดเป็น 22 ล้านเครื่อง เกิดเป็นซากโทรศัพท์มือถือมากกว่า 10 ล้านเครื่อง ซากโทรศัพท์มือถือที่ได้รับการจัดการอย่างไม่ถูกต้อง อาจมีสารอันตรายแพร่กระจายสู่สิ่งแวดล้อม และส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนได้

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ จึงดำเนินโครงการ “คืนมือถือเก่า สร้างบุญ สร้างชาติ” ซึ่งได้เปิดตัวโครงการ เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2560 โดย พลเอก สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกียรติเป็นประธาน โครงการเป็นความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ได้แก่ สำนักงานกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ผู้ให้บริการเครือข่าย และผู้จำหน่ายโทรศัพท์มือถือ ได้แก่ บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) (AIS) บริษัท โทเทิลแอคเซสคอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) (dtac) บริษัท ทรูคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) (true) บริษัท ไทยซัมซุงอิเล็กโทรนิคส์ (ประเทศไทย) จำกัด และบริษัท โซนี่ไทย จำกัด และผู้ให้บริการจัดการของเสียอันตราย ได้แก่ บริษัท ทีอีเอส เอเอ็มเอ็ม (ประเทศไทย) จำกัด (TESAMM) บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) บริษัท เวสต์ แมเนจเม้นท์ สยาม จำกัด บริษัท อัครีปราการ จำกัด (มหาชน) บริษัท ยูนิคอร์ มาร์เก็ตติ้ง เซอร์วิสเอส (ประเทศไทย) จำกัด และบริษัท มัตซึดะ ชังเกียว (ประเทศไทย) จำกัด ซากโทรศัพท์มือถือที่รวบรวมได้ จะส่งให้บริษัทจัดการของเสียอันตรายนำไปรีไซเคิล วัสดุที่ได้จากการรีไซเคิล สามารถนำไปผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นการใช้ทรัพยากรได้อย่างคุ้มค่าและลดการใช้ทรัพยากรใหม่ รายได้จากการรีไซเคิลจะมอบให้มูลนิธิหรือองค์กรเพื่อการกุศลต่อไป ทั้งนี้ ประชาชนสามารถคืนโทรศัพท์มือถือเก่าได้ที่กรมควบคุมมลพิษ ศูนย์ให้บริการเครือข่าย ศูนย์จำหน่ายโทรศัพท์มือถือที่มีสัญลักษณ์โครงการ หน่วยงานของกระทรวงทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานเขตกรุงเทพมหานคร ศาลากลางจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมควบคุมมลพิษ ได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ทำให้สามารถเก็บรวบรวมโทรศัพท์มือถือได้แล้วประมาณ 2 ล้านเครื่อง

Waste to Forest ปลุกต้นไม้บริเวณพื้นที่บ่อขยะ ภายใต้โครงการประชารัฐร่วมใจปลุกต้นไม้ให้แผ่นดิน

ปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยในปี 2557 ที่มีขยะเกิดขึ้นประมาณ 26.19 ล้านตัน และสามารถกำจัดอย่างถูกต้องเพียงประมาณร้อยละ 30 (ข้อมูลจากแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ พ.ศ. 2559- 2564) ทำให้รัฐบาลกำหนดให้การแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยเป็นวาระแห่งชาติ ผลักดันการดำเนินงานตาม Roadmap การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย และเพื่อให้การขับเคลื่อนแก้ไขปัญหาเป็นไปอย่างต่อเนื่อง กรมควบคุมมลพิษ จึงจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ พ.ศ. 2559-2564

เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2560 คณะรัฐมนตรีอนุมัติโครงการประชารัฐร่วมใจปลุกต้นไม้ให้แผ่นดิน ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) เสนอ และมอบหมายให้ ทส. กระทรวงมหาดไทย (มท.) และกระทรวงอื่น ๆ ทุกกระทรวง กรุงเทพมหานคร และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งร่วมกันดำเนินการโครงการประชารัฐร่วมใจปลุกต้นไม้ให้แผ่นดิน มีพื้นที่เป้าหมาย ทั้งพื้นที่กรรมสิทธิ์ของประชาชน และใน

พื้นที่ของรัฐทุกประเภท และจากการจัดการขยะมูลฝอยตกค้าง มีบ่อฝังกลบขยะเก่าหลายพื้นที่ถูกทิ้งร้าง และเพื่อป้องกันปัญหาเรื่องกลิ่นเหม็น สร้างความเดือดร้อนรำคาญให้กับประชาชนหรือชุมชนรอบข้าง ที่อาจเกิดจากบ่อฝังกลบขยะใหม่ กรมควบคุมมลพิษ จึงได้จัดทำกิจกรรม Waste to Forest ปลุกต้นไม้บริเวณพื้นที่บ่อขยะ ภายใต้โครงการประชารัฐร่วมใจ ปลุกต้นไม้ให้แผ่นดิน เพื่อใช้พื้นที่บริเวณสถานที่ฝังกลบขยะให้เกิดประโยชน์ ทั้งการเพิ่มพื้นที่สีเขียว การปลุกต้นไม้ปกคลุมหลุมฝังกลบขยะที่ไม่ได้ใช้งานแล้ว และการปลูกเพื่อเป็นแนวกันชนสามารถใช้เป็นแนวป้องกันลม กลิ่น และสร้างทัศนียภาพและสิ่งแวดล้อมที่ดีให้ชุมชน และเพื่อเป็นการตอบสนองยุทธศาสตร์และแนวทางการดำเนินงานคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ข้อ 6 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน และนโยบายรัฐบาล ข้อ 9 การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ได้อย่างลงตัว ได้ทั้งการจัดการขยะมูลฝอย การจัดการสิ่งแวดล้อมบ่อฝังกลบขยะ และยังมีต้นไม้ให้ร่มเงา ให้ความสมบูรณ์ทางธรรมชาติในท้องถิ่นใช้ประโยชน์ร่วมกันได้อย่างยั่งยืน

เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2560 พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) เป็นประธานเปิดโครงการประชารัฐร่วมใจปลูกต้นไม้ให้แผ่นดิน ณ ศูนย์การเรียนรู้การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตำบลมหาพราหมณ์ อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีคณะรัฐมนตรีเข้าร่วมเปิดโครงการ และทุกจังหวัดทั่วประเทศร่วมปลูกต้นไม้อย่างพร้อมเพรียง

กิจกรรม Waste to Forest ภายใต้โครงการประชารัฐร่วมใจ ปลูกต้นไม้ให้แผ่นดิน จะสร้างเป็นสวนป่าประชารัฐ เพื่อความสุขของคนไทย ดำเนินงานโดยการสนับสนุนทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ปลูกต้นไม้สร้างเป็นสวนสาธารณะ ใช้ประโยชน์ร่วมกัน เช่น การพักผ่อนหย่อนใจ การออกกำลังกาย พื้นที่จัดกิจกรรมของชุมชน ตามความเหมาะสมของพื้นที่และความต้องการของชุมชน มีจังหวัดที่เข้าร่วมโครงการ Waste to Forest จำนวน 22 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ตาก เพชรบูรณ์ กำแพงเพชร อำนาจเจริญ สกลนคร ร้อยเอ็ด บุรีรัมย์ นครราชสีมา สุพรรณบุรี พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง ชัยนาท อุทัยธานี กาญจนบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ระนอง สงขลา อุดรธานี และสมุทรปราการ รวมพื้นที่ดำเนินการประมาณ 450 ไร่

ทำเนียบข้อมูลการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษ จากแหล่งกำเนิดจังหวัดระยอง

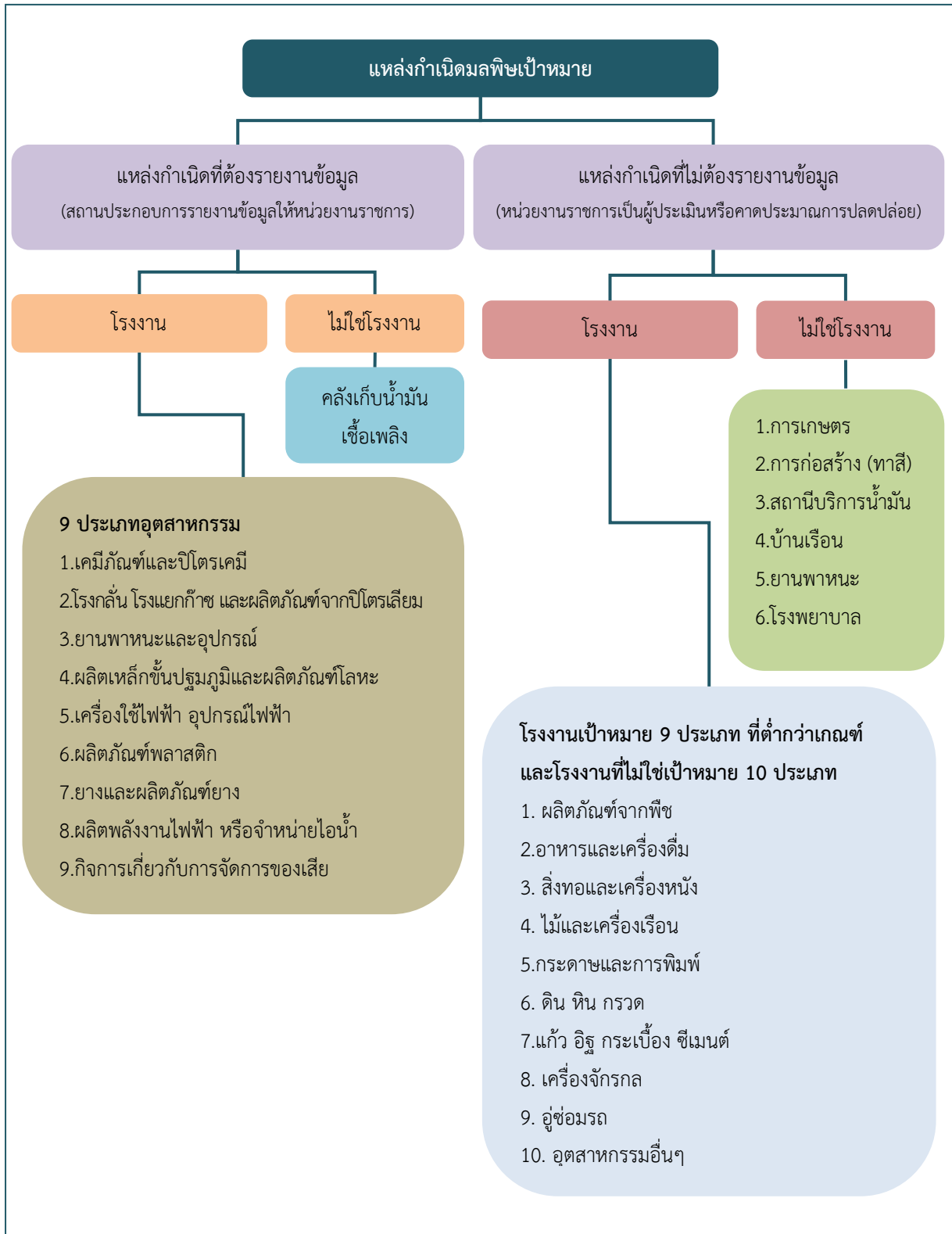
ในระหว่าง ปี 2560 กรมควบคุมมลพิษ กรมโรงงานอุตสาหกรรม และการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ได้ดำเนินโครงการนำร่องในการจัดทำทำเนียบการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษในจังหวัดระยอง ปี 2557- 2558 โดยจำแนกประเภทแหล่งกำเนิดได้ 2 ประเภท คือ แหล่งกำเนิดเป้าหมายที่ต้องรายงานข้อมูลให้กับภาครัฐ และแหล่งกำเนิดเป้าหมายที่ไม่ต้องรายงานข้อมูลหรือแหล่งกำเนิดที่หน่วยงานราชการเป็นผู้ประเมินหรือคาดประมาณการปลดปล่อยโดยใช้ข้อมูลทางสถิติร่วมกับค่าสัมประสิทธิ์หรือตัวคูณอัตราการปลดปล่อยมลพิษ ดังรายละเอียดของประเภทแหล่งกำเนิดเป้าหมาย กล่าวคือแหล่งกำเนิดที่ต้องรายงานข้อมูลให้กับภาครัฐประกอบด้วยโรงงานอุตสาหกรรมเป้าหมาย 9 ประเภทและคลังเก็บน้ำมันเชื้อเพลิง ส่วนแหล่งกำเนิดที่ไม่ต้องรายงานข้อมูลประกอบด้วยแหล่งกำเนิดที่ไม่ใช่โรงงานอุตสาหกรรม 6 ประเภทคือ การเกษตร การก่อสร้าง (ทาสี) สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง บ้านเรือนยานพาหนะ และโรงพยาบาล และโรงงานอุตสาหกรรม 10 ประเภทที่ไม่ใช่อุตสาหกรรมเป้าหมายรวมทั้งโรงงานอุตสาหกรรมเป้าหมายที่มีขนาดเล็กหรือไม่เข้าข่ายตามเกณฑ์การรายงานข้อมูล

จากการดำเนินโครงการฯ พบว่า โรงงานอุตสาหกรรมเป้าหมายมีการรายงานข้อมูลการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษ ในปี 2557-2558 มายังหน่วยงานราชการประมาณร้อยละ 13 และร้อยละ 15 ตามลำดับ และ คลังเก็บน้ำมันเชื้อเพลิงมีการรายงานข้อมูลฯ ร้อยละ 83 ดังรายละเอียดของแหล่งกำเนิดที่รายงานข้อมูลการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษมายังหน่วยงานราชการ

ตารางแสดง สถิติการรายงานข้อมูลการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรมและคลังเก็บน้ำมันเชื้อเพลิง ในจังหวัดระยอง ปี 2557-2558

แหล่งกำเนิด	ปี 2557		ปี 2558	
	จำนวนทั้งหมด (แห่ง)	จำนวนที่รายงาน (แห่ง)	จำนวนทั้งหมด (แห่ง)	จำนวนที่รายงาน (แห่ง)
โรงงานอุตสาหกรรม	1,417	188 (13.27%)	1,542	231 (14.98%)
คลังเก็บน้ำมันเชื้อเพลิง	6	5 (83.33%)	6	5 (83.33%)

ภาพแสดง ประเภทแหล่งกำเนิดในการดำเนินโครงการนำร่องการจัดทำ
ทำเนียบการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษจังหวัดระยอง ในปี 2557 - 2558

หากมองในภาพรวมของการปลดปล่อยมลพิษจากแหล่งกำเนิดเป้าหมายประเภทต่างๆ ในจังหวัดระยอง แล้วจะพบว่า สารเคมี (ไม่รวม NOx SOx และ Dioxins) ประมาณร้อยละ 90 ที่ถูกปลดปล่อยสู่สิ่งแวดล้อม มาจากโรงงานอุตสาหกรรม กล่าวคือ ประมาณร้อยละ 70 เป็นการปลดปล่อยจากโรงงานอุตสาหกรรมเป้าหมาย 9 ประเภท และประมาณร้อยละ 20 เป็นผลมาจากการคาดการณ์การปลดปล่อยมลพิษจากโรงงานเป้าหมายที่ต่ำกว่าเกณฑ์การรายงานข้อมูล 9 ประเภทโดยรวมกับผลการคาดการณ์การปลดปล่อยมลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรมที่ไม่ใช่โรงงานอุตสาหกรรมเป้าหมาย 10 ประเภท และที่เหลืออีกประมาณร้อยละ 10 มาจากแหล่งกำเนิดอื่นๆ ที่ไม่ใช่โรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งมีจำนวน 7 ประเภท ประกอบด้วย การเกษตร การก่อสร้าง (ทาสี) ยานพาหนะ บ้านเรือน สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง โรงพยาบาล คลังเก็บน้ำมันเชื้อเพลิง ทั้งนี้ โรงงานอุตสาหกรรมมีการเคลื่อนย้ายน้ำเสียและของเสียออกไปนอกสถานประกอบการด้วยเช่นกันโดยมีปริมาณการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษในปี 2557-2558 ทั้งสิ้น 30 ล้านกิโลกรัม/ปี และ 35 ล้านกิโลกรัม/ปี ตามลำดับ

ตารางแสดง สัดส่วนการปลดปล่อยมลพิษจากแหล่งกำเนิดประเภทต่างๆ ใน จังหวัดระยอง ปี 2557-2558**

ปี พ.ศ.	แหล่งกำเนิดประเภทโรงงานอุตสาหกรรม (กก./ปี)				แหล่งกำเนิดที่ไม่ใช่โรงงานอุตสาหกรรม (กก./ปี)					รวม
	อุตสาหกรรมเป้าหมาย	อุตสาหกรรมขนาดเล็ก*	การเกษตร	การก่อสร้าง	ยานพาหนะ	บ้านเรือน	คลังเก็บน้ำมัน	สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง	โรงพยาบาล	
2557	14,176,889	3,602,175	955,684	795,948	287,862	113,979	12,034	9,356	67	19,953,994
2558	14,056,231	3,852,058	952,143	1,036,614	299,227	119,928	16,350	11,037	67	20,343,655
%	70.06	18.50	4.73	4.55	1.46	0.58	0.07	0.05	0.0003	100
โดยเฉลี่ย	88.56				11.44					100

หมายเหตุ

*อุตสาหกรรมขนาดเล็ก หมายถึง โรงงานอุตสาหกรรมเป้าหมาย 9 ประเภทที่ต่ำกว่าเกณฑ์การรายงานข้อมูล และโรงงานอุตสาหกรรมที่ไม่ใช่เป้าหมาย 10 ประเภท

** มลพิษที่นำเสนอ ไม่รวม SOx, NOx และสารประกอบ dioxin

ตารางแสดง ข้อมูลการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษจากแหล่งกำเนิดประเภทโรงงานอุตสาหกรรม ในจังหวัดระยอง ปี 2557-2558**

ปี พ.ศ.	การปลดปล่อย (กก./ปี)		การเคลื่อนย้าย (กก./ปี)		รวมปริมาณการปลดปล่อยและเคลื่อนย้าย
	อุตสาหกรรมเป้าหมาย	อุตสาหกรรมขนาดเล็ก*	อุตสาหกรรมเป้าหมาย	อุตสาหกรรมขนาดเล็ก*	
2557	14,176,889	3,602,175	12,447,325	20,799	30,247,188
2558	14,056,231	3,852,058	16,990,656	639,482	35,538,427

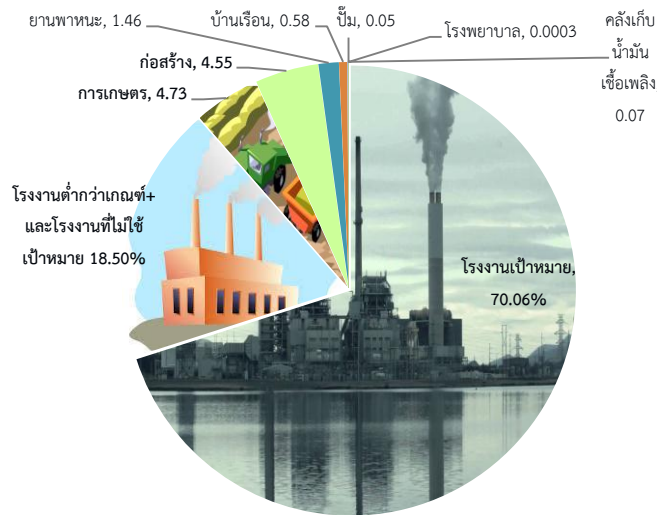
หมายเหตุ

*อุตสาหกรรมขนาดเล็ก หมายถึง โรงงานอุตสาหกรรมเป้าหมาย 9 ประเภทที่ต่ำกว่าเกณฑ์การรายงานข้อมูล และโรงงานอุตสาหกรรมที่ไม่ใช่เป้าหมาย 10 ประเภท

** มลพิษที่นำเสนอ ไม่รวม SOx, NOx และสารประกอบ dioxin

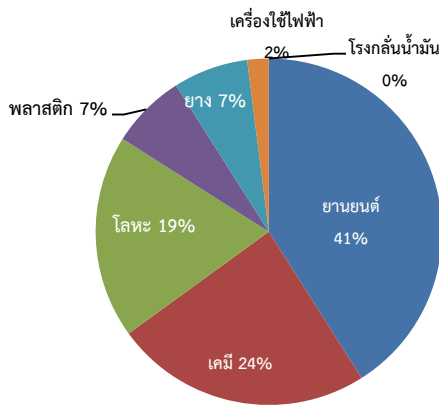
*** การเคลื่อนย้าย หมายถึง การนำน้ำเสียหรือของเสียออกไปบำบัดหรือกำจัดนอกสถานประกอบการ

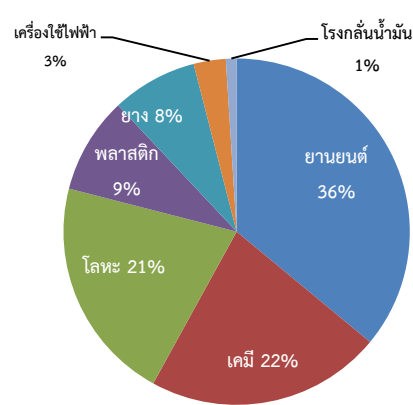

กราฟแสดง ภาพรวมการปลดปล่อยมลพิษจากแหล่งกำเนิดต่างๆ
ใน จ.ระยอง ปี 2557-2558

ทั้งนี้ เมื่อเทียบสัดส่วนการปลดปล่อยมลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรมเป่าหมาย ประเภทที่ต้องรายงานข้อมูล ในปี 2557-2558 พบว่าอุตสาหกรรมยานยนต์มีสัดส่วนการปลดปล่อยมลพิษมากที่สุดประมาณร้อยละ 40 อุตสาหกรรมเคมีและอุตสาหกรรมโลหะประมาณร้อยละ 20 อุตสาหกรรมพลาสติกและอุตสาหกรรมยางประมาณร้อยละ 10 ส่วนอุตสาหกรรมอื่น อาทิ อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้า และโรงกลั่นน้ำมันมีสัดส่วนการปลดปล่อยน้อยมากเมื่อเทียบกับอุตสาหกรรมอื่น

สัดส่วนการปลดปล่อยมลพิษสู่สิ่งแวดล้อมจากอุตสาหกรรม
เป่าหมาย 9 ประเภท ในปี 2557

สัดส่วนการปลดปล่อยมลพิษสู่สิ่งแวดล้อมจากอุตสาหกรรม
เป่าหมาย 9 ประเภท ในปี 2558

กราฟแสดง สัดส่วนการปลดปล่อยมลพิษสู่สิ่งแวดล้อมจากอุตสาหกรรม
เป่าหมาย 9 ประเภท ในปี 2557- 2558

สารเคมีหรือมลพิษภายใต้ระบบ PRTR มีจำนวนทั้งสิ้น 107 รายการ พบว่าในปี 2557-2558 มีสารเคมีหรือมลพิษเพียง 60 รายการที่มีการรายงานภายใต้ระบบ PRTR ส่วนหนึ่งมีสาเหตุมาจากโรงงานอุตสาหกรรมเป้าหมาย ทั้ง 9 ประเภท บางส่วนเห็นว่าเป็นการรายงานข้อมูลด้วยความสมัครใจ โดยไม่เป็นกฎหมายบังคับ บางส่วนเกรงว่าข้อมูลจะถูกเปิดเผย หรือเนื่องจากมีการถือครองในปริมาณน้อย ไม่มีการใช้สารเคมีเป้าหมาย ไม่มีการปลดปล่อย หรือไม่มีค่า emission factor ในกรณีของแหล่งกำเนิดที่ไม่ต้องรายงานข้อมูล เป็นต้น

เมื่อพิจารณาถึงสารมลพิษที่มีการปลดปล่อยจากแหล่งกำเนิดประเภทต่างๆ แล้วพบว่าในปี 2557-2558 สารเคมีที่มีปริมาณการปลดปล่อยมากที่สุด 5 อันดับแรก โดยเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ Toluene, N-Hexane, Xylenes, Methanol, Isopropyl Alcohol จำนวน 5.8 , 3.2, 2.8, 1.3 และ 0.9 ล้านกิโลกรัม/ปี ตามลำดับ

โดยพบว่า Toluene มีปริมาณการปลดปล่อยรวมทั้งสิ้นประมาณ 5.8 ล้านกิโลกรัม/ปี ทั้งนี้ เป็นการปลดปล่อยจากแหล่งกำเนิดประเภทอุตสาหกรรม เป้าหมาย 6 ประเภท กล่าวคือ อุตสาหกรรมในกลุ่มยานยนต์ เคมี และปิโตรเคมี ผลิตภัณฑ์โลหะ ผลิตภัณฑ์พลาสติก เครื่องใช้ไฟฟ้าและโรงกลั่นน้ำมัน ประมาณร้อยละ 74 ที่เหลือเป็นการปลดปล่อยจากอุตสาหกรรมขนาดเล็ก ร้อยละ 16 การก่อสร้างร้อยละ 9 และจากยานพาหนะร้อยละ 1

สำหรับผู้ที่สนใจ สามารถสืบค้นและดาวน์โหลดข้อมูลแหล่งกำเนิดและมลพิษต่างๆ รวมทั้งรายงานการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษของจังหวัดระยองปี 2557-2558 ได้จากเว็บไซต์ PRTR (<http://prtr.pcd.go.th/>) โดยมีกำหนดเผยแพร่ข้อมูลประมาณเดือนมิถุนายน 2561

สถิติอุบัติเหตุภัยจากสารเคมีและการลักลอบทิ้งกากของเสียอันตราย ปี 2560

(รวบรวมสถิติตั้งแต่เดือนมกราคม – เดือนธันวาคม พ.ศ. 2560)

สถานการณ์การเกิดอุบัติเหตุภัยจากสารเคมีและการลักลอบทิ้งกากของเสียอุตสาหกรรมในรอบปีงบประมาณ 2560 มีจำนวน 53 ครั้ง แบ่งเป็น

1) โรงงานอุตสาหกรรม จำนวน 24 ครั้ง แบ่งเป็น (1) เหตุเพลิงไหม้ในโรงงาน จำนวน 12 ครั้ง ส่วนใหญ่เกิดจากโรงงานอุตสาหกรรมผลิตพลาสติก โรงงานแปรรูปและรับกำจัดกากของเสียจำพวกพลาสติกและกากน้ำมัน ซึ่งกระบวนการผลิตและแปรรูปวัตถุดิบมีความเสี่ยงและอันตรายจากการเกิดเพลิงไหม้สูง รองลงมาเกิดจากสารเคมีรั่วไหลและการเสื่อมสภาพของอุปกรณ์และอุบัติเหตุระหว่างขั้นตอนการผลิตและแปรรูป เช่น การรั่วไหลและเกิดความร้อนจนลุกติดไฟของสารเคมีและน้ำมันเชื้อเพลิงภายในโรงงานอุตสาหกรรมปิโตรเคมีในจังหวัดระยองและจังหวัดสมุทรปราการ (2) การรั่วไหลของสารเคมี จำนวน 10 ครั้ง ซึ่งมีสาเหตุมาจากการรั่วไหลของแอมโมเนียและคลอรีนซึ่งเป็นสารทำความเย็นในโรงงานมีจำนวนมากที่สุด และ (3) การระเบิด เป็นสาเหตุให้เพลิงลุกไหม้วัสดุและลูกกลมไปไหม้โกดังและสิ่งปลูกสร้างภายในโรงงาน จำนวน 2 ครั้ง

2) โกดังเก็บสารเคมี จำนวน 3 ครั้ง ได้แก่ เพลิงไหม้โกดังเก็บของเก่าที่มีถังสารเคมีเก็บกองรวมกัน ณ ตำบลโคกปึก อำเภอสรีมโหสถ จังหวัดปราจีนบุรี เหตุเพลิงไหม้โกดังรับซื้อของเก่าในพื้นที่ของบริษัท แวกซ์ กาเบจ ริโซเคิล เซ็นเตอร์ จำกัด ณ ตำบลรางบัว อำเภอบ้านบึง จังหวัดราชบุรี ซึ่งสาเหตุมาจากการลุกไหม้ของลานกองกระป๋องสเปรย์ที่ใช้แล้วจนมีการลุกไหม้ไปยังส่วนอื่นๆ และเหตุระเบิดและเพลิงไหม้โกดังเก็บสารเคมีของบริษัท จีเอ็นเอส เคมีคอล จำกัด ณ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นโกดังเก็บสารเคมีจำพวกแคลเซียมคลอไรด์ แคลเซียมไนเตรท กรดไฮโดรคลอริก และกรดซัลฟูริก

3) การขนส่งสารเคมี จำนวน 6 ครั้ง เป็นอุบัติเหตุรถบรรทุกสารเคมีพลิกคว่ำระหว่างขนส่งจำนวน 3 ครั้ง และเหตุรถบรรทุกน้ำมันพลิกคว่ำจำนวน 3 ครั้ง เช่น รถบรรทุกสารเคมีกรดไนตริกพลิกคว่ำบริเวณทางหลวงหมายเลข 24 ตำบลไทยเจริญ อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งมีเจ้าหน้าที่เข้าระงับเหตุได้รับอันตรายจากการสูดดมสารเคมี จำนวน 6 ราย และเหตุรถบรรทุกน้ำมันดีเซลวิ่งตกถนนลงข้างทางแล้วพลิกตะแคงบน

ทางหลวง กม.ที่ 65-66 ตำบลแหลมทอง อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา ทำให้น้ำมันจำนวน 36,000 ลิตร รั่วไหลออกมาเป็นจำนวนมาก เป็นต้น

4) การลักลอบทิ้งกากของเสีย จำนวน 7 ครั้ง เกิดในพื้นที่จังหวัดระยอง จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดชลบุรี จังหวัดละ 2 ครั้ง พบว่าเป็นการลักลอบทิ้งกากของเสียอุตสาหกรรมบริเวณบ่อดินเก่า และบริเวณข้างถนนที่เป็นเส้นทางขนส่งที่ลับตาคน โดยไม่มีการจัดการให้เป็นไปอย่างถูกต้อง หรือการลักลอบทิ้งร่วมกับบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยทั่วไป โดยส่วนใหญ่มีแหล่งที่มาจากผู้ประกอบการที่รับขนส่งและกำจัดกากของเสียอุตสาหกรรมโดยไม่ได้รับอนุญาต และโรงงานรับกำจัดและรีไซเคิลกากของเสียอุตสาหกรรมที่ลักลอบดำเนินการอย่างผิดกฎหมาย ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันทำการตรวจสอบสืบสวนหาผู้กระทำผิด และแจ้งให้ทำการแก้ไขและขนย้ายเพื่อนำไปบำบัดและกำจัดให้เป็นไปอย่างถูกต้องต่อไป

5) เพลิงไหม้บ่อขยะ จำนวน 7 ครั้ง ได้แก่ บ่อขยะของเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น เทศบาลกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี เทศบาลเมืองปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา เทศบาลเมืองแม่สอด จังหวัดตาก เทศบาลตำบลเกาะเต่า จังหวัดสุราษฎร์ธานี บ่อขยะตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ และบ่อขยะของบริษัท เอเชียรีไซเคิล ในตำบลเขา

หินซ้อน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งส่วนใหญ่จะเกิดเหตุในช่วงระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนมีนาคมของทุกปี เนื่องจากเป็นช่วงหน้าร้อนและมีสภาพอากาศแห้ง ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เพลิงที่ลุกไหม้ดับได้ยากและลุกลามได้อย่างรวดเร็ว เป็นภาระให้หน่วยงานที่ต้องระดมรถดับเพลิงเพื่อทำการดับไฟ โดยผลกระทบจากเหตุเพลิงไหม้บ่อขยะ ได้แก่ ควันไฟและเขม่าควันที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนที่อาศัยอยู่ใกล้เคียง

6) เหตุอื่นๆ จำนวน 6 ครั้ง โดยกรณีที่เป็นเหตุร้ายแรงและได้รับความสนใจ ได้แก่ เหตุนักศึกษาตุงงานตกบ่อน้ำเสียของบริษัท ซีพีเอฟ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) ทำให้มีนักศึกษาและคนงานเสียชีวิตในที่เกิดเหตุ จำนวน 4 คน และเสียชีวิตที่โรงพยาบาลอีก จำนวน 1 ราย สาเหตุเนื่องจากขาดอากาศหายใจ และได้รับกาซพิษในระดับที่ส่งผลต่อการหายใจ และกรณีพนักงานเก็บขยะของโรงพยาบาลค่ายพระยอดเมืองขวาง จังหวัดนครพนม เก็บถังพลาสติกที่มีสารเคมีตกค้างไม่ทราบชนิด ทำให้ได้รับผลกระทบต่อผิวงั้นใหม่เมื่อสัมผัสกับสารเคมีภายในถัง จำนวน 13 ราย โดยสารเคมีดังกล่าวเป็นสารกัดกร่อน Sodium Hydrosulfide และ Propionic acid

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติอุบัติเหตุภัยสารเคมีและการลักลอบทิ้งกากของเสียอุตสาหกรรมในปีงบประมาณ 2560 พบว่ามีเหตุอุบัติเหตุภัยสารเคมีและการลักลอบทิ้งกากของเสียอุตสาหกรรมเกิดขึ้นทั้งหมดจำนวน 53 ครั้ง เพิ่มขึ้นประมาณสองเท่าเมื่อเทียบกับปี 2559 ซึ่งพบว่ามีจำนวน 25 ครั้ง โดยประเภทอุบัติเหตุที่พบสูงตามลำดับได้แก่ เหตุเกิดในโรงงานอุตสาหกรรม จำนวน 24 ครั้ง การลักลอบทิ้งกากของเสียอุตสาหกรรม และไฟไหม้บ่อขยะ จำนวน 7 ครั้ง การขนส่งสารเคมี และเหตุอื่นๆ จำนวน 6 ครั้ง โกดังเก็บ

สารเคมี จำนวน 3 ครั้ง และจังหวัดที่เกิดเหตุบ่อยครั้งที่สุดยังคงเป็นจังหวัดระยอง จำนวน 13 ครั้ง รองลงมา ได้แก่ จังหวัดชลบุรี จำนวน 9 ครั้ง จังหวัดสมุทรปราการและจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 4 ครั้ง กรุงเทพมหานครฯ และจังหวัดราชบุรี จำนวน 3 ครั้ง จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดปทุมธานี และจังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 2 ครั้ง นอกจากนั้นพบว่าเกิดเหตุกระจายตามจังหวัดต่างๆ จะเห็นได้ว่าพื้นที่เกิดเหตุส่วนใหญ่ยังคงเป็นพื้นที่แถบชายฝั่งทะเลตะวันออกและภาคกลาง ซึ่งเป็นที่ตั้งของนิคมอุตสาหกรรม โรงงานอุตสาหกรรมและโกดังเก็บสารเคมี และจังหวัดที่ตั้งอยู่ในโครงข่ายเส้นทางขนส่งน้ำมันและสารเคมีอันตราย ซึ่งกรมควบคุมมลพิษและหน่วยงานเครือข่ายที่รับผิดชอบในเรื่องอุบัติภัยสารเคมี ได้บูรณาการและประสานเพื่อเข้าตรวจสอบให้ข้อเสนอแนะทางวิชาการเพื่อตอบโต้และระงับเหตุต่าง ๆ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังผลกระทบสิ่งแวดล้อม

การติดตามตรวจสอบการปนเปื้อนของสารแคดเมียมใน ห้วยแม่ดาวและแม่กุ อำเภอมะสอย จังหวัดตาก ปี 2560

ปัญหาการปนเปื้อนของสารแคดเมียมระดับสูงในดินแปลงนาและผลผลิตข้าว บริเวณบ้านพะเต๊ะ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอมะสอย จังหวัดตาก ตั้งแต่ปี 2541 ทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันจัดทำแผนและดำเนินโครงการเพื่อลดผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนและสิ่งแวดล้อม เช่น โครงการส่งเสริมการปลูกอ้อยเพื่อผลิตเป็นเอทานอลแทนการปลูกข้าว การรับซื้อข้าวเปลือกที่ปนเปื้อนสารแคดเมียมนำไปเผาทำลาย การสงเคราะห์และฟื้นฟูสภาพจิตใจของประชาชน และการติดตามตรวจสอบการดำเนินกิจการเหมืองแร่ให้เป็นไปตามมาตรการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมให้เข้มงวดมากยิ่งขึ้น

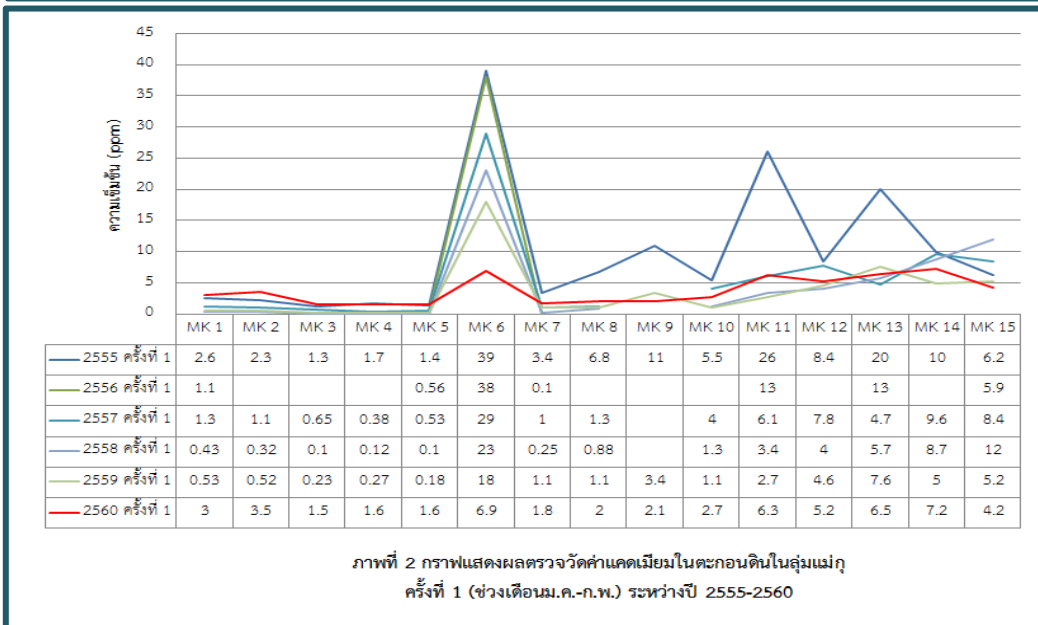
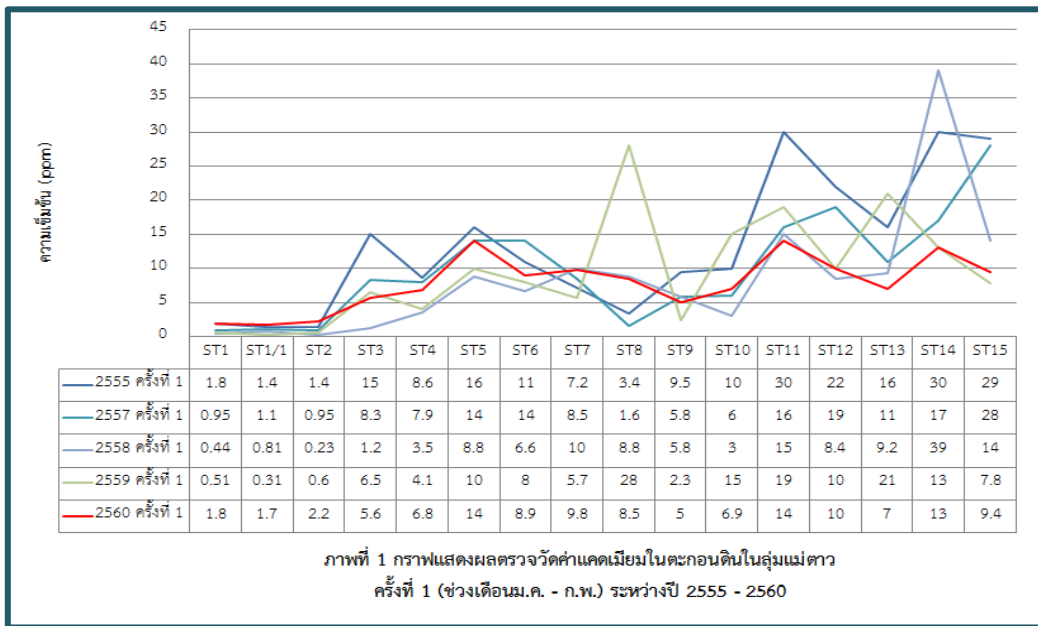
สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ ได้ดำเนินโครงการศึกษาสำรวจการกระจายตัวและแหล่งที่มาการปนเปื้อนของสารแคดเมียมในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่ดาว อำเภอมะสอย จังหวัดตาก โดยผลการศึกษาพบการปนเปื้อนสารแคดเมียมในตะกอนดินและดินระดับต้น พบว่ามีสาเหตุมาจากการผุพังตามธรรมชาติและกิจกรรมทำเหมืองแร่ คพ. จึงได้เสนอวาระเพื่อพิจารณาต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่องแนวทางจัดการพื้นที่ปนเปื้อนสารแคดเมียมในลุ่มน้ำแม่ดาว อำเภอมะสอย จังหวัดตาก ในคราวการประชุมครั้งที่ 6/2556 เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2556 โดยมีแนวทางการจัดการดินปนเปื้อน ดังนี้ (1) ขุดลอกหน้าดินและนำดินสะอาดมาถมทับสำหรับดินปนเปื้อนมากกว่า 30 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม (248 ไร่) (2) การปลูกพืชทดแทนสำหรับดินปนเปื้อนมากกว่า 3-30 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม (3,566 ไร่) (3) การจัดการตะกอนดินปนเปื้อนโดยการขุดลอก และคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีมติเห็นชอบกับแนวทางการจัดการดินและตะกอนดินตามที่กรมควบคุมมลพิษเสนอ พร้อมมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดการดินและตะกอนดินปนเปื้อนต่อไป

ทั้งนี้ ได้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมและเก็บตัวอย่างตะกอนดินในลำห้วยมาวิเคราะห์การปนเปื้อนของสารแคดเมียมตั้งแต่ปี 2547-ปัจจุบัน โดยได้กำหนดจุดเก็บตัวอย่างตะกอนดินทั้งหมด จำนวน 33 จุดครอบคลุมตลอดลำห้วยแม่ดาว แม่กุ หนองน้ำเขียว และห้วยม่วง ตลอดจนตะกอนดินบริเวณรางระบายน้ำของเหมืองบริษัทผาแดง อินดัสทรี จำกัด (มหาชน) ผลการสำรวจและวิเคราะห์ตัวอย่างตะกอนดินเพื่อหาปริมาณของธาตุแคดเมียม ทั้ง 33 ตัวอย่าง ในปี 2560 พบว่าโดยทั่วไปความเข้มข้นของแคดเมียมในตะกอนดินในหน้าแล้งสูงกว่าในหน้าฝน และมีลักษณะการแพร่กระจาย ดังนี้

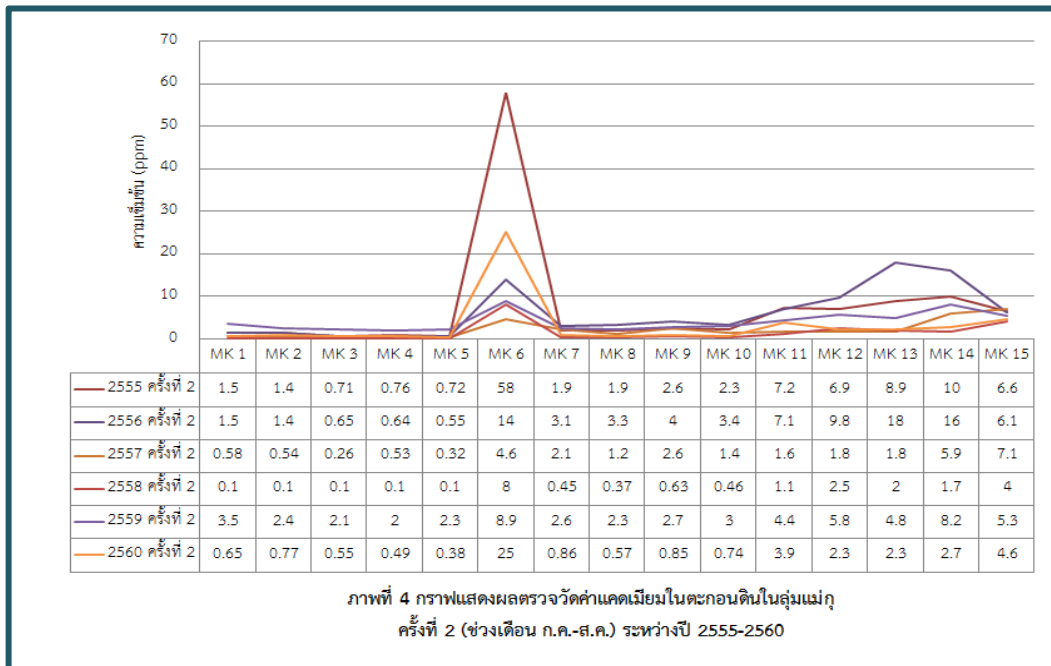
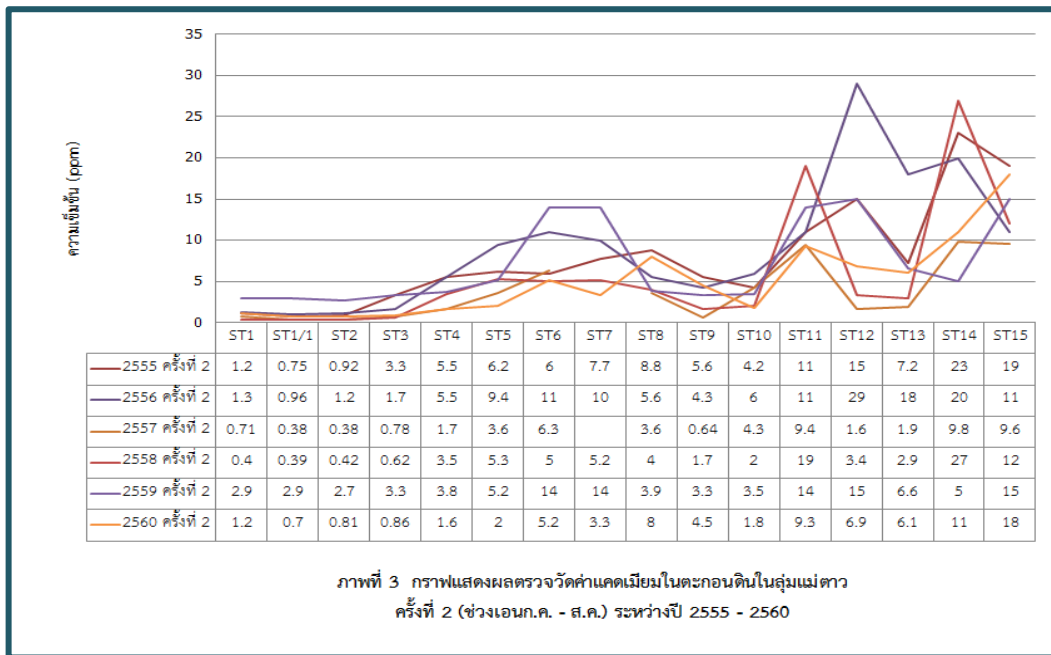
1) **ลำห้วยแม่ดาว** ความเข้มข้นของแคดเมียมในตะกอนดินตามลำห้วยตั้งแต่ก่อนถึงบริเวณเหมืองแร่ (ST1-ST2) มีปริมาณตั้งแต่ 1.7-2.2 และ 0.7-1.2 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม ในหน้าแล้งและหน้าฝนตามลำดับ ซึ่งเป็นระดับที่เริ่มมีผลกระทบต่อสัตว์หน้าดิน (มากกว่า 0.59 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม) และบริเวณจากปลายบ่อกักเก็บตะกอนเหมืองแร่บริษัท ผาแดงอินดัสทรี จำกัด (มหาชน) จนถึงบ้านแม่ดาวใหม่ (ST3-ST14) พบการปนเปื้อนของแคดเมียมในตะกอนดินมีค่าอยู่ระหว่าง 5-14 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม ในหน้าแล้งซึ่งเป็นระดับที่มีผลกระทบต่อสัตว์หน้าดินแน่นอน (มากกว่า 3.53 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม) และ 0.86-11 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม ในหน้าฝนซึ่งเป็นระดับที่

เริ่มมีผลกระทบจนกระทั่งมีผลกระทบต่อสัตว์หน้าดินแน่นอน บริเวณที่พบปริมาณสารแคดเมียมในตะกอนดินสูงในหน้าแล้ง ได้แก่ บริเวณที่ 1 บริเวณท้ายบ่อดักตะกอนเหมืองแร่บริษัท ผาแดงอินดัสทรี จำกัด (มหาชน) ผ่านแหล่งแร่ของบริษัท ตากไมนิ่ง จำกัด จนถึงบ้านพะเต๊ะ (จุด ST3-ST7) พบปริมาณแคดเมียมสูงซึ่งเป็นการแพร่กระจายมีลักษณะเป็นทางยาว (Dispersion train) และบริเวณที่ 2 บริเวณฝายยางท้ายบ้านพะเต๊ะจนถึงท้ายบ้านแม่ดาวใหม่ ห่างจากพื้นที่ท้ายแนวเขตเหมืองแร่ (จุด ST11-ST15) ประมาณ 10 กิโลเมตร มีความเข้มข้นสูงจากการขุดลอกลำกลางสาธารณะ (ภาพที่ 1-2)

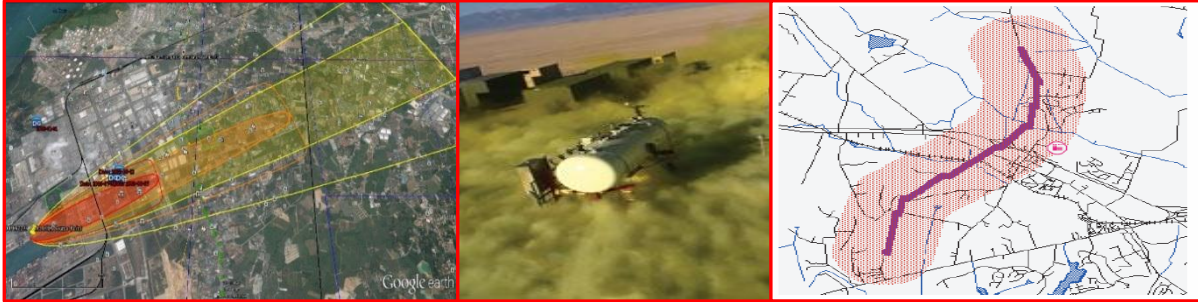
2) ลำห้วยแม่กุ บริเวณต้นน้ำลำห้วยจนถึงลำกลางก่อนเข้าเมืองแร่มีปริมาณแคดเมียมในตะกอนดินในระดับ 1.5-3.5 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม ในหน้าแล้งซึ่งเป็นระดับที่เริ่มมีผลกระทบต่อสัตว์หน้าดิน และ 0.3-0.7 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม ในหน้าฝนซึ่งยังอยู่ในระดับที่ปลอดภัยต่อสัตว์หน้าดินจนถึงเริ่มมีผลกระทบต่อสัตว์หน้าดิน (มากกว่า 0.59 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม) ในขณะที่บริเวณด้านใต้ของเมืองแร่ (MK 6) มีปริมาณเพิ่มขึ้นเป็น 6.9 และ 25 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม ในหน้าแล้งและหน้าฝนตามลำดับ และบริเวณท้ายลำห้วยแม่กุ (MK 11-MK 15) พบความเข้มข้นที่ระดับ 4.2-7.2 และ 2.3-4.6 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม ในหน้าแล้งและหน้าฝนตามลำดับ ซึ่งเป็นระดับที่มีผลกระทบต่อสัตว์หน้าดินแน่นอน (มากกว่า 3.53 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม) (ภาพที่ 3-4)

ในช่วงต้นน้ำและช่วงปลายของลำห้วยทั้งแม่ตาวและแม่กุ มีปริมาณแคดเมียมสูงขึ้น จากการลงพื้นที่สำรวจพบว่า ในช่วงต้นน้ำเกิดจากการถางป่าเพื่อทำพื้นที่เกษตรกรรมเพิ่มขึ้นทุกปี ทำให้มีโอกาสชะล้างหน้าดินลงแหล่งน้ำเพิ่มขึ้น และในช่วงปลายน้ำเกิดจากการขุดลอกลำรางทำให้เกิดการกวนตะกอนดินข้างใต้ลำน้ำขึ้นมา จึงทำให้มีการปนเปื้อนสูงขึ้น อีกทั้งดังกล่าว โดยภาพรวมของปี 2560 พบแนวโน้มการปนเปื้อนปริมาณที่ลดลง ถ้าเปรียบเทียบกับผลตรวจในปี 2559 ทั้งนี้บริษัทผาแดง อินดัสทรี จำกัด (มหาชน) ได้มีหนังสือกราบบังคมทูล พระกรุณา กรณีย์ บริษัท ผาแดงอินดัสทรี จำกัด (มหาชน) ซึ่งได้รับประทานบัตรในการดำเนินกิจการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมเหมืองแร่และถลุงโลหะสังกะสี บริเวณเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแม่สอด ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก จะยุติการทำเหมืองใน ปี พ.ศ. 2560 และพัฒนาพื้นที่กิจกรรมเหมืองแร่เดิมเป็นศูนย์การพัฒนาและแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติ และขอให้ทรงรับไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยมีสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ทำหน้าที่ผู้ประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต่อมา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงรับแนวทางการพัฒนาพื้นที่กิจกรรมเหมืองที่ผ่านการฟื้นฟูสภาพแวดล้อมแล้วให้เป็นศูนย์การพัฒนาและแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติ อันประกอบด้วยแนวทางต่าง ๆ ดังนี้ (1) ศูนย์อบรมสัมมนาด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (2) พิพิธภัณฑ์เหมืองแร่สังกะสีโดยผาแดง (3) ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้สูงอายุ (4) ศูนย์อนุรักษ์พันธุ์กล้วยไม้ป่าและพืชท้องถิ่น (5) ศูนย์พัฒนาและส่งเสริมการใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ และ (6) สถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศและแหล่งนันทนาการ ภายใต้ชื่อโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก

คู่มือการปกป้องประชาชน จากเหตุฉุกเฉินสารเคมีรั่วไหล

เหตุรั่วไหลสารเคมีโดยเฉพาะสารเคมีกลุ่มที่มีอันตรายร้ายแรง (Extremely Hazardous Substances: EHSs) มักส่งผลให้ประชาชนจำนวนมากได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตจากการได้รับสัมผัสสารเคมีในระยะสั้นๆ ซึ่งการป้องกันและแก้ไขการเกิดพิษเฉียบพลันจากสารเคมีของประชาชนสามารถดำเนินการได้หากมีการประเมินความเป็นพิษเฉียบพลันล่วงหน้าในกระบวนการการวางแผน หรือการประเมินความเป็นพิษเฉียบพลันระหว่างการตอบโต้เหตุฉุกเฉินสารเคมีและเลือกวิธีการที่เหมาะสมในการปกป้องประชาชนจากสารเคมีรั่วไหลต่อไป

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ จึงได้จัดทำคู่มือการปกป้องประชาชนจากเหตุฉุกเฉินสารเคมีรั่วไหลขึ้น เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ในการพิจารณาบังคับความเป็นพิษต่อประชาชนทั่วไปอย่างเฉียบพลัน และเลือกวิธีการปกป้องประชาชนที่เหมาะสมในการวางแผนล่วงหน้าและระหว่างการเกิดเหตุสารเคมีรั่วไหล เช่น การอพยพ หรือการหลบภัยในอาคาร เป็นต้น รวมทั้ง การพิจารณาความปลอดภัยแก่ประชาชนเพื่ออพยพกลับคืนสู่ถิ่นฐานหรือที่อยู่อาศัยได้ โดยมีรายละเอียดประกอบด้วย ค่าขีดการรับสัมผัสสารเคมีทางการหายใจแบบเฉียบพลัน การประเมินอันตรายจากเหตุฉุกเฉินสารเคมี (Hazard Analysis) ขั้นตอนการประเมินอันตรายจากเหตุฉุกเฉินสารเคมีรั่วไหล การใช้ประโยชน์ผลการประเมินอันตราย และการปกป้องประชาชนจากเหตุฉุกเฉินสารเคมีรั่วไหล ทั้งนี้ คู่มือฯ ได้ผ่านการพิจารณาของคณะทำงานหลักเกณฑ์วิชาการแผนยุทธศาสตร์ มาตรฐาน มาตรการและกฎระเบียบ สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย

ค่าขีดการรับสัมผัสสารเคมีทางการหายใจแบบเฉียบพลัน เป็นค่าความเข้มข้นสารเคมีในบรรยากาศที่สามารถบ่งชี้ระดับความเป็นอันตรายแบบเฉียบพลันต่อสุขภาพประชาชนทั่วไปที่ครอบคลุมประชากรทุกกลุ่ม จึงให้นิยาม ค่าขีดจำกัดการรับสัมผัสสารเคมีแบบเฉียบพลัน หมายความว่าถึง ระดับความเข้มข้นสูงสุดของสารเคมีในบรรยากาศที่ประชาชนทั่วไป รวมถึง เด็ก ผู้สูงอายุ และผู้ป่วย สามารถรับสัมผัสทางการหายใจในระยะเวลา 1 ชั่วโมง โดยไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพแบบเฉียบพลัน โดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ตามความรุนแรงของผลกระทบต่อสุขภาพแบบเฉียบพลัน ดังนี้

ระดับที่ 1 ระดับความเข้มข้นสูงสุดของสารเคมีในบรรยากาศ ที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนแบบเฉียบพลัน (ระดับความเข้มข้นบรรยากาศ – ระดับที่ 1) ในระดับความเข้มข้นสูงกว่าระดับที่ 1 จะพบว่าประชาชนทั่วไปเริ่มมีอาการแสดงถึงผลกระทบต่อสุขภาพแบบเฉียบพลันอย่างไม่ร้ายแรง

ระดับที่ 2 ระดับความเข้มข้นสูงสุดของสารเคมีในบรรยากาศ ที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพแบบเฉียบพลันอย่างไม่ร้ายแรง เช่น อาการระคายเคืองต่อระบบทางเดินหายใจ เป็นต้น (ระดับความเข้มข้นตั้งแต่ระดับที่ 1 – ระดับที่ 2) ในระดับความเข้มข้นสูงกว่าระดับที่ 2 จะพบว่าประชาชนทั่วไปมีอาการแสดงถึงผลกระทบต่อสุขภาพแบบเฉียบพลันอย่างร้ายแรง และ/หรือไม่สามารถหายคืนได้ดั้งเดิม

ระดับที่ 3 ระดับความเข้มข้นสูงสุดของสารเคมีในบรรยากาศ ที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพแบบเฉียบพลันอย่างร้ายแรง แต่ไม่ถึงขั้นเสียชีวิต (ระดับความเข้มข้นตั้งแต่ระดับที่ 2 – ระดับที่ 3) ในระดับความเข้มข้นสูงกว่าระดับที่ 3 อาจพบว่าประชาชนทั่วไปมีอาการแสดงถึงผลกระทบต่อสุขภาพแบบเฉียบพลันอย่างร้ายแรงถึงขั้นเสียชีวิตได้

การปกป้องประชาชนจากเหตุฉุกเฉินสารเคมีรั่วไหล การรั่วไหลสารเคมีในระหว่างการขนส่งหรือการผลิต จะส่งผลให้เกิดกลุ่มก๊าซหรือไอระเหยสารเคมีในบรรยากาศที่ความเข้มข้นสูงในระยะเวลาสั้นๆ ส่งผลให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพแบบเฉียบพลันต่อประชาชนทั่วไปตามระดับความเข้มข้นต่างๆ ดังนั้น การปกป้อง ประชาชนจากเหตุรั่วไหลสารเคมีที่เป็นไปอย่างฉับพลัน ได้แก่ การอพยพ และการหลบภัยในอาคาร (shelter-in-place) โดยใช้เกณฑ์การปกป้องประชาชนทั่วไปจากการสัมผัสสารเคมีที่มีความเป็นพิษเฉียบพลันทั้ง 3 ระดับเป็นตัวบ่งชี้รัศมีพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบจากสารเคมีรั่วไหล

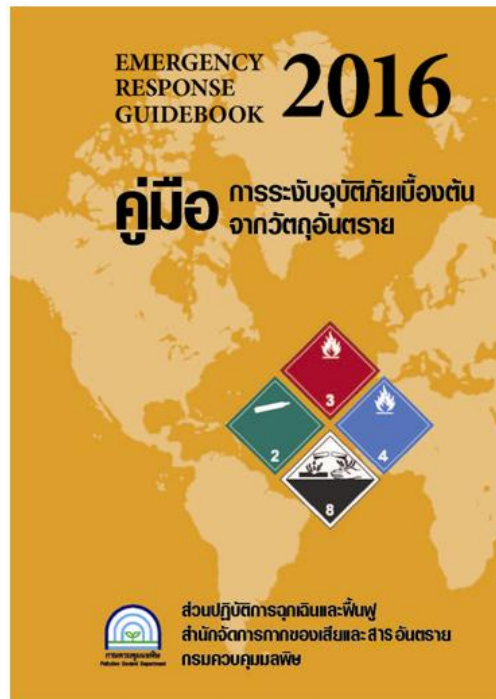
ความเข้มข้นสารเคมีในบรรยากาศ เทียบกับค่าขีดจำกัดฯ	ผลกระทบต่อสุขภาพแบบเฉียบพลัน	การปกป้องประชาชน
สูงกว่า ระดับที่ 1	ไม่ร้ายแรง เช่น อาการระคายเคืองต่อระบบทางเดินหายใจ เป็นต้น	แจ้งให้ประชาชนมีการป้องกันการสัมผัสสารเคมี เช่น ใส่หน้ากาก เป็นต้น
สูงกว่า ระดับที่ 2	ร้ายแรง และ/หรือไม่หายคืนได้ดั้งเดิม	แจ้งให้อพยพหรือหลบภัยในอาคาร
สูงกว่า ระดับที่ 3	เสียชีวิต	-

การประเมินอันตรายจากเหตุฉุกเฉินสารเคมี (Hazard Analysis) การประเมินพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบหรือพื้นที่เสี่ยงจากเหตุฉุกเฉินสารเคมีรั่วไหล เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการประเมินอันตรายจากเหตุฉุกเฉินสารเคมี (Hazard Analysis) สำหรับการจัดทำแผนฉุกเฉินเตรียมความพร้อมตอบโต้เหตุฉุกเฉินสารเคมีของพื้นที่ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การบ่งชี้อันตราย (Hazard Identification) 2) การประเมินพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบจากเหตุฉุกเฉินสารเคมี (Vulnerability Analysis) และ 3) การประเมินความเสี่ยง (Risk Analysis) ซึ่งเป็นการใช้ข้อมูลจาก 2 ขั้นตอนข้างต้นมาใช้จัดลำดับความเสี่ยงจากเหตุรั่วไหลสารเคมีในพื้นที่หนึ่ง ๆ โดยคู่มือฯ จะอธิบายถึงขั้นตอนประเมินอันตรายจากเหตุฉุกเฉินสารเคมีทั้ง 3 ขั้นตอน ซึ่งรวมถึงวิธีการบ่งชี้รัศมีพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบจากสารเคมีรั่วไหลจากเกณฑ์การปกป้องประชาชนทั่วไปจากการสัมผัสสารเคมีที่มีความเป็นพิษเฉียบพลัน

คู่มือการระงับอุบัติภัยเบื้องต้น จากวัตถุอันตราย

ERG (Emergency Response Guidebook) คือ คู่มือการตอบโต้เหตุฉุกเฉินเบื้องต้นจากอุบัติภัยสารเคมี/วัตถุอันตรายในภาคการขนส่ง ซึ่งจัดทำขึ้นจากความร่วมมือของ Transportation Canada (TC), The U.S. Department of Transportation (DOT), The Secretariat of Communications and Transport of Mexico (SCT) และ Centro de Informacion Quimica para Emergencias of Argentina (CIQUIME) ทุก ๆ 4 ปี โดยฉบับล่าสุดคือ “2016 Emergency Response Guidebook” ซึ่งเป็นคู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่ตอบโต้เหตุฉุกเฉิน (First Responder) เช่น เจ้าหน้าที่ดับเพลิง หน่วยกู้ภัย เป็นต้น ใช้จำแนกชนิดและความเป็นอันตรายของสารเคมีและวัตถุอันตราย เพื่อปกป้องเจ้าหน้าที่และสาธารณชนเบื้องต้นในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน (Initial Response Phase) ได้อย่างเหมาะสมและรวดเร็ว

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ ได้จัดแปลและเรียบเรียง “2016 Emergency Response Guidebook” เป็นฉบับภาษาไทยเพื่อให้เข้าใจง่ายและสามารถนำไปใช้งานได้ตามวัตถุประสงค์ ภายใต้ชื่อ “คู่มือการระงับอุบัติภัยเบื้องต้นจากวัตถุอันตราย 2016” คู่มือดังกล่าวสามารถใช้เป็นเครื่องมือเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจในการตอบโต้อุบัติภัยจากการขนส่งสารเคมีและวัตถุอันตราย โดยมีเนื้อหาประกอบด้วย ระบบจำแนกความเป็นอันตรายของสารเคมีและวัตถุอันตราย ป้ายสัญลักษณ์/เครื่องหมาย การบ่งชี้วัตถุอันตรายจากภาชนะของรถขนส่งและรถไฟ ระบบ GHS รหัสบ่งชี้ความเป็นอันตรายบนภาชนะ (Intermodal Containers) การขนส่งทางท่อ ดัชนีเลขสหประชาชาติ (UN number) ดัชนีชื่อวัตถุอันตราย หมวดคำแนะนำระยะกั้นเขตเบื้องต้น (Initial Isolation) ระยะปกป้องสาธารณชน (Protective Action Distances) มาตรการปกป้องสาธารณชน รายชื่อวัตถุอันตรายเมื่อทำปฏิกิริยากับน้ำแล้วให้ก๊าซพิษ TIH (Toxic-by-Inhalation) และข้อควรระวังความปลอดภัย BLEVE (Safety Precautions) เป็นต้น

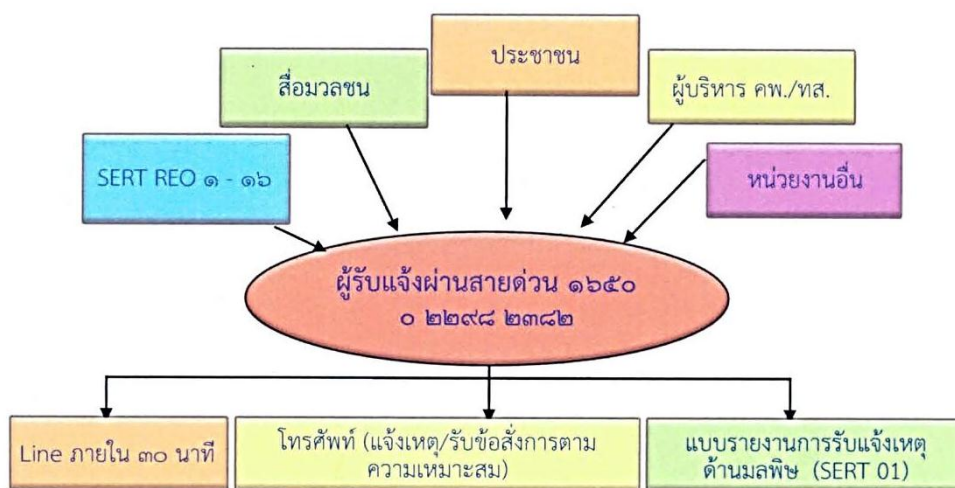

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตราย

รองรับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2558

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ ได้จัดทำ “แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตราย รองรับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2558” ขึ้น โดยผ่านการรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และกรมโรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้น เพื่อให้หน่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานตอบโต้เหตุฉุกเฉินด้านสารเคมีของกรมควบคุมมลพิษ ใช้เป็นกรอบการดำเนินการและแนวทางปฏิบัติในการเตรียมพร้อมขององค์กร การบริหารสถานการณ์ในภาวะฉุกเฉิน และการดำเนินการภายหลังเกิดเหตุการณ์ยุติ เหตุฉุกเฉินด้านสารเคมีได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอน ปลอดภัยต่อผู้ปฏิบัติ และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายฯ มีเนื้อหาครอบคลุมตั้งแต่ หลักปฏิบัติและบทบาทหน้าที่ของกรมควบคุมมลพิษในการจัดการเหตุฉุกเฉินด้านสารเคมีและวัตถุอันตราย ตั้งแต่ขั้นตอนการรับแจ้งเรื่องเหตุฉุกเฉินจากสารเคมี การประเมินสถานการณ์เบื้องต้น แนวทางการประสานงานให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนจัดการเหตุฉุกเฉินจากสารเคมี การเข้าร่วมปฏิบัติการในพื้นที่เกิดเหตุ การตรวจสอบการตกค้างของมลพิษในสิ่งแวดล้อม และการรายงานผลการปฏิบัติงาน ให้ผู้บริหารของกรมควบคุมมลพิษรับทราบข้อมูลสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างทันท่วงที เพื่อแจ้งเตือนประชาชนในการป้องกันหรือลดผลกระทบจากการสัมผัสก๊าซหรือไอระเหยจากสารเคมีรั่วไหลจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

ภาพแสดง ขั้นตอนการรับแจ้งและการรายงานเหตุฉุกเฉินสารเคมี

การเสริมสร้างศักยภาพ

เครือข่ายกู้ภัยสารเคมี ปี 2560

การฝึกอบรม เรื่อง “กู้ภัยสารเคมี ทำดีเพื่อพ่อ”

การขยายตัวอย่างรวดเร็วของภาคอุตสาหกรรม ทำให้มีการใช้สารเคมีอันตรายเพื่อการประกอบกิจกรรมในภาคอุตสาหกรรมปริมาณมากขึ้นทุกปี โดยนำเข้าสารเคมีส่วนใหญ่จากต่างประเทศ จึงอาจเกิดอุบัติเหตุภัยจากสารเคมีบนทางหลวงในระหว่างการขนส่งจากท่าเรือไปยังสถานประกอบการต่าง ๆ โดยจากสถิติการเกิดอุบัติเหตุภัยจากสารเคมีของกรมควบคุมมลพิษ พบว่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ทั้งนี้ แนวทางหนึ่งที่สามารถลดผลกระทบจากอุบัติเหตุภัยสารเคมี คือ การให้ความรู้ด้านการแก้ไขปัญหาเบื้องต้นให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคเอกชน อาทิ อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เจ้าหน้าที่หน่วยกู้ชีพ และเจ้าหน้าที่จากมูลนิธิต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่เกิดเหตุเป็นหน่วยแรก ๆ ให้มีความรู้และเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถด้านการบ่งชี้ชนิดสารเคมี การแจ้งเหตุฉุกเฉิน และการสนับสนุนการระงับเหตุเบื้องต้นได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ทำให้เกิดความปลอดภัยต่อเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานและประชาชนที่อยู่โดยรอบพื้นที่เกิดเหตุ อีกทั้งยังลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ ในฐานะหน่วยงานรับผิดชอบด้านการสนับสนุนการจัดการเหตุฉุกเฉินจากสารเคมี จึงจัดให้มีการฝึกอบรม เรื่อง “กู้ภัยสารเคมี ทำดีเพื่อพ่อ” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งภายใต้โครงการ “คพ. ทำดีเพื่อพ่อ” เพื่อร่วมกันสืบสานกระทำความดีตามรอยเบื้องพระยุคลบาท พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ณ ห้องประชุมศักดิ์สิทธิ์ ตรีเดช กรมควบคุมมลพิษ โดยมีวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมฯ กล่าวคือ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจบทบาทภารกิจของตนเอง การประสานงานกับหน่วยงานที่ร่วมกันทำงาน การปฏิบัติการจัดการเหตุฉุกเฉินสารเคมีจากการขนส่งเป็นไปอย่างรวดเร็วจนนำไปสู่การลดผลกระทบต่อชีวิตทรัพย์สิน และสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสิ้น 2 รุ่น คือ

รุ่นที่ 1 จัดขึ้นเมื่อวันที่ 31 มกราคม 2560 มีผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมฯ ประกอบด้วย หน่วยกองพลทหารปืนใหญ่ กองบังคับการตำรวจทางหลวง หน่วยงานสาธารณสุข (ESU) หน่วยงานเอกชน บุคคลทั่วไป เจ้าหน้าที่หน่วยกู้ชีพ เจ้าหน้าที่จากมูลนิธิต่าง ๆ โรงพยาบาล เจ้าหน้าที่อาสาสมัครท้องถิ่น เจ้าหน้าที่สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 1-16 สื่อมวลชน หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา การทางพิเศษแห่งประเทศไทย อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และเจ้าหน้าที่กรมควบคุมมลพิษ

รุ่นที่ 2 เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2560 มีผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมฯ ประกอบด้วย หน่วยงานสาธารณสุข (ESU) หน่วยงานเอกชน หน่วยงานราชการ บุคคลทั่วไป เจ้าหน้าที่หน่วยกู้ชีพ เจ้าหน้าที่จากมูลนิธิต่าง ๆ โรงพยาบาล เจ้าหน้าที่อาสาสมัครท้องถิ่น เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และเจ้าหน้าที่กรมควบคุมมลพิษ

หลักสูตรในการฝึกอบรมฯ เป็นการอบรมภาคทฤษฎี มี นายสุเมธา วิเชียรเพชร ผู้อำนวยการสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตรายเป็นวิทยากร เนื้อหาครอบคลุมการบ่งชี้ชนิดสารเคมีบนท้องถนน เทคนิคการตรวจพบของรถและชนิดของภาชนะบรรจุ เพื่อระบุประเภทของสารเคมี การอ่านป้ายแสดงสัญลักษณ์ความเป็นอันตราย ความเสี่ยงอันตรายจากสารเคมีที่รั่วไหล การจำแนกชนิดและประเภทของความเป็นอันตรายของสารเคมี คุณสมบัติ และลักษณะเฉพาะของสารเคมี การแจ้งเหตุและการประสานงานระหว่างหน่วยงานกู้ภัย ขั้นตอนการประสานงาน ช่องทางในการประสาน ข้อมูลที่จำเป็นที่ต้องมีในการสื่อสาร การค้นหาข้อมูลการระงับเหตุฉุกเฉินสารเคมีบนท้องถนน วิธีการค้นหาข้อมูล การนำข้อมูลมาใช้ประกอบการตัดสินใจดำเนินการ และการควบคุมพื้นที่เกิดเหตุ และการระงับการรั่วไหลของสารเคมี เทคนิคในการควบคุม และระงับเหตุการณ์ วิธีการในการเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ ในการควบคุมที่เหมาะสม

การฝึกอบรม เรื่อง “ภัยเงียบพื้นที่อับอากาศ กับการช่วยเหลือ”

การเกิดเหตุในพื้นที่อับอากาศ พบว่าอันตรายจากการทำงานในพื้นที่อับอากาศสามารถเกิดได้ทั้งในและนอกโรงงานอุตสาหกรรม ในพื้นที่ชุมชน พื้นที่เกษตรกรรม แต่ครั้งมักมีผู้เสียชีวิตจำนวนมาก ซึ่งสาเหตุหนึ่งเนื่องจากการขาดองค์ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับอันตรายจากการทำงานในพื้นที่อับอากาศ กรมควบคุมมลพิษ ในฐานะหน่วยงานสนับสนุนการดำเนินงานและหน่วยงานวิชาการด้านการจัดการสารเคมี โดยสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย ได้จัดการฝึกอบรม เรื่อง “ภัยเงียบพื้นที่อับอากาศ กับการช่วยเหลือ” ในวันที่ 30 สิงหาคม 2560 ณ ห้องประชุมศักดิ์สิทธิ์ ตรีเดช กรมควบคุมมลพิษ โดยมีวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมฯ เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำงานในพื้นที่อับอากาศ แก่เจ้าหน้าที่ของกรมควบคุมมลพิษ เจ้าหน้าที่อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เจ้าหน้าที่หน่วยกู้ชีพ เจ้าหน้าที่จากมูลนิธิต่าง ๆ และหน่วยงานเอกชน เพื่อป้องกันตนเองจากการบาดเจ็บและเสียชีวิตจากการทำงานในพื้นที่อับอากาศ รวมทั้งสามารถช่วยเหลือผู้ประสบเหตุในพื้นที่ดังกล่าวได้ โดยมี นายสุเมธา วิเชียรเพชร ผู้อำนวยการสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตรายเป็นวิทยากร และการสาธิตการช่วยเหลือผู้ประสบภัยโดย บริษัท ดี.ดี.ไฟร์ แอนด์ เซฟตี้ จำกัด เนื้อหาในหลักสูตรการฝึกอบรมฯ ประกอบด้วย ความเป็นอันตรายที่มักจะพบในพื้นที่อับอากาศ เทคนิคในการตรวจสอบพื้นที่อับอากาศ เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการตรวจสอบ เทคนิคการตรวจสอบหากปราศจากเครื่องมือที่เหมาะสม และเทคนิคการช่วยเหลือผู้ประสบภัย โดยมีผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมฯ รวมทั้งสิ้น 270 คน ประกอบด้วย หน่วยงานสาธารณภัย (ESU) หน่วยงานราชการ บุคคลทั่วไป เจ้าหน้าที่หน่วยกู้ชีพ เจ้าหน้าที่จากมูลนิธิต่าง ๆ โรงพยาบาล เจ้าหน้าที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และเจ้าหน้าที่กรมควบคุมมลพิษ

ทั้งนี้ ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมฯ มีความสนใจในหัวข้อต่าง ๆ เป็นอย่างมาก เนื่องจากทำให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคในการตรวจสอบพื้นที่อับอากาศ วิธีการช่วยเหลือผู้ประสบภัยในพื้นที่อับอากาศ สามารถนำความรู้จากการฝึกอบรมฯ ไปใช้ประโยชน์ เพื่อป้องกันตนเองจากการบาดเจ็บและเสียชีวิตจากการทำงานในพื้นที่อับอากาศ รวมทั้งสามารถช่วยเหลือผู้ประสบเหตุในพื้นที่ดังกล่าวได้

การจัดกิจกรรมส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน ในการปฏิบัติงานของศูนย์ควบคุมมลพิษระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก

สืบเนื่องจากนโยบายของรัฐบาลได้ผลักดันให้พื้นที่จังหวัดชายฝั่งทะเลตะวันออกทั้ง 3 จังหวัด คือ จังหวัดระยอง จังหวัดชลบุรี และจังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อรองรับนโยบายรัฐบาลในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) ซึ่งจะมีการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมในอนาคตอันนำไปสู่โอกาสเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุด้านสารเคมีและมลพิษสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมมลพิษได้ตระหนักถึงผลกระทบที่อาจตามมาจากการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมและความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นดังกล่าวจึงได้จัดตั้งศูนย์ควบคุมมลพิษระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (ศคพ.ตอ.) พร้อมทั้งจัดหาหน่วยตรวจสอบเฝ้าระวัง และแก้ไขปัญหามลพิษในสิ่งแวดล้อม รวมทั้งอุปกรณ์และเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์เพื่อสนับสนุนภารกิจในการติดตามตรวจสอบเฝ้าระวัง และแก้ไขปัญหามลพิษในสิ่งแวดล้อม การถ่ายทอดองค์ความรู้และสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านการตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากสารเคมีและการลักลอบทิ้งกากของเสียอันตรายในพื้นที่โครงการ ECC เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการลงทุนและความปลอดภัยด้านสิ่งแวดล้อมของสถานประกอบการและชุมชนในพื้นที่ดังกล่าว

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ ได้จัดกิจกรรมส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในการปฏิบัติงานของ ศคพ.ตอ. เมื่อวันที่ วันที่ 21 กันยายน 2560 ณ ศูนย์ควบคุมมลพิษระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก ศูนย์ราชการจังหวัดระยอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประชาสัมพันธ์บทบาท ภารกิจการดำเนินงานของศูนย์ควบคุมมลพิษระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออกให้เป็นที่รู้จักแก่สาธารณชน และส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออกในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของ ศคพ.ตอ. โดยมีกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ หน่วยงานสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านการติดตามตรวจสอบ เฝ้าระวัง และแก้ไขปัญหามลพิษในสิ่งแวดล้อม และตอบโต้เหตุฉุกเฉินทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรเครือข่าย และสื่อมวลชนทั้งจากส่วนกลางและจังหวัดในพื้นที่โครงการ EEC

การจัดกิจกรรมครั้งนี้มี พลเอกสุรศักดิ์ กาญจนรัตน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานในพิธีเปิด โดยมีผู้บริหารระดับสูงของ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และผู้บริหารในระดับจังหวัด ในพื้นที่โครงการ EEC รวมทั้งองค์กรภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และสื่อมวลชนเข้าร่วมงานดังกล่าว พร้อมทั้งร่วมรับฟังบรรยายสรุปการดำเนินงานของศูนย์ควบคุมมลพิษระยองเศรษฐกิจภาคตะวันออก และการเยี่ยมชมกิจกรรมของหน่วยงานกรมควบคุมมลพิษและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ

1) การจัดนิทรรศการเครื่องมืออุปกรณ์การตรวจสอบมลพิษจากสารเคมีและคุณภาพสิ่งแวดล้อมเคลื่อนที่ รวมทั้งหน่วยการแพทย์ฉุกเฉินของหน่วยงานภาคีเครือข่ายต่าง ๆ

1.1) การจัดนิทรรศการหน่วยงานภายในกรมควบคุมมลพิษ ได้แก่ การตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมเคลื่อนที่ ด้านคุณภาพอากาศและน้ำของสำนักจัดการคุณภาพน้ำและสำนักจัดการคุณภาพอากาศและเสียง การสาธิตการใช้เครื่องมือตรวจสอบปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมีของศูนย์ควบคุมมลพิษระยองเศรษฐกิจภาคตะวันออกการจัดการปัญหาข้อร้องเรียนด้านมลพิษของฝ่ายตรวจและบังคับการ การตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างสิ่งแวดล้อมของฝ่ายคุณภาพสิ่งแวดล้อมและห้องปฏิบัติการ และการประสานงานเพื่อบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมของศูนย์ประสานงานเพื่อบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

1.2) การจัดนิทรรศการหน่วยงานภายนอก อาทิ การใช้งาน “Mobile Application WestPoint” สำหรับแจ้งเหตุฉุกเฉินสารเคมีและการลักลอบทิ้งกากของเสียของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ รถกู้ภัยสารเคมีของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต 17 จันทบุรี ศูนย์เฝ้าระวังและควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (Environmental Monitoring and Control Center : EMCC) ของสำนักงานนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด ศูนย์บัญชาการตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉินและกระจายข่าว เทศบาลเมืองมาบตาพุด ศูนย์รักษาพิษสารเคมีอันตรายภาคตะวันออก โรงพยาบาลระยอง รถตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อมแบบเคลื่อนที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง และบทบาทภารกิจด้านสิ่งแวดล้อมของสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยอง และสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 13 (ชลบุรี)

2) การจัดทำสถานการณ์จำลองเหตุฉุกเฉินจากสารเคมีและการปล่อยรถคาร์บอนของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อไปปฏิบัติการกิจตอบโต้เหตุฉุกเฉินสารเคมีกรณีรถบรรทุกสารเคมีระเบิด ประกอบด้วย หน่วยตรวจสอบปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี รถและอุปกรณ์ดับเพลิงจากหน่วยงานเครือข่ายด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยท้องถิ่น ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต 17 จันทบุรี หน่วยตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมเคลื่อนที่ด้านคุณภาพอากาศและน้ำ เครือข่ายอาสาสมัครกู้ภัยและมูลนิธิด้านต่าง ๆ (ดับเพลิง กู้ภัยและกู้ชีพ)

การจัดกิจกรรมดังกล่าว ก่อให้เกิดการบูรณาการความร่วมมือและเสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคีเครือข่ายในการสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านการติดตามตรวจสอบ เฝ้าระวัง และแก้ไขปัญหามลพิษในสิ่งแวดล้อมและด้านการตอบโต้เหตุฉุกเฉินสารเคมีและลักลอบทิ้งกากของเสียในพื้นที่โครงการระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) อย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดการมลพิษฉุกเฉินด้านสารเคมี และการลักลอบทิ้งกากของเสียอุตสาหกรรม

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ที่ผ่านมา สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ โดยศูนย์ควบคุมมลพิษระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก ได้ดำเนินการเข้าตรวจสอบและดำเนินการแก้ไขปัญหา กรณีเหตุฉุกเฉินสารเคมีและกากของเสียอันตรายในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) หลายครั้ง ซึ่งมีสถิติแบ่งเป็นสถานการณ์ฉุกเฉินสารเคมีรั่วไหลและเพลิงไหม้ จำนวน 8 ครั้ง และการลักลอบทิ้งกากของเสียและสารอันตราย จำนวน 11 ครั้ง รวมทั้งสิ้น 19 ครั้ง ศูนย์ควบคุมมลพิษระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก ได้ดำเนินการร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง) โดยมีเหตุการณ์ที่สำคัญ ดังนี้

1) การตรวจสอบการปนเปื้อนสารไซลีน (Xylene) รั่วไหล จากกรณี บริษัท พีทีที โกลบอลเคมีคอล จำกัด ในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมอาร์ไอแอล และการรั่วไหลสารพาราไซลีน (Para Xylene) ของท่อบริเวณพื้นที่ท่าเรือมาตาพุด จังหวัดระยอง ศูนย์ควบคุมมลพิษระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก ร่วมกับบริษัทในเครือ ปตท. จำกัด (มหาชน) และบริษัทผู้เกี่ยวข้อง ได้เข้าตรวจสอบพื้นที่เกิดเหตุ กรณีสารไซลีน (Xylene) รั่วไหลจากบริษัท พีทีที โกลบอลเคมีคอล จำกัด ตั้งอยู่ที่นิคมอุตสาหกรรมอาร์ไอแอล ท่าบลมาตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง เมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2560 และได้ร่วมตรวจสอบคุณภาพอากาศบริเวณชุมชนโดยรอบโรงงาน พบว่า มีค่าอยู่ในเกณฑ์ความปลอดภัย

ต่อมาศูนย์ควบคุมมลพิษระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก ร่วมกับสำนักงานท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุด เทศบาลเมืองมาบตาพุด และเจ้าหน้าที่จากบริษัทในเครือ SCG ได้เข้าตรวจสอบพื้นที่เกิดเหตุ กรณีสารพาราไซลีน (Para Xylene) รั่วไหลจากท่อขนส่งสารดังกล่าว ของบริษัทสยามมิชซูย พีทีเอ จำกัด และบริษัท MTT บริเวณถนน I 8 ภายใน ท่าเทียบเรือในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2560 โดยทำการตรวจสอบการปนเปื้อนและตกค้างของสารพาราไซลีน (Para Xylene) ในสิ่งแวดล้อมด้วยเครื่องมือตรวจวัดก๊าซและไอระเหย สารเคมี บริเวณพื้นที่เกิดเหตุและบรรยากาศบริเวณชุมชนด้านท้ายลม (ชุมชนตลาดลาวและบ้านปากคลอง) โดยตรวจพบการปนเปื้อนของสารพาราไซลีน (Para Xylene) ในดินบริเวณพื้นที่เกิดเหตุในปริมาณสูง และตรวจพบสารพาราไซลีน (Para Xylene) ในบรรยากาศด้านท้ายลมบริเวณชุมชนตลาดลาวและชุมชนบ้านปากคลองห่างจากจุดเกิดเหตุประมาณ 1 กิโลเมตร ปริมาณเล็กน้อย ซึ่งต่ำกว่าค่าขีดจำกัดการสัมผัสสารเคมีทางการหายใจแบบเฉียบพลันของสารไซลีน (Xylene) ซึ่งไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน ทั้งนี้ ศูนย์ฯ ได้ให้ข้อเสนอแนะกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาและทำความสะอาดพื้นที่ โดยขนย้ายหินและดินที่ปนเปื้อนสารพาราไซลีน (Para Xylene) ซึ่งตรวจพบในปริมาณสูงไปบำบัดตามหลักวิชาการ และให้เจ้าหน้าที่ผู้เก็บรวบรวมและขนย้ายหิน/ดินที่ปนเปื้อน สวมใส่ชุดและอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลอย่างเหมาะสม และกำหนดระยะเวลาทำงานพร้อมทั้งหมุนเวียนสับเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม พร้อมทั้งให้สำนักงานท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุด และสำนักงานนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด ตรวจสอบพื้นที่หลังจากทำความสะอาดเรียบร้อยแล้ว

2) การตรวจสอบเหตุการณ์ฉุกเฉินกรณีสารเคมีรั่วไหลที่โรงงาน บริษัท ไทยเมก (2012) จำกัด จังหวัดชลบุรี ศูนย์ควบคุมมลพิษระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก ร่วมกับสำนักงานเทศบาลตำบลดอนหัวฬ่อ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดชลบุรี สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดชลบุรี สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 13 (ชลบุรี) พร้อมด้วยหน่วยงานทหารและตำรวจในพื้นที่ลงพื้นที่ตรวจสอบ กรณีเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินสารเคมีรั่วไหลที่โรงงานบริษัท ไทยเมก (2012) จำกัด ตั้งอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2560 โดยบริษัทฯ ประกอบกิจการชุบโลหะ พบว่า สาเหตุเกิดจากคนงานเปิดวาล์วเติมน้ำกรดไนตริก (HNO_3) ลงในบ่อล้างทำความสะอาดชิ้นงานโลหะ ก่อนทำการชุบเคลือบด้วยโลหะนิกเกิล ขนาดประมาณ 1500 ลูกบาศก์เมตร ที่อุณหภูมิสูงกว่า 60 องศาเซลเซียส โดยมีได้มีการควบคุมอุณหภูมิของบ่อเติมน้ำกรดให้ต่ำและอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม ส่งผลให้เกิดไอกรดไนตริก (Flume) แพร่กระจายบริเวณบ่อล้างชิ้นงานโลหะ และมีความเข้มข้นเกินกว่าระบบบำบัดไอกรด (Wet Scrubber) ดังกล่าวจะรองรับการบำบัดได้ จึงก่อให้เกิดไอกรดไนตริกแพร่กระจายออกสู่

บรรยากาศ ซึ่งโรงงานได้ทำการอพยพคนงานออกจากอาคารผลิตของโรงงาน คณะตรวจสอบได้ร่วมกันเสนอ
มาตรการในการควบคุมมลพิษฉุกเฉินที่เกิดขึ้น รวมทั้ง เสนอแนะให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เฝ้าระวังผลกระทบ
ที่อาจเกิดขึ้นต่อสาธารณสุขหลังจากสถานการณ์ฉุกเฉินยุติอีกระยะหนึ่ง โดยสามารถควบคุมสถานการณ์ฉุกเฉิน
เข้าสู่ภาวะปกติ

ทั้งนี้ ในปี 2561 ศูนย์ควบคุมมลพิษระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก ได้มีการเตรียมความพร้อมด้าน
บุคลากร และอุปกรณ์เครื่องมือรองรับการตรวจสอบมลพิษฉุกเฉินจากสถานการณ์อุบัติเหตุสารเคมีและการลักลอบ
ทิ้งกากของเสียและสารอันตราย พร้อมทั้งจัดให้มีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการจัดการเหตุฉุกเฉินจาก
สารเคมีกับเจ้าหน้าที่ด้านบรรเทาสาธารณภัย และด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมรองรับ
สถานการณ์มลพิษฉุกเฉินในพื้นที่จังหวัดระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออกอย่างต่อเนื่องต่อไป

การฝึกอบรมด้านการจัดการอุบัติเหตุสารเคมีและการลักลอบทิ้งกากของเสีย ในพื้นที่โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย โดยศูนย์ควบคุมมลพิษระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก ได้รับงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2560 สำหรับจัดการฝึกอบรมตามภารกิจของศูนย์ฯ ด้านการถ่ายทอดองค์ความรู้และทักษะที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน การตอบโต้และการปฏิบัติที่เหมาะสมและปลอดภัยเมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินด้านมลพิษสิ่งแวดล้อมจากสารเคมีและกากของเสียอันตรายให้กับบุคลากรหน่วยงานเครือข่ายภาครัฐ เอกชน มูลนิธิ และองค์กรกุ้ยสารเคมีในพื้นที่โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) ทั้ง 3 จังหวัด คือ จังหวัดระยอง จังหวัดชลบุรี และจังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 2 หลักสูตร ดังนี้

1) หลักสูตรการตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากสารเคมี ระดับเทคนิค (Hazardous Materials Technician Level) จัดขึ้นระหว่างวันที่ 22-26 พฤษภาคม 2560 ณ ศูนย์ควบคุมมลพิษระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก

ศูนย์ราชการจังหวัดระยอง ตำบลเนินพระ อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง และบริษัท เอ็นพีซี เซฟตี้ แอนด์ เอ็นไวรอนเมนทอล เซอร์วิส จำกัด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะให้แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการตอบโต้ เหตุฉุกเฉินสารเคมีโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่บรรเทาสาธารณภัยของภาครัฐ ทั้งระดับส่วนกลาง ภูมิภาคและท้องถิ่นที่มีบทบาทหน้าที่โดยตรงในการจัดการเหตุฉุกเฉินสารเคมีและวัตถุอันตราย รั่วไหลระเบิด และเพลิงไหม้ ตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติรวมทั้งเจ้าหน้าที่ภาครัฐและเอกชนซึ่งมีหน้าที่ดูแลในด้านความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม จำนวน 35 คน ให้มีความพร้อมรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินด้านสารเคมีและวัตถุอันตรายที่อาจเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป เป็นหลักสูตรการฝึกอบรมจำนวน 5 วัน ประกอบด้วย ภาคทฤษฎี จำนวน 3 วัน อาทิ ความรู้พื้นฐานทางเคมีที่เกี่ยวข้องกับการตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากสารเคมี แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องหลักพิษวิทยาและเกณฑ์บ่งชี้อันตรายต่อสุขภาพ ความเสี่ยงอันตรายจากสารเคมี การบ่งชี้สารเคมีและวัตถุอันตราย การตรวจสอบพื้นที่เกิดเหตุฉุกเฉินสารเคมี เครื่องมือตรวจสภาพความเป็นอันตรายของสารเคมี การประเมินสถานการณ์และเทคนิคการตอบโต้เหตุฉุกเฉินสารเคมี และภาคปฏิบัติ จำนวน 2 วัน

เป็นการฝึกปฏิบัติการตอบโต้เหตุฉุกเฉินสารเคมีภายใต้สถานการณ์จำลอง ณ สถานีฝึกปฏิบัติของ บริษัท เอ็นพีซี เซฟตี้ แอนด์ เอ็นไวรอนเมนทอล เซอร์วิส จำกัด ทั้งนี้ ผลการฝึกอบรมดังกล่าวบรรลุวัตถุประสงค์ทุกประการ โดยผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจในภาพรวมของการจัดฝึกอบรมอยู่ในระดับดีมาก และเห็นควรให้มีการจัดฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง

2) หลักสูตรการประเมินความเสี่ยงอุบัติเหตุจากสารเคมีและวัตถุอันตรายและการสื่อสารความเสี่ยงต่อสาธารณะ รุ่นที่ 1 จังหวัดระยอง จัดขึ้นเมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2560 ณ ศูนย์ควบคุมมลพิษระยองเศรษฐกิจภาคตะวันออก ตำบลเนินพระ อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรมูลนิธิ เจ้าหน้าที่ด้านสื่อสารมวลชน นักข่าว ด้านสิ่งแวดล้อม และตัวแทนภาคประชาชนในพื้นที่จังหวัดระยองเพื่อให้สามารถประเมินสถานการณ์ความรุนแรงและผลกระทบจากอุบัติเหตุสารเคมีและวัตถุอันตราย รวมทั้งการสื่อสารความเสี่ยงอุบัติเหตุจากสารเคมีและวัตถุอันตรายต่อสาธารณะได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน มีผู้เข้าร่วมอบรมทั้งสิ้น 35 คน หลักสูตรการฝึกอบรมประกอบด้วย การบรรยายทั้งหมด 5 หัวข้อวิชา ได้แก่ (1) ความเสี่ยงอันตรายจากสารเคมีและการป้องกัน (2) การบ่งชี้สารเคมีและวัตถุอันตราย (3) การประเมินสถานการณ์ความรุนแรงและผลกระทบจากอุบัติเหตุสารเคมีและวัตถุอันตราย (4) การสื่อสารความเสี่ยงอุบัติเหตุจากสารเคมีและวัตถุอันตรายต่อสาธารณะ และ (5) การใช้งาน “Mobile Application “HW Network” สำหรับแจ้งเหตุฉุกเฉินสารเคมีและการลักลอบทิ้งกากของเสีย ทั้งนี้ ผลการฝึกอบรมดังกล่าวบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจในภาพรวมของการจัดฝึกอบรมในระดับดีมาก โดยมีระดับความพอใจวิทยากรมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 88 รองลงมาคือ ด้านเนื้อหาหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 87 ตามลำดับ และมีข้อเสนอแนะให้มีการจัดฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง

ผลจากการฝึกอบรมทั้ง 2 หลักสูตรดังกล่าวบรรลุวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมที่ตั้งไว้ตามเจตนารมณ์ของภารกิจของศูนย์ควบคุมมลพิษระยองเศรษฐกิจภาคตะวันออก ทั้งนี้ สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตรายโดยศูนย์ควบคุมมลพิษระยองเศรษฐกิจภาคตะวันออก มีแผนขยายผลการจัดฝึกอบรมในปีงบประมาณ 2561 ประกอบด้วย 3 หลักสูตร ได้แก่ 1) หลักสูตรการตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากสารเคมีระดับเทคนิค ระหว่างวันที่ 20 - 24 พฤศจิกายน 2560 2) หลักสูตรการประเมินความเสี่ยงอุบัติเหตุจากสารเคมีและวัตถุอันตรายและการสื่อสารความเสี่ยงต่อสาธารณะ รุ่นที่ 1 จังหวัดชลบุรี วันที่ 18 ธันวาคม 2561 และรุ่นที่ 2 จังหวัดฉะเชิงเทรา วันที่ 25 พฤษภาคม 2561 และ 3) หลักสูตรการตรวจสอบ บ่งชี้ และประเมินมลพิษฉุกเฉินจากสารเคมีและการประสานเครือข่ายด้านสิ่งแวดล้อม ระหว่างวันที่ 29 - 31 มกราคม 2561 เพื่อให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) ต่อไป

การแก้ไขปัญหากลิ่นเหม็นจากระบบบำบัดน้ำเสียรวมของเขตประกอบการ อุตสาหกรรมไออาร์พีซี ตำบลบ้านแลง อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย โดยศูนย์ควบคุมมลพิษระยองเศรษฐกิจภาคตะวันออก ได้รับการแจ้งประสานจากสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยอง ขอให้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพอากาศภายในพื้นที่กองพันทหารราบที่ 7 กรมทหารราบที่ 3 กองพลนาวิกโยธิน (ค่ายมหาสุรสิงหนาท) ตำบลบ้านแลง อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง ซึ่งได้รับกลิ่นเหม็นจากระบบบำบัดน้ำเสียรวมของเขตประกอบการอุตสาหกรรมไออาร์พีซี ตำบลบ้านแลง อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง ดังนี้

1) เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2560 ศูนย์ควบคุมมลพิษระยองเศรษฐกิจภาคตะวันออก ร่วมกับสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยองและเจ้าหน้าที่ฝ่ายสิ่งแวดล้อมของโรงงานบริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน) ได้ลงพื้นที่ตรวจวัดสารอินทรีย์ระเหยง่ายรวม (VOCs) ในบรรยากาศ ด้วยเครื่องตรวจวัดไอระเหยสารเคมีรวม (Multiple Gas Detector) บริเวณพื้นที่ที่ได้รับกลิ่นเหม็นและบริเวณใกล้เคียง จำนวน 3 จุด ได้แก่ บริเวณริมรั้วติดกับระบบบำบัดน้ำเสียรวมของโรงงานบริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน) พบค่าสารอินทรีย์ระเหยง่ายรวม (VOCs) อยู่ในช่วง 0.3-0.4 ppm ซึ่งบ่งชี้เบื้องต้นได้ว่าการแพร่กระจายของสารอินทรีย์ระเหยง่ายจากโรงงานฯ มายังด้านท้ายลม ส่วนอีก 2 จุด บริเวณท้ายลมห่างจากริมรั้วค่ายฯ ติดกับระบบบำบัดน้ำเสียของโรงงานประมาณ 1-1.5 กิโลเมตร ตรวจไม่พบสารอินทรีย์ระเหยง่ายรวม (VOCs) (ND) โดยได้มีข้อเสนอแนะให้บริษัทฯ ดำเนินการแก้ไขปัญหาในเบื้องต้น ดังนี้

1.1) จัดทำแนวต้นไม้ (ไม้ยืนต้น) เพื่อเป็นแนว Buffer Zone บริเวณริมรั้วโรงงาน เพื่อปรับภูมิทัศน์และบดบังสายตา

1.2) จัดทำแนวกันลม (Wind Barrier) ด้านท้ายลมของระบบบำบัดดังกล่าว เพื่อเปลี่ยนแนวทิศทางลมมิให้พัดมาบริเวณยังพื้นที่ค่ายฯ

1.3) จัดทำระบบท่อและรวบรวมก๊าซและไอระเหยจากระบบบำบัดของโรงงานที่ได้ทำการปิดคลุมบ่อไว้แล้ว ไปบำบัดโดยการดูดซับด้วยสารดูดซับ เช่น Activated carbon หรือรวบรวมไปบำบัดโดยการเผาทิ้ง (flare) หรือดูดรวบรวมกลับไปยังบ่อพักน้ำเสีย (Equalization Tank; EQ Tank) เพื่อเข้าสู่ระบบบำบัดใหม่ต่อไป

นอกจากนี้ ศูนย์ควบคุมมลพิษระยองเศรษฐกิจภาคตะวันออก ได้ประสานสำนักจัดการคุณภาพอากาศและเสียง เข้าดำเนินการเก็บตัวอย่างสารอินทรีย์ระเหยง่ายในบรรยากาศโดยใช้ canister บริเวณค่ายมหาสุรสิงหนาท และพื้นที่ใกล้เคียง เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2560 ผลการตรวจวัดพบว่าปริมาณความเข้มข้นของสารอินทรีย์ระเหยง่ายอยู่ในเกณฑ์ค่าเผื่อระวางสำหรับสารอินทรีย์ในบรรยากาศโดยทั่วไปในเวลา 24 ชั่วโมง ของกรมควบคุมมลพิษ และมีข้อเสนอให้หน่วยงานในพื้นที่ประสานหน่วยงานกำกับดูแลเพื่อพิจารณากำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาเรื่องกลิ่นรบกวนจากระบบบำบัดน้ำเสียรวมของเขตประกอบการอุตสาหกรรมไออาร์พีซี

2) เมื่อวันที่ 26 กันยายน 2560 ศูนย์ควบคุมมลพิษระยอง เศรษฐกิจภาคตะวันออก พร้อมด้วยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย กรมโรงงานอุตสาหกรรม สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดระยอง กรมวิทยาศาสตร์ทหารเรือ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยอง และบริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน) เข้าร่วมประชุมหารือกับกองอำนวยการร่วมเพื่อถวายความปลอดภัย และลงพื้นที่ตรวจสอบเพื่อหาแนวทางป้องกันแก้ไขปัญหากลิ่นรบกวนจากระบบบำบัดน้ำเสียรวมของเขตประกอบการอุตสาหกรรมไออาร์พีซี ซึ่งตั้งอยู่ด้านท้ายลม ในช่วงเดือนมีนาคม-ตุลาคม 2560 โดยรับน้ำเสียจากโรงงานต่าง ๆ จำนวน 33 โรง ในเขตประกอบการอุตสาหกรรมไออาร์พีซี มาบำบัดก่อนระบายออกสู่สิ่งแวดล้อม แหล่งกำเนิดกลิ่นรบกวนของระบบน้ำเสียดังกล่าวเป็นระบบย่อยสำหรับเติมสารเคมีและกวนปั่นให้เกิดการตกตะกอนก่อนส่งไปบำบัดน้ำเสียด้วยระบบตะกอนเร่งต่อไป ซึ่ง บริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน) ได้ดำเนินการตามมาตรการต่าง ๆ เพื่อลดปัญหาเรื่องกลิ่นรบกวน ดังนี้

2.1) การนำผ้าใบมาปิดคลุมบ่อรองรับน้ำเสียของระบบบำบัดน้ำเสียทั้ง 6 บ่อ เพื่อลดกลิ่นที่เกิดขึ้น
 2.2) ก่อสร้างกำแพงลม (Wind Break) ที่มีความสูงขนาด 6 เมตร บริเวณแนวรั้วโรงงานด้านท้ายลม
 2.3) ติดตั้งกรวยลม (Wind Sock) บริเวณพื้นที่หลักกิโลเมตรที่ 5 เพื่อตรวจสอบทิศทางลมที่พัดเข้ามายังพื้นที่ค่ายมหาสุรสิงหนาท

2.4) ปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสียให้เป็นระบบปิดอย่างถาวรในเดือนตุลาคม 2560 โดยนำก๊าซที่เกิดขึ้นจากระบบบำบัดน้ำเสียไปบำบัดโดยส่งไปยังห้องเผาไหม้เชื้อเพลิงของระบบหม้อต้มไอน้ำโรงไฟฟ้าของบริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน) โดยใช้งบประมาณในการลงทุนประมาณ 30 ล้านบาท และแล้วเสร็จประมาณเดือนมกราคม 2561 โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้ดำเนินการตรวจสอบประสิทธิภาพของระบบบำบัดน้ำเสียอีกครั้งก่อนเดินระบบต่อไป

3) เมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน 2560 กรมวิทยาศาสตร์ทหารเรือ ได้เชิญกรมควบคุมมลพิษ โดยศูนย์ควบคุมมลพิษระยอง เศรษฐกิจภาคตะวันออก สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย และสำนักจัดการคุณภาพอากาศและเสียง พร้อมด้วยสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยอง สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดระยอง ทพเรือภาคที่ 1 และบริษัทไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน) เข้าร่วมประชุมหารือร่วมกับกองอำนวยการร่วมเพื่อถวายความปลอดภัย เพื่อหาแนวทางป้องกันแก้ไขปัญหากลิ่นรบกวน โดยกรมวิทยาศาสตร์ทหารเรือ

ได้รายงานผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศบริเวณค่ายมหาสุรสิงหนาท เมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2560 ซึ่งตรวจวัดด้วยเครื่อง Fourier Transform Infrared Spectroscopy (FTIR) ปรากฏว่าตรวจพบ สารไนตรัสออกไซด์ (N_2O) ฟอर्मัลดีไฮด์ (CH_2O) เอทิลีน (C_2H_4) ไฮโดรเจนไซยาไนด์ (HCN) อะซีโตน (C_3H_6O) และเอทานอล (C_2H_6O) ในปริมาณเล็กน้อย ซึ่งบ่งชี้เบื้องต้นได้ว่าการแพร่กระจายของสารดังกล่าวจากโรงงาน นอกจากนี้ บริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน) ได้รายงานความก้าวหน้าผลการปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสียรวมให้เป็นระบบปิดถาวรว่า ได้เริ่มดำเนินการก่อสร้างเมื่อเดือนตุลาคม 2560 โดยนำก๊าซที่เกิดขึ้นจากระบบบำบัดน้ำเสียไปบำบัดโดยส่งไปยังห้องเผาไหม้เชื้อเพลิงของระบบหม้อต้มไอน้ำโรงไฟฟ้าของบริษัทฯ ซึ่งคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จในเดือนมกราคม 2561 พร้อมทั้งติดตั้งกรวยลมบริเวณหลักกิโลเมตรที่ 5

การดำเนินการแก้ปัญหาเรื่องกลิ่นจากระบบบำบัดน้ำเสียรวมของเขตประกอบการไออาร์พีซี ที่ผ่านมา บริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน) ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่อง โดยศูนย์ควบคุมมลพิษระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก จะได้บูรณาการความร่วมมือกับสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศบริเวณโดยรอบเขตประกอบการอุตสาหกรรมไออาร์พีซี และพื้นที่ใกล้เคียงเพื่อเฝ้าระวังปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องต่อไป

การประชุมเชิงปฏิบัติการ

เรื่อง “การเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย”

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ จัดประชุมการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย” ระหว่างวันที่ 27-29 ตุลาคม 2559 ณ บาลิโออส รีสอร์ท เขาใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา โดยมี รอง อคพ.(สุวรรณ นันทศรุต) เป็นประธานการประชุม และ ผอ.สจก. พร้อมเจ้าหน้าที่ สจก. เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติ

การประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ดังกล่าว ได้มีการสื่อสารทำความเข้าใจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายตามคำรับรองปฏิบัติการฯ ระดับหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ให้เจ้าหน้าที่ทุกท่านได้รับทราบ และหารือร่วมกันในระดับส่วนงานฯ เพื่อถ่ายทอดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายลงสู่ระดับส่วนงานและระดับบุคคล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

อีกประเด็นซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ในครั้งนี้ คือ เรื่องการดำเนินงานตามพันธกรณีระหว่างประเทศ ซึ่งสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตรายมีบทบาทสำคัญในฐานะหน่วยงานกลางประสานและขับเคลื่อนการดำเนินงานตามพันธกรณีระหว่างประเทศด้านสารเคมีและของเสีย คือ

- 1) อนุสัญญาบาเซลว่าด้วยการควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตรายและการกำจัด
- 2) อนุสัญญารอตเตอร์ดัมว่าด้วยกระบวนการแจ้งข้อมูลสารเคมีล่วงหน้าสำหรับสารเคมีอันตรายและสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์บางชนิดในการค้าระหว่างประเทศ
- 3) อนุสัญญาสตอกโฮล์มว่าด้วยสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน

และอยู่ระหว่างเตรียมการเพื่อเข้าร่วมเป็นภาคีสมาชิกของอนุสัญญาฯ 1 ฉบับ คือ อนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท ดังนั้น การประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ในครั้งนี้จึงเป็นโอกาสอันดีในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับเจ้าหน้าที่สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตรายเพื่อรองรับการดำเนินงานตามพันธกรณีของอนุสัญญาระหว่างประเทศด้านสารเคมีและของเสีย รวมถึงหารือร่วมกันเกี่ยวกับแนวทางการบูรณาการการดำเนินงานเพื่อรองรับการดำเนินงานตามพันธกรณีของอนุสัญญาระหว่างประเทศด้านสารเคมีและของเสียในอนาคตด้วย

ส่วนที่ 3

อนุสัญญาและความร่วมมือระหว่างประเทศ
ด้านกากของเสียและสารอันตราย

การเตรียมการและกำหนดท่าทีไทย

สำหรับการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาบาเซล สมัยที่ 13

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ ในฐานะศูนย์ประสานงานอนุสัญญาบาเซลของประเทศไทย ได้มีการเตรียมการสำหรับการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาบาเซล สมัยที่ 13 ซึ่งจัดขึ้นแบบต่อเนื่องร่วมกับการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญา Rotterdam สมัยที่ 8 การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ สมัยที่ 8 ในระหว่างวันที่ 24 เมษายน – 5 พฤษภาคม 2560 ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส โดยมีการจัดประชุมกลุ่มย่อย (contact group) ตามความจำเป็น รวมทั้งจะมีช่วงการประชุมร่วม (joint session) เพื่อพิจารณาในประเด็นที่คาบเกี่ยวกัน และจะมีการประชุมหารือระดับสูงในระหว่างวันที่ 4 – 5 พฤษภาคม 2560 ซึ่งมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของรัฐมนตรีและผู้แทนระดับสูงในการสร้างความตระหนักรู้เชิงนโยบายเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานทั้ง 3 ฉบับ รวมทั้งเป็นโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และนำไปสู่ผลลัพธ์ของการประชุมรัฐภาคีฯ โดยหัวข้อหลักของการประชุมคือ “A future detoxified : sound management of chemicals and waste”

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการอนุสัญญาบาเซล ได้จัดทำประเด็นนำเสนอของไทย (Talking point) เสนอต่อคณะกรรมการอนุสัญญาบาเซล ก่อนการเข้าร่วมประชุมดังกล่าว โดยในคราวการประชุมคณะกรรมการอนุสัญญาบาเซล ครั้งที่ 3/2560 เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2560 ได้พิจารณาเห็นชอบ Talking point ในประเด็นต่อไปนี้

- 1) การคัดเลือกผู้ดำเนินการการประชุม
- 2) การมีผลบังคับใช้ของข้อแก้ไขอนุสัญญาบาเซลในการห้ามส่งออกของเสียอันตรายจากประเทศในภาคผนวก 7 (OECD EC และลีกเตนสไตน์) ไปยังประเทศนอกภาคผนวก 7 (Addressing the entry into force of the Ban Amendment)
- 3) การพัฒนาคู่มือเกี่ยวกับการจัดการอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- 4) การสร้างความกระจ่างทางกฎหมาย
- 5) ปฏิญญาคาร์ตาเฮนาว่าด้วยการป้องกัน การลด และการนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ของของเสียอันตรายและของเสียอื่น
- 6) แนวทางด้านเทคนิควิชาการว่าด้วย “การจัดการของเสียที่ประกอบด้วย มี หรือปนเปื้อนด้วยสารมลพิษที่ตกค้างยาวนานอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม”
- 7) แนวทางด้านเทคนิควิชาการว่าด้วย “การเคลื่อนย้ายข้ามแดนของขยะอิเล็กทรอนิกส์ (e-waste)” โดยเน้นที่การแยกความแตกต่างระหว่างของเสีย (waste) และที่มีใช้ของเสีย (non-waste) ภายใต้อนุสัญญาบาเซล
- 8) ความช่วยเหลือด้านเทคนิควิชาการและการเสริมสร้างขีดความสามารถสำหรับการดำเนินงานภายใต้อนุสัญญาบาเซลฯ อนุสัญญา Rotterdam และอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ

การดำเนินงานตามพันธกรณี อนุสัญญาบาเซล

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ ในฐานะศูนย์ประสานงานอนุสัญญาบาเซลของประเทศไทย ได้มีการดำเนินงานตามพันธกรณีอนุสัญญาบาเซลอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งหวังที่จะขับเคลื่อนการดำเนินการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาฯ กล่าวคือ (1) ลดการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตรายให้เหลือน้อยที่สุด โดยการจัดการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (2) บำบัดและกำจัดของเสียอันตรายใกล้กับแหล่งกำเนิดมากที่สุด โดยการจัดการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ (3) ลดการก่อกำเนิดของเสียอันตรายทั้งในเชิงปริมาณและความเป็นอันตราย ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ได้ดำเนินโครงการ/กิจกรรมที่สำคัญ ดังนี้

1) โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งในการควบคุมการนำเข้า – ส่งออกของเสียอันตราย จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง เทคนิคการจำแนกควบคุม และตรวจสอบการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตราย รุ่นที่ 14 ประจำปี 2560 ให้แก่เจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานต่าง ๆ ในระหว่างวันที่ 26–28 มิถุนายน 2560 ณ กรมควบคุมมลพิษ และโรงแรมดี วารี จอมเทียนบีช พัทยา จังหวัดชลบุรี โดยมีกิจกรรมต่าง ๆ ประกอบด้วย การบรรยายในหัวข้อสำคัญ การเยี่ยมชมสถานประกอบการที่ดำเนินงานตามขั้นตอนการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตรายตามอนุสัญญาบาเซล และเยี่ยมชมการดำเนินงานควบคุมการนำเข้าส่งออกสินค้าของสำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง การแบ่งกลุ่มเพื่อฝึกภาคปฏิบัติ โดยถอดบทเรียนจากการเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการกับหน่วยงานระหว่างประเทศเกี่ยวกับการป้องกันการค้าของเสียอันตรายอย่างผิดกฎหมาย

2) การดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย “การกำหนดให้ขยะมูลฝอยที่เก็บรวบรวมจากชุมชนซึ่งมีลักษณะปะปนกัน ตามประเภทพิกัดอัตราศุลกากรระบบฮาร์โมนี 2012 ประเภทที่ 3825.10.00 Municipal waste เป็นสินค้าที่ต้องห้ามในการนำเข้ามาในราชอาณาจักร” สืบเนื่องจากในปี 2559 กรมควบคุมมลพิษ ในฐานะศูนย์ประสานงานอนุสัญญาบาเซลของประเทศไทย ได้จัดทำข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย “การกำหนดให้ขยะมูลฝอยที่เก็บรวบรวมจากชุมชนซึ่งมีลักษณะปะปนกัน ตามประเภทพิกัดอัตราศุลกากรระบบฮาร์โมนี 2012 ประเภทที่ 3825.10.00 Municipal waste เป็นสินค้าที่ต้องห้ามในการนำเข้ามาในราชอาณาจักร” เพื่อเสนอให้กระทรวงพาณิชย์พิจารณากร่าง/จัดทำประกาศกระทรวงพาณิชย์ตามขั้นตอนการดำเนินงานของกระทรวงพาณิชย์ต่อไป ในคราวการประชุมคณะอนุกรรมการอนุสัญญาบาเซล ครั้งที่ 3/2558 เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2558 โดยในปีงบประมาณ 2560 กระทรวงพาณิชย์

ได้จัดทำ (ร่าง) ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดขยะเทศบาลเป็นสินค้าที่ต้องห้ามในการนำเข้าและห้ามผ่านราชอาณาจักร พ.ศ. ... และเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ความเห็นต่อร่างดังกล่าว เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2560 ทั้งนี้ ได้มีการนำประเด็นที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ 1) การห้ามนำผ่านของขยะเทศบาล 2) นิยามของขยะเทศบาล และ 3) นโยบายการควบคุมเชื้อเพลิงที่ผลิตจากขยะ (Refuse Derived Fuel : RDF) ภายใต้ (ร่าง) ประกาศกระทรวงพาณิชย์ฯ เข้าสู่การพิจารณาของคณะอนุกรรมการอนุสัญญาบาเซล ในคราวการประชุมครั้งที่ 50-1/2560 เมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2560 การประชุมครั้งที่ 51-2/2560 เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2560 และ การประชุมครั้งที่ 53-4/2560 เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2560 โดยจะมีการพิจารณาประเด็นดังกล่าวในการประชุมคณะอนุกรรมการอนุสัญญาบาเซลครั้งต่อไป

3) กรณีการขนส่งของเสียอันตรายอย่างผิดกฎหมายจากประเทศไทยไปยังประเทศเนเธอร์แลนด์ : การพิจารณาค่าใช้จ่ายสำหรับการกำจัด metal residue (waste) ในประเทศเนเธอร์แลนด์ และค่าใช้จ่ายในการส่งกลับ metal residue (waste) ดังกล่าว กลับมายังประเทศไทย สืบเนื่องจากเดือนมีนาคม 2553 มีการส่งออก metal residue (waste) จำนวน 4 ตู้คอนเทนเนอร์ อย่างผิดกฎหมายจากประเทศไทยไปยังประเทศเนเธอร์แลนด์ การแก้ปัญหาดังกล่าวดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อพิจารณากลับกรองการดำเนินงานในกรณีการส่งออก metal residue (waste) อย่างผิดกฎหมายไปยังประเทศเนเธอร์แลนด์ โดยการนำกลับของเสียอันตรายดังกล่าว เป็นไปตาม “แนวทาง การนำกลับและส่งกลับของเสียอันตรายที่เคลื่อนย้ายข้ามแดนอย่างผิดกฎหมาย” ซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในคราวการประชุมครั้งที่ 5/2556 เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2556 แล้ว ทั้งนี้ คณะทำงานเฉพาะกิจฯ ได้จัดให้มีการประชุมครั้งที่ 1/2558 เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2558 ณ กรมโรงงานอุตสาหกรรม พิจารณาในประเด็นการจัดทำขั้นตอนวิธีการในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง และประเด็นที่จำเป็นเร่งด่วนต้องดำเนินการในกรณีดังกล่าว และได้รายงานให้คณะอนุกรรมการอนุสัญญาบาเซล ในคราวการประชุมครั้งที่ 2/2558 และครั้งที่ 3/2558 เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2558 และวันที่ 20 กรกฎาคม 2558 ตามลำดับ เพื่อรับทราบความคืบหน้าการดำเนินงานของคณะทำงานเฉพาะกิจฯ อย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ กรมควบคุมมลพิษ ในฐานะศูนย์ประสานงานอนุสัญญาบาเซล (Focal Point) ของประเทศไทย และฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการอนุสัญญาบาเซล ได้รับการประสานจากกระทรวงโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งแวดล้อม ประเทศเนเธอร์แลนด์ ในประเด็นค่าใช้จ่ายสำหรับการกำจัด metal residue (waste) ในประเทศเนเธอร์แลนด์ และค่าใช้จ่ายในการส่งกลับ metal residue (waste) ดังกล่าว กลับมายังประเทศไทย กล่าวคือ (1) การกำจัด metal residue (waste) ในประเทศเนเธอร์แลนด์ เป็นเงิน 11,297 ยูโร และ (2) ค่าใช้จ่ายในการส่งกลับ metal residue (waste) ดังกล่าวกลับมายังประเทศไทย (ไม่รวมค่าขนส่งและค่ากำจัดในประเทศไทย) เป็นเงิน 9,506 ยูโร ได้เสนอคณะอนุกรรมการฯ ในคราวการประชุมครั้งที่ 1/2560 เมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2559 เพื่อพิจารณาประเด็นค่าใช้จ่ายดังกล่าว และได้มีการดำเนินการแก้ปัญหาดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง โดยได้นำประเด็นดังกล่าวเข้าสู่การพิจารณาของคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อพิจารณากลับกรองการดำเนินงานในกรณีการส่งออก metal residue (waste) อย่างผิดกฎหมายไปยังประเทศเนเธอร์แลนด์

ครั้งที่ 1/2560 เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2560 และในคราวการประชุมคณะอนุกรรมการอนุสัญญาบาเซล ครั้งที่ 4/2560 เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2560 โดยที่ประชุมฯ ได้มีมติมอบหมายให้กรมโรงงานอุตสาหกรรม ในฐานะหน่วยงานผู้มีอำนาจ (Competent Authority) ของประเทศไทย ภายใต้อนุสัญญาบาเซล ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบหลักในการปฏิบัติตามพันธกรณีตามกฎหมายระหว่างประเทศที่ต้องดำเนินการตามข้อ 9(2) ของอนุสัญญาบาเซลฯ ในการดำเนินการ (1) การใช้จ่ายงบประมาณประจำปีของกรมโรงงานอุตสาหกรรม หมวดค่าตอบแทน ใช้น้ำ และวัสดุ (งบดำเนินงาน) สำหรับการกำจัด metal residue (waste) โดยการฝังกลบอย่างถูกหลักวิชาการในประเทศเนเธอร์แลนด์ ซึ่งคิดเป็นเงิน 11,297 ยูโร โดยให้ตรวจสอบค่าใช้จ่ายกับกระทรวงโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งแวดล้อม ประเทศเนเธอร์แลนด์ อีกครั้งก่อนดำเนินการ และ (2) ให้ดำเนินการในทางคดีตามขั้นตอนของกฎหมายต่อไป

โครงการ Implementation of the POPs Monitoring Plan in the Asian Region (GMP2 Asia)

กรมควบคุมมลพิษ ร่วมกับองค์การสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (UN Environment) และประเทศสมาชิกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 6 ประเทศ ได้แก่ ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มองโกเลีย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ และ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ได้ร่วมมือในการจัดทำโครงการ Implementation of the POPs Monitoring Plan in the Asian Region (GMP2 Asia)¹ ซึ่งได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากกองทุนสิ่งแวดล้อมโลก (Global Environment Facility: GEF) ในรอบที่ 5 ระยะเวลาดำเนินโครงการ 48 เดือน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถด้านการตรวจวิเคราะห์และติดตามตรวจสอบสาร POPs รวมทั้งเพื่อสนับสนุนการประเมินความมีประสิทธิภาพของอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ ในคราวการประชุมครั้งที่ 3/2560 ได้มีมติมอบหมายให้คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นที่ปรึกษาดำเนินโครงการฯ ภายในประเทศ อาทิ กิจกรรมการเก็บตัวอย่างอากาศในบรรยากาศทั่วไป การเก็บตัวอย่างน้ำนวมมารดา การเสริมสร้างขีดความสามารถด้านการตรวจวิเคราะห์สาร POPs และติดตามตรวจสอบสาร POPs ให้แก่ห้องปฏิบัติการในประเทศ และกิจกรรม interlaboratory assessment โดยประสานดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กรมอนามัย กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และกรมวิชาการเกษตร

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตรายร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้ดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการ ดังนี้

1) การประชุมหารือโครงการ GMP2 Asia ระหว่าง กรมควบคุมมลพิษ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม และกรมอนามัย วันพฤหัสบดีที่ 7 กันยายน 2560 ณ กรมควบคุมมลพิษ โดยได้หารือแนวทางการดำเนินโครงการ GMP2 Asia ในประเด็น (1) การจัดตั้งกลไกการประสานงาน (2) การเก็บตัวอย่างอากาศในบรรยากาศทั่วไป (3) การเก็บตัวอย่างน้ำนวมมารดา (4) การเก็บตัวอย่างที่มีความสำคัญกับประเทศไทย (5) การฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถด้านการตรวจวิเคราะห์และติดตามตรวจสอบสาร POPs และ (6) กิจกรรม interlaboratory assessment ซึ่งในเบื้องต้น ได้กำหนดให้พื้นที่ ณ เขื่อนวชิราลงกรณ จังหวัดกาญจนบุรี เป็นพื้นที่เก็บตัวอย่างอากาศในบรรยากาศทั่วไป โดยวิธี passive sampling เนื่องจากเป็นพื้นที่สะอาดห่างไกล และไม่ได้รับผลกระทบจากแหล่งกำเนิดสาร POPs โดยตรง นอกจากนี้ พื้นที่ดังกล่าว เป็นสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศภายใต้โครงการ

Acid Deposition Network in East Asia (EANET) ที่มีข้อมูลด้านอุตุนิยมวิทยา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการแปรผลข้อมูลต่อไป

2) การเก็บตัวอย่างอากาศในบรรยากาศทั่วไป โดยวิธี **passive sampling** ณ เขื่อนวชิราลงกรณ จังหวัดกาญจนบุรี รายไตรมาส ตลอดระยะเวลา 2 ปี ระหว่างเดือนตุลาคม 2560 – ตุลาคม 2562 โดยอุปกรณ์ Polyurethane foam (PUF) disk เป็นลักษณะจานครอบทำจากวัสดุสแตนเลส และใช้แผ่น Polyurethane foam (PUF) เป็นตัวดูดซับสาร POPs ในอากาศที่ลอดผ่านช่องว่างของจาน โดยทิ้งระยะเวลา 3 เดือน แล้วจึงทำการเปลี่ยนแผ่น PUF ชุดใหม่ ทั้งนี้ กรมควบคุมมลพิษ ร่วมกับ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ได้ลงพื้นที่ ณ เขื่อนวชิราลงกรณ เพื่อติดตั้งอุปกรณ์เก็บตัวอย่างอากาศ ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2560

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย ขอขอบคุณการไฟฟ้าฝ่ายผลิต เขื่อนวชิราลงกรณ สถาบันไดออกซินแห่งชาติ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม และสำนักจัดการคุณภาพอากาศและเสียง กรมควบคุมมลพิษ สำหรับความร่วมมือและการสนับสนุนในการดำเนินการเก็บตัวอย่างอากาศภายใต้โครงการฯ ในครั้งนี้

การเสริมสร้างขีดความสามารถในการดำเนินงานตามพันธกรณีของ อนุสัญญาระหว่างประเทศด้านการจัดการสารเคมีและ ของเสียอันตราย ปี 2560

สืบเนื่องจากประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นภาคีสมาชิกอนุสัญญาระหว่างประเทศด้านการจัดการสารเคมีและของเสียอันตราย โดยพันธกรณีสำคัญของอนุสัญญาฯ คือ การควบคุมการนำเข้า การส่งออก การเคลื่อนย้ายสารเคมีและของเสียอันตราย รวมทั้งการจำกัดการใช้ ยกเลิกการผลิต การใช้ การปลดปล่อย และการเก็บรักษา เพื่อการจัดการสารเคมีและของเสียอันตรายให้มีความปลอดภัย ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมมลพิษ มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามพันธกรณีของอนุสัญญาระหว่างประเทศด้านการจัดการสารเคมีและของเสียอันตรายที่ประเทศไทยเข้าร่วมเป็นภาคี โดยมีอนุสัญญาฯ 4 ฉบับ ได้แก่ 1) อนุสัญญาบาเซลว่าด้วยการควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตรายและการกำจัด 2) อนุสัญญารอตเตอร์ดัมว่าด้วยกระบวนการแจ้งข้อมูลสารเคมีล่วงหน้าสำหรับสารเคมีอันตรายและสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์บางชนิดในการค้าระหว่างประเทศ 3) อนุสัญญาสตอกโฮล์มว่าด้วยสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน และ 4) อนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ ในฐานะศูนย์ประสานงานของอนุสัญญาทั้ง 4 อนุสัญญาฯ จึงจัดให้มีการสัมมนา เรื่อง “การเสริมสร้างขีดความสามารถในการสนับสนุนการดำเนินงานตามพันธกรณีของอนุสัญญาระหว่างประเทศด้านการจัดการสารเคมีและของเสียอันตราย” เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2559 ณ โรงแรมมิราเคิลแกรนด์ กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจให้แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานตามพันธกรณีของอนุสัญญาระหว่างประเทศด้านการจัดการสารเคมีและของเสียอันตราย รวมทั้งระดมความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการเตรียมความพร้อมในการจัดการสารเคมีและของเสียอันตรายตามพันธกรณีของอนุสัญญาฯ โดยมีผู้เข้าร่วมงานสัมมนา จากหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา รวมทั้งสิ้น 150 คน

ผลจากการสัมมนา ครั้งนี้ สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ โดยผู้เข้าร่วมงานสัมมนา ได้รับความรู้ และทราบข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการสารเคมีและของเสียอันตราย และบทบาทของประเทศไทยในการดำเนินงานตามอนุสัญญาระหว่างประเทศด้านการจัดการสารเคมีและของเสียอันตราย ดังนี้ (1) ความเป็นมาของแผนปฏิบัติการเพื่อพิทักษ์สิ่งแวดล้อมโลกและการจัดการสารเคมี และการดำเนินงานด้านการจัดการสารเคมี (2) การดำเนินงานภายใต้อนุสัญญาบาเซลฯ และประโยชน์ที่ประเทศไทยได้รับจากการเข้าร่วมเป็นภาคีสมาชิก (3) การดำเนินงานภายใต้อนุสัญญารอตเตอร์ดัมฯ การควบคุมการนำเข้าและส่งออกสารเคมีอันตราย และการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะสารเคมี (4) การดำเนินงานภายใต้อนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ โครงการความร่วมมือระหว่างประเทศ และการบูรณาการการดำเนินงานอนุสัญญาฯ ร่วมกับนโยบายของประเทศ ด้านการจัดการขยะ มลพิษสิ่งแวดล้อม และนโยบายทางด้านอุตสาหกรรม และ (5) ความเป็นมาของอนุสัญญามินามาตะว่าด้วย

ปรอท และการเตรียมการเข้าร่วมเป็นภาคีสมาชิก นอกจากนี้ ผู้เข้าร่วมงานสัมมนาฯ ยังได้ร่วมอภิปรายความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการสารเคมีและของเสียอันตรายตามพันธกรณีของอนุสัญญา ระหว่างประเทศด้านการจัดการสารเคมีและของเสียอันตราย เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานตามพันธกรณีของอนุสัญญาดังกล่าว

การดำเนินงานอนุสัญญาสตอกโฮล์มว่าด้วยสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน (Stockholm Convention on Persistent Organic Pollutants: POPs) ปี 2560

อนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ มีจุดมุ่งหมายเพื่อคุ้มครองสุขภาพอนามัยของมนุษย์และสิ่งแวดล้อมจากสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน (สาร POPs) โดยการลดและเลิกการผลิต การใช้ และการปลดปล่อยสารมลพิษดังกล่าว ซึ่งเป็นกลุ่มสารประกอบอินทรีย์ซึ่งถูกย่อยสลายได้ยาก มีคุณสมบัติเป็นพิษ สะสมในสิ่งมีชีวิต ตกค้างยาวนานและสามารถเคลื่อนย้ายได้ไกลในสิ่งแวดล้อม โดยในปัจจุบัน (ณ เดือนมกราคม 2561) มีการกำหนดสาร POPs รวมทั้งสิ้น 28 ชนิด ในภาคผนวก เอ บี และ ซี ของอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ อนึ่ง ประเทศไทยได้ร่วมลงนามในอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2545 และได้ให้สัตยาบันในอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2548 ซึ่งอนุสัญญาฯ มีผลบังคับใช้กับประเทศไทย ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2548 โดยสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ ทำหน้าที่เป็นศูนย์ประสานงาน (Official Contact Point) ในการปฏิบัติตามพันธกรณีของอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ ได้ผลักดันการดำเนินงานที่สำคัญ เพื่อการจัดการสารมลพิษที่ตกค้างยาวนานในประเทศ รวมทั้งเพื่อให้เป็นไปตามพันธกรณีของอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ ดังนี้

1) การจัดทำและเตรียมการเพื่อดำเนินโครงการ **Enabling Activities to Review and Update the National Implementation Plan for the Stockholm Convention on POPs** ร่วมกับหน่วยงาน **UN Environment** โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทบทวนและปรับปรุงแผนจัดการระดับชาติเพื่อการปฏิบัติตามอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ (National Implementation Plan: NIP) นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ และจัดส่งแผนฯ ให้ที่ประชุมรัฐภาคีฯ ตามพันธกรณีในข้อบทที่ 7 ของอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ ทั้งนี้ โครงการฯ ได้รับการอนุมัติงบประมาณจาก GEF เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2559 โดยได้มีการประสานเตรียมความพร้อมต่าง ๆ แล้วเสร็จ ได้แก่ การจัดทำขอบเขตการดำเนินงาน (Terms of Reference: TOR) การหารือกระทรวงการต่างประเทศ และการคัดเลือกที่ปรึกษาโครงการฯ โดยผ่านกลไกการพิจารณาของคณะอนุกรรมการอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ โดยสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ ได้นำเสนอแนวทางการบริหารโครงการฯ ให้คณะอนุกรรมการอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ พิจารณา ในคราวการประชุม ครั้งที่ 3/2560 เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2560 ซึ่งที่ประชุมมีมติให้กรมควบคุมมลพิษ ในฐานะฝ่ายเลขานุการฯ ประสานสำนักงบประมาณและกรมบัญชีกลาง เพื่อขอความเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการใช้งบประมาณโครงการฯ และเตรียมการเพื่อลงนามดำเนินโครงการฯ ดังกล่าว ร่วมกับหน่วยงาน UN Environment ต่อไป

2) การจัดสัมมนา เรื่อง การจัดการสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน (สาร POPs) ในภาคอุตสาหกรรม เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2559 ณ โรงแรมเอเชีย กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความตระหนักและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้เกี่ยวกับสถานการณ์การจัดการสาร POPs ในภาคอุตสาหกรรม และหาหรือความเห็นเกี่ยวกับแนวทางและมาตรการการจัดการสาร POPs ในภาคอุตสาหกรรมในประเทศ รวมทั้งเพื่อประสานความร่วมมือและสร้างเครือข่ายสำหรับการจัดการสาร POPs ในการสนับสนุนการดำเนินงานตามพันธกรณีของอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ และมีผู้เข้าร่วมสัมมนา จากผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรม ผู้แทนหน่วยงานที่มีบทบาทการดำเนินงานเกี่ยวข้องกับการจัดการสาร POPs ทั้งภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษาและการวิจัย และภาคประชาสังคม รวมทั้งสิ้น 150 คน ผู้เข้าร่วมสัมมนา ได้รับทราบข้อมูลความรู้เกี่ยวกับสาระสำคัญของอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ นโยบายและการกำกับดูแลในการจัดการสาร POPs ในภาคอุตสาหกรรม ผลการศึกษาวิจัยและการติดตามตรวจสอบสารกลุ่ม PFOS (Perfluorooctane sulfonic acid, its salts and perfluorooctane sulfonyl fluoride) และสารกลุ่ม PBDEs (Polybrominated diphenyl ethers) ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการจัดการสารประกอบไดออกซิน จากผู้บริหารอาวุโสของบริษัท ยูเออี-อีเคอะ แอดวานซ์ แอนนาไลติกอล จำกัด และบริษัท IDEA Consultants, Inc. ประเทศญี่ปุ่น นอกจากนี้ ผู้เข้าร่วมสัมมนา ได้มีโอกาสซักถามและแลกเปลี่ยนความเห็นเกี่ยวกับการจัดการสาร POPs ในภาคอุตสาหกรรมด้วย

การเตรียมความพร้อมในการออกกฎหมายเพิ่มเติม เพื่อการภาคยานุวัติอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท

ในปี พ.ศ. 2560 ได้มีการจัดตั้งคณะทำงานเตรียมความพร้อมด้านกฎหมายเพื่อรองรับพันธกรณีอนุสัญญามินามาตะฯ ภายใต้กำกับของอนุกรรมการอนุสัญญามินามาตะฯ เพื่อจัดทำข้อเสนอในการออกกฎหมายเพิ่มเติมสำหรับการภาคยานุวัติในอนุสัญญาดังกล่าว พร้อมทั้งจัดทำ Gantt Chart ระบุขั้นตอนพร้อมกรอบเวลาการดำเนินงานออกกฎหมายเพิ่มเติมของ 5 หน่วยงานผู้มีส่วนเกี่ยวข้องออกกฎหมาย ประกอบด้วย กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมการค้าต่างประเทศ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวผ่านความเห็นชอบจากคณะอนุกรรมการอนุสัญญามินามาตะฯ ในคราวการประชุมครั้งที่ 2/2560 เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2560 สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ ในฐานะเลขานุการคณะทำงานเตรียมความพร้อมด้านกฎหมายเพื่อรองรับพันธกรณีอนุสัญญามินามาตะฯ และอนุกรรมการอนุสัญญามินามาตะฯ ได้เสนอให้ประเทศไทยภาคยานุวัติเข้าร่วมเป็นภาคีอนุสัญญามินามาตะฯ ต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในคราวการประชุมครั้งที่ 1/2560 เมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2560 ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบในการภาคยานุวัติเข้าร่วมเป็นภาคีอนุสัญญามินามาตะฯ พร้อมทั้งเห็นชอบต่อสาระสำคัญอื่น ๆ สำหรับการประกอบการภาคยานุวัติ และเห็นควรเสนอเรื่องดังกล่าวให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาในลำดับถัดไป ในการนี้ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้ประเทศไทยภาคยานุวัติเข้าร่วมเป็นภาคีอนุสัญญามินามาตะฯ ในคราวการประชุมเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2560 และประเทศไทยได้จัดส่งภาคยานุวัติสารให้กับองค์การสหประชาชาติ ณ นครนิวยอร์ก เมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2560 ตามเวลาท้องถิ่น จึงส่งผลให้อนุสัญญาดังกล่าวมีผลบังคับใช้กับประเทศไทยอย่างเป็นทางการในวันที่ 20 กันยายน 2560 เป็นต้นมา

การเตรียมการและกำหนดทำที่ประเทศไทย

สำหรับการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท สมัยที่ 1

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการอนุสัญญามินามาตะฯ ได้เชิญหน่วยงานภายใต้คณะกรรมการดังกล่าวเข้าร่วมการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญามินามาตะฯ สมัยที่ 1 ระหว่างวันที่ 24-29 กันยายน 2560 ณ ศูนย์ประชุมนานาชาติ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส ในฐานะคณะผู้แทนไทย เนื่องจากเนื้อหาของการประชุมดังกล่าวครอบคลุมความรับผิดชอบของหลายหน่วยงานทั้งภาคอุตสาหกรรม สาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม ในกรณีนี้ กรมควบคุมมลพิษ ได้รับการตอบรับเป็นคณะผู้แทนไทยจากประธานอนุกรรมการอนุสัญญามินามาตะฯ (นายประเสริฐ ตปนียางกูร) และผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 37 ท่าน จาก 6 กระทรวง คือ (1) กระทรวงการคลัง (กรมศุลกากร) (2) กระทรวงการต่างประเทศ (กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย และคณะผู้แทนถาวรไทยประจำสหประชาชาติ ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส) (3) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กรมควบคุมมลพิษ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม และสำนักความร่วมมือด้านทรัพยากรธรรมชาติ) (4) กระทรวงพาณิชย์ (กรมการค้าต่างประเทศ) (5) กระทรวงสาธารณสุข (กรมการแพทย์ กรมควบคุมโรคกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กรมอนามัย และสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา) และ (6) กระทรวงอุตสาหกรรม (กรมโรงงานอุตสาหกรรม และกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่)

ส่วนการเตรียมการและกำหนดทำที่ประเทศไทยสำหรับการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท กรมควบคุมมลพิษ โดยสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย ได้จัดทำรายละเอียดและบรรจุเป็นวาระเพื่อพิจารณาสำหรับการประชุมคณะกรรมการอนุสัญญามินามาตะฯ ครั้งที่ 3/2560 และ 4/2560 เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2560 และ 23 สิงหาคม 2560 ตามลำดับ ซึ่งประกอบด้วยสาระสำคัญดังนี้ (1) การจัดสรรเนื้อหาวาระในการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญามินามาตะฯ ให้กับหน่วยงานรับผิดชอบ พร้อมทั้งการขอความร่วมมือในการจัดเตรียมข้อมูลและข้อคิดเห็นเพิ่มเติมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ (2) การพิจารณาเนื้อหาของกรอบทำที่การเจรจาของไทยในการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญามินามาตะฯ สมัยที่ 1 สำหรับเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนเข้าร่วมการประชุมดังกล่าว ทั้งนี้ ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2560 มีมติ (1) รับทราบองค์ประกอบคณะผู้แทนไทยและเห็นชอบต่อทำที่ของไทยสำหรับการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญามินามาตะฯ สมัยที่ 1 (2) หากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขทำที่ของไทยฯ ที่มีใช้ สาระสำคัญหรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ต่อประเทศ ขอให้เป็นดุลยพินิจของหัวหน้าคณะผู้แทนไทยเป็นผู้พิจารณา โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้ง

ในภาคเช้าของ
 ทุกวันก่อนการประชุมรัฐ
 ภาคือนุสัญญามีนามาตะฯ
 สมัยที่ 1 คณะผู้แทนไทย
 ยังมีการหารือก่อนประชุม
 จริง เพื่อชี้แจงรายละเอียด

ของการประชุมหลักและการประชุมกลุ่มย่อยที่สำคัญในวันนั้น ๆ โดยอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ (นางสุณี ปิยะพันธุ์พงศ์) เป็นประธานและได้ร่วมกันพิจารณามอบหมายให้ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมการประชุมกลุ่มย่อยตามความเหมาะสม เพื่อรับฟังประเด็นสำคัญต่าง ๆ และแจ้งผลการประชุมที่ได้รับมอบหมายให้คณะผู้แทนไทยรับทราบด้วย

ส่วนที่ 4

การประชุมนานาชาติ
ด้านการบริหารจัดการกากของเสียและ
สารอันตราย

การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาบาเซล สมัยที่ 13

กรมควบคุมมลพิษ โดยสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย ในฐานะศูนย์ประสานงานอนุสัญญาบาเซลของประเทศไทย ร่วมกับกรมโรงงานอุตสาหกรรม ในฐานะหน่วยงานผู้มีส่วนได้เข้าร่วมการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาบาเซลสมัยที่ 13 ซึ่งเป็นการประชุมแบบต่อเนื่องร่วมกับการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญา Rotterdam ๑๓ สมัยที่ 8 การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสตอกโฮล์ม ๑๓ สมัยที่ 8 ในระหว่างวันที่ 24 เมษายน – 5 พฤษภาคม 2560 ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส

การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาบาเซลฯ สมัยที่ 13 ได้เปิดการประชุม เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2560 มีผู้แทนรัฐบาลจากประเทศต่าง ๆ รวมทั้งสิ้น 166 ประเทศ โดยแบ่งเป็น (1) ประเทศภาคีสมาชิกที่ปฏิบัติตามข้อบทที่ 16 และ 18 ของกฎระเบียบการประชุม รวมทั้งสิ้น 154 ประเทศ (2) ประเทศภาคีสมาชิกที่ไม่จัดส่งต้นฉบับหนังสือแต่งตั้งคณะผู้แทนเข้าร่วมการประชุมฯ ตามกฎระเบียบการประชุม รวมทั้งสิ้น 12 ประเทศ และ (3) ผู้สังเกตการณ์การประชุม อาทิ องค์กรระหว่างประเทศ องค์กรภายใต้หน่วยงาน UN และองค์กรที่มีใช้ภาครัฐ (NGOs) ทั้งนี้ ได้มีการพิจารณาในประเด็นมีประเด็นต่างๆ ดังนี้

1) ประเด็นด้านยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับ ความก้าวหน้าโครงการริเริ่ม Indonesian-Swiss Country-led Initiative: CLI เกี่ยวกับการปรับปรุงความมีประสิทธิภาพของการดำเนินงานอนุสัญญาฯ กรอบแผนงานยุทธศาสตร์ ปฏิญญาคาร์ตาเฮนาว่าด้วยการป้องกัน การลด และการนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ของของเสียอันตรายและของเสียอื่น

2) ประเด็นด้านเทคนิควิชาการและวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับแนวทางด้านเทคนิควิชาการ การแก้ไขภาคผนวกของอนุสัญญาฯ และการจำแนกประเภทและคุณลักษณะความเป็นอันตรายของของเสีย

3) ประเด็นด้านกฎหมาย การบังคับใช้กฎหมาย และการกำกับดูแล

4) ประเด็นด้านความร่วมมือ การประสานงาน และโครงการหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับแผนงานโครงการหุ้นส่วนความร่วมมืออนุสัญญาฯ การรื้อถอนเรืออย่างปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อมและความร่วมมือกับองค์การทางทะเลระหว่างประเทศ

5) ประเด็นด้านการดำเนินการและแผนงานสำหรับที่ประชุม Open-ended Working Group (OEWG) ระหว่างปี ค.ศ. 2018-2019

ทั้งนี้ การประชุมฯ มีมติข้อตัดสินใจทั้งสิ้น 15 ประเด็น ดังนี้
มติข้อตัดสินใจเฉพาะภายใต้อนุสัญญาบาเซล

- 1) ประเด็นกรอบแผนงานยุทธศาสตร์ (Strategic Framework) ตามมติข้อตัดสินใจที่ BC-13/1
- 2) ประเด็น Indonesian-Swiss Country-led Initiative (CLI) : ส่วนที่ 2 การพัฒนาแนวทางเกี่ยวกับการจัดการอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามมติข้อตัดสินใจที่ BC-13/2
- 3) ประเด็นความก้าวหน้าโครงการริเริ่ม Indonesian-Swiss Country-led Initiative (CLI) : ส่วนที่ 3 การสร้างความกระจ่างทางกฎหมาย ตามมติข้อตัดสินใจที่ BC-13/2
- 4) ประเด็นปฏิญญาคาร์ตาเฮนาว่าด้วยการป้องกัน การลด และการนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ของเสียอันตรายและของเสียอื่น (Cartagena Declaration on the prevention, Minimization and Recovery of Hazardous Wastes and Other Wastes) ตามมติข้อตัดสินใจที่ BC-13/3
- 5) ประเด็นแนวทางด้านเทคนิควิชาการสำหรับ “การจัดการของเสียที่ประกอบด้วย มี หรือปนเปื้อนด้วยสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน” ตามมติข้อตัดสินใจที่ BC-13/4
- 6) ประเด็นแนวทางด้านเทคนิควิชาการสำหรับ “การเคลื่อนย้ายข้ามแดนของขยะอิเล็กทรอนิกส์ (e-waste) โดยเน้นที่การแยกความแตกต่างระหว่างของเสีย (waste) และที่มีใช้ของเสีย (non-waste) ภายใต้อนุสัญญาบาเซล” ตามมติข้อตัดสินใจที่ BC-13/5
- 7) ประเด็นแนวทางด้านเทคนิควิชาการเกี่ยวกับ “การเผาบนดิน (Incineration on Land) (D10) การฝังกลบอย่างถูกหลักวิศวกรรมโดยเฉพาะเจาะจง (specially engineered landfill) (D5)” ตามมติข้อตัดสินใจที่ BC-13/6
- 8) ประเด็นการรายงานข้อมูลระดับชาติ (National reporting) ตามมติข้อตัดสินใจที่ BC-13/8
- 9) ประเด็นคณะกรรมการเพื่อการบริหารกลไกการสนับสนุนการดำเนินงานและการปฏิบัติตามอนุสัญญาฯ ตามมติข้อตัดสินใจที่ BC-13/9
- 10) ประเด็นกฎหมายระดับประเทศ การแจ้งข้อมูล การบังคับใช้อนุสัญญาฯ และการป้องกันการเคลื่อนย้ายข้ามแดนอย่างผิดกฎหมาย ตามมติข้อตัดสินใจที่ BC-13/10
- 11) ประเด็นการริเริ่มแก้ไขปัญหาแนวใหม่ภายใต้อนุสัญญาบาเซลสำหรับการจัดการของเสียจากบ้านเรือนอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามมติข้อตัดสินใจที่ BC-13/14
- 12) ประเด็นการสร้างความกระจ่างทางกฎหมาย : การทบทวนภาคผนวก I, III, IV และ IX ภายใต้อนุสัญญาบาเซล และของเสียที่มีวัสดุนาโน (waste containing nanomaterials) ตามมติข้อตัดสินใจที่ BC-13/17

มติข้อตัดสินใจร่วมในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับอนุสัญญาบาเซลฯ อนุสัญญารอตเตอร์ดัมฯ และอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ

13) การเสริมสร้างความร่วมมือและการประสานงานระหว่างอนุสัญญาบาเซลฯ อนุสัญญารอตเตอร์ดัม และอนุสัญญาสตอกโฮล์ม ตามมติข้อตัดสินใจที่ BC-13/18

14) การดำเนินร่วมกันเพื่อป้องกันและต่อต้านการเคลื่อนย้ายข้ามแดนอย่างผิดกฎหมาย และการค้าสารเคมีอันตรายและของเสีย ตามมติข้อตัดสินใจที่ BC-13/21

15) ประเด็น “จากวิทยาศาสตร์สู่การปฏิบัติการ (From science to action)” ตามมติข้อตัดสินใจที่ BC-13/22

การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสารอันตรายดัมฯ สมัยที่ 8 และการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ สมัยที่ 8

ประเทศไทยให้สัตยาบันเข้าร่วมเป็นภาคีสมาชิกอนุสัญญาบาเซลว่าด้วยการควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตรายและการกำจัด อนุสัญญาสารอันตรายดัมว่าด้วยการระบุนการแจ้งข้อมูลสารเคมีล่วงหน้าสำหรับสารเคมีอันตรายและสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์บางชนิดในการค้าระหว่างประเทศ และอนุสัญญาสตอกโฮล์มว่าด้วยสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2540 19 กุมภาพันธ์ 2545 และ 31 มกราคม 2548 ตามลำดับ โดยอนุสัญญา ทั้ง 3 ฉบับ มีจุดมุ่งหมายร่วมกันเพื่อคุ้มครองสุขภาพอนามัยของมนุษย์และสิ่งแวดล้อมจากสารเคมีและของเสียอันตราย ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการร่วมฯ ของ 3 อนุสัญญา ได้จัดให้มีการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาบาเซล สมัยที่ 13 การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสารอันตรายดัมฯ สมัยที่ 8 และการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ สมัยที่ 8 ระหว่างวันที่ 24 เมษายน – 5 พฤษภาคม 2560 ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส ซึ่งประเทศไทยได้จัดส่งคณะผู้แทนไทย ประกอบด้วย ผู้แทนจากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงอุตสาหกรรม และกระทรวงการต่างประเทศ รวมทั้งประธานและผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการอนุสัญญาฯ ภายใต้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ได้เข้าร่วมการประชุมรัฐภาคีฯ ดังกล่าว โดยหัวข้อของการประชุมฯ เน้นเรื่องการขับเคลื่อนสู่นาตที่ไร้สารพิษโดยการจัดการสารเคมีและของเสียอย่างเหมาะสม (A future detoxified: sound management of chemicals and waste) และมีสาระสำคัญของผลการประชุม ดังนี้

1) ที่ประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาบาเซลฯ สมัยที่ 13 ได้มีมติขอตัดสินใจสำคัญในการรับรองอภิธานศัพท์และเห็นชอบให้มีการทบทวนภาคผนวก I III และ IV และประเด็นที่เกี่ยวข้องกับภาคผนวก IX การรับรองแผนงานและการดำเนินการสำหรับที่ประชุม Open-ended Working Group (OWEG) ระหว่างปี ค.ศ. 2018-2019 การจัดตั้งหุ้นส่วนความร่วมมือใหม่ซึ่งเกี่ยวกับการจัดการของเสียจากบ้านเรือนภายใต้อนุสัญญาบาเซลฯ และรับรองแนวทางด้านเทคนิควิชาการสำหรับการจัดการของเสียอันตรายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการเห็นชอบให้มีการทบทวนแนวทางด้านเทคนิควิชาการเกี่ยวกับการเผาบนดิน (Incineration on Land) (D10) และการฝังกลบอย่างถูกหลักวิศวกรรมโดยเฉพาะเจาะจง (special engineered landfill) (D5) เป็นลำดับแรก

2) ที่ประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสารอันตรายดัมฯ สมัยที่ 8 ได้มีมติขอตัดสินใจสำคัญในการแก้ไขภาคผนวก III ของอนุสัญญาสารอันตรายดัมฯ โดยการบรรจุรายชื่อสารเคมีชนิดใหม่เพิ่มเติม 3 ชนิด โดยเป็นประเภทสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ 2 ชนิด คือ สาร carbofuran และสาร trichlorfon และเป็นประเภทสารเคมีอุตสาหกรรม 1 ชนิด คือ สาร short-chain chlorinated paraffins นอกจากนี้ ที่ประชุมรัฐภาคีฯ ได้บรรจุรายชื่อสารกลุ่ม tributyltin compounds ซึ่งเดิมบรรจุอยู่ในภาคผนวก III ภายใต้ประเภทสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ ให้บรรจุเพิ่มภายใต้ประเภทสารเคมีอุตสาหกรรมด้วย โดยให้การแก้ไขภาคผนวก III ของอนุสัญญาสารอันตรายดัมฯ ดังกล่าว มีผลบังคับใช้ในวันที่ 15 กันยายน 2560 ซึ่งภาคีสมาชิกจะต้อง

ดำเนินการแจ้งทำที่ตอบรับนำเข้า (import response) ตามพันธกรณีในข้อบทที่ 10 ของอนุสัญญาฯ กล่าวคือ ยินยอมให้นำเข้า ไม่ยินยอมให้นำเข้า หรือยินยอมให้นำเข้าภายใต้เงื่อนไข โดยพิจารณาตัดสินใจบนพื้นฐานของ มาตรการด้านกฎหมายภายในประเทศ อย่างไรก็ตาม ที่ประชุมรัฐภาคีฯ สมัยที่ 8 ไม่สามารถบรรลุข้อตกลงใน ประเด็นการรับรองกฎระเบียบและกลไกการปฏิบัติตาม โดยจะได้นำประเด็นดังกล่าวเข้าสู่การพิจารณาในการ ประชุมรัฐภาคีฯ สมัยที่ 9 ต่อไป

3) ที่ประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ สมัยที่ 8 ได้มีมติขอตัดสินใจสำคัญในการปรับปรุงแก้ไข ภาคผนวก เอ ของอนุสัญญาฯ โดยบรรจุรายชื่อสารเคมี 2 ชนิด ซึ่งภาคีสมาชิกจะต้องดำเนินการในการ ห้ามผลิต ห้ามใช้ และกำจัดสารดังกล่าวให้หมดไป คือ (1) สาร decabromodiphenyl ether (commercial mixture, c-decaBDE) โดยมีข้อยกเว้นพิเศษสำหรับการผลิตและการใช้ในชิ้นส่วนอะไหล่รถเกา๋ ชิ้นส่วนอะไหล่ ในอุตสาหกรรมการบินและอวกาศ ผลิตภัณฑ์สิ่งทอที่ต้องการคุณสมบัติทนไฟ เป็นส่วนผสมในชิ้นส่วนพลาสติก ของอุปกรณ์ไฟฟ้าและความร้อนที่จำเป็นต้องผ่านมาตรฐานการทนไฟ และเป็นส่วนผสมในโพลียูรีเทนที่ใช้เป็น ฉนวนในอาคาร และ (2) สาร short-chain chlorinated paraffins (SCCPs) โดยมีข้อยกเว้นพิเศษสำหรับการผลิต และการใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตสายพานส่งในอุตสาหกรรมหนังและยาง รวมทั้งอุตสาหกรรมป่าไม้และ เหมืองแร่ เป็นส่วนผสมน้ำมันหล่อลื่นในอุตสาหกรรมยานยนต์ เครื่องกำเนิดไฟฟ้าและกังหันลม การสำรวจ และการกลั่นน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ เป็นส่วนผสมในสีกันน้ำและสีทนไฟ กาว และงานโลหะ นอกจากนี้ ที่ประชุม รัฐภาคีฯ ได้เห็นชอบให้ปรับปรุงแก้ไขภาคผนวก ซี ของอนุสัญญาฯ โดยบรรจุรายชื่อสาร hexachlorobutadiene (HCBD) ซึ่งภาคีสมาชิกจะต้องดำเนินการเพื่อลดและเลิกการปลดปล่อยสารดังกล่าวโดยไม่ตั้งใจ อย่างไรก็ตาม ที่ประชุมรัฐภาคีฯ สมัยที่ 8 ยังไม่สามารถบรรลุข้อตกลงในประเด็นกฎระเบียบและกลไกการปฏิบัติตาม โดยขอให้ นำเข้าสู่การพิจารณาในการประชุมรัฐภาคีฯ สมัยที่ 9 ต่อไป

ทั้งนี้ สิ่งประเทศไทยจะต้องดำเนินการต่อไป คือ การส่งเสริมการดำเนินงานตามพันธกรณีของ อนุสัญญาบาเซลฯ อนุสัญญารอตเตอร์ดัมฯ และอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการสารเคมีและ ของเสียอันตรายอย่างปลอดภัยตลอดวงจร เพื่อปกป้องสุขภาพอนามัยและสิ่งแวดล้อมอันจะนำไปสู่การพัฒนา อย่างยั่งยืน และดำเนินการตามมติข้อตัดสินใจต่าง ๆ ในการประชุมรัฐภาคีฯ ของทั้ง 3 อนุสัญญาฯ ดังกล่าว อาทิ การหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในประเด็นขอบเขตการปฏิบัติงานตามกฎหมายภายในประเทศ เพื่อให้การดำเนินงานสอดคล้องกับอธิธานศัพท์ภายใต้อนุสัญญาบาเซลฯ ฉบับปรับปรุงแก้ไข การนำแนวทาง

ด้านเทคนิควิชาการสำหรับการจัดการของเสียอันตรายต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ภายในประเทศ การแจ้งทำที่ตอบรับ นำเข้าสำหรับสาร carbofuran, สาร trichlorfon, สาร short-chain chlorinated paraffins และสาร tributyltin compounds ที่ได้รับการบรรจุเพิ่มเติมในภาคผนวก III ของอนุสัญญารอตเตอร์ดัมฯ และการดำเนินมาตรการเพื่อลด/เลิกการผลิต การใช้ และการปลดปล่อยสาร POPs ชนิดใหม่ 3 ชนิด คือ สาร decabromodiphenyl ether, สาร short-chain chlorinated paraffins และสาร hexachlorobutadiene ที่ได้รับการบรรจุเพิ่มเติมภายใต้อนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ อนึ่ง สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ ได้นำเสนอผลการประชุมรัฐภาคีฯ ดังกล่าว ให้คณะรัฐมนตรีทราบ เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2560 และจะได้ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานตามมติที่ประชุมรัฐภาคีฯ ดังกล่าวต่อไป

การประชุมคณะทำงานอาเซียนด้านการจัดการสารเคมีและของเสีย (ASEAN Working Group on Chemicals and Waste: AWGCW) ครั้งที่ 2

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ร่วมกับสำนักเลขาธิการอาเซียน ได้จัดให้มีการประชุมคณะทำงานอาเซียนด้านการจัดการสารเคมีและของเสีย ครั้งที่ 2 (2nd Meeting of ASEAN Working Group on Chemicals and Waste: 2nd AWGCW) ในระหว่างวันที่ 7 - 8 มิถุนายน 2560 ณ นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพิจารณาประเด็นการดำเนินงานความร่วมมืออาเซียนด้านการจัดการสารเคมีและของเสีย และติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานตามพันธกรณีอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการสารเคมีและของเสียอันตราย รวมทั้งติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานตามแผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน พ.ศ. 2559 - 2568 มีผู้เข้าร่วมประชุมฯ จากประเทศสมาชิกอาเซียน รวม 7 ประเทศ คือ บรูไนดารุสซาลาม สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สหพันธรัฐมาเลเซีย สาธารณรัฐสิงคโปร์ สาธารณรัฐสลังกีนีมาเลเซีย และประเทศไทย ผู้แทนจากศูนย์ระดับภูมิภาคของอนุสัญญาบาเซลฯ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย (Basel Convention Regional Centre for South-East Asia: BCRC-SEA) และผู้แทนสำนักเลขาธิการอาเซียน โดยประเทศไทยในฐานะประธานคณะทำงาน AWGCW ทำหน้าที่ประธานการประชุมฯ สรุปสาระสำคัญของผลการประชุมฯ ได้ดังนี้

1) ที่ประชุม 2nd AWGCW ได้รับทราบความก้าวหน้าผลการประชุมเจรจาระดับนานาชาติภายใต้การดำเนินงานตามอนุสัญญาบาเซลฯ อนุสัญญา Rotterdam อนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ อนุสัญญามินามาตะฯ และพิธีสารมอนทรีออล รับทราบผลการจัดทำทำที่ร่วมของอาเซียน (ASEAN Position Paper) สำหรับการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาบาเซลฯ สมัยที่ 13 การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญา Rotterdam อนุสัญญา Stockholm สมัยที่ 8 และการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ สมัยที่ 8 ระหว่างวันที่ 24 เมษายน - 5 พฤษภาคม 2560 ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส รวมทั้งผลการจัดทำปฏิญญาร่วมอาเซียนว่าด้วยการจัดการสารเคมีและของเสีย (ASEAN Joint Declaration on Hazardous Chemicals and Wastes Management) ซึ่งผ่านการรับรองจากรัฐมนตรีสิ่งแวดล้อมอาเซียน เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2560 และสาธารณรัฐอินโดนีเซีย ในฐานะประเทศผู้ริเริ่ม ได้นำเสนอปฏิญญาร่วมฯ ดังกล่าว ในช่วงพิธีเปิดการประชุมระดับสูงของการประชุมรัฐภาคีของ 3 อนุสัญญาฯ ระหว่างวันที่ 4 - 5 พฤษภาคม 2560 ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส

ทั้งนี้ ที่ประชุม 2nd AWGCW รับทราบความท้าทายในการจัดทำทำที่ร่วมของอาเซียนในการประชุมรัฐภาคีของอนุสัญญาที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากประเด็นพิจารณาต่าง ๆ มีความเฉพาะเจาะจงทางด้านเทคนิค ประกอบกับมีระยะเวลาจำกัดในการขั้นตอนการยกร่าง การแจ้งเวียนให้เห็น และการรับรองร่างเอกสารอย่างเป็นทางการ อย่างไรก็ตาม ที่ประชุม 2nd AWGCW เห็นว่า การจัดทำทำที่ร่วมของอาเซียนมีความสำคัญ

และจำเป็นจะต้องผลักดันการดำเนินงานดังกล่าวต่อไป เพื่อเสริมสร้างบทบาทของอาเซียนในเวทีเจรจาระดับโลก ให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น โดยได้หารือแนวทางและเห็นชอบให้มีการจัดประชุมเตรียมการเพื่อหารือทำที่ร่วมของอาเซียน ในช่วงการประชุมรัฐภาคีฯ โดยการสนับสนุนจากสำนักเลขาธิการอาเซียน รวมทั้งให้มีผู้แทนจากศูนย์ประสานงาน AWGCW ของประเทศ เข้าร่วมการประชุมรัฐภาคีฯ ด้วย เพื่อให้การประสานงานระหว่างสมาชิกอาเซียน มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2) ที่ประชุม 2nd AWGCW ได้รับทราบรายงานผลการดำเนินโครงการ ASEAN-UNEP IETC Joint Activities on Waste Management ซึ่งประกอบด้วยการศึกษาเกี่ยวกับการจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์ การจัดการขยะทั่วไปและของเสียปรอทในภูมิภาคอาเซียน โดยมีผลการศึกษา ที่สำคัญ ดังนี้

2.1) สถานการณ์โดยทั่วไปของอาเซียน ยังขาดข้อมูลปริมาณการผลิต การนำเข้า-ส่งออก การใช้ และระยะเวลาใช้งานของอุปกรณ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีความจำเป็นสำหรับการคาดการณ์ปริมาณขยะอิเล็กทรอนิกส์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และยังไม่มียุทธศาสตร์การจำแนกประเภทขยะอิเล็กทรอนิกส์ที่ชัดเจน เหมือนกับประเทศที่พัฒนาแล้วอย่างประเทศญี่ปุ่นหรือในสหภาพยุโรป และยังพบกรณีการลักลอบทิ้งและขนส่งขยะอิเล็กทรอนิกส์ข้ามแดนอย่างผิดกฎหมาย

2.2) ประเทศอาเซียนส่วนใหญ่ใช้กลไกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับของเสียอันตรายในการจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์ โดยปัจจุบันมีเพียงหนึ่งประเทศ คือ ราชอาณาจักรกัมพูชาที่มีกฎหมายด้านการจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์โดยเฉพาะในระดับกฎหมายย่อย และมี 3 ประเทศ คือ สหพันธรัฐมาเลเซีย สาธารณรัฐสิงคโปร์ และประเทศไทย ที่อยู่ระหว่างการจัดทำร่างกฎหมายด้านการจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์

2.3) การรีไซเคิลและกำจัดขยะอิเล็กทรอนิกส์ในอาเซียน จะมีทั้งรูปแบบโรงงานและรูปแบบที่ไม่เป็นทางการในระดับชุมชน ยกเว้นในบรูไนดารุสซาลาม ที่จะมีเฉพาะรูปแบบโรงงานเท่านั้น ทั้งนี้ พบว่าโรงงานรีไซเคิลและกำจัดขยะอิเล็กทรอนิกส์ในสาธารณรัฐอินโดนีเซีย สหพันธรัฐมาเลเซีย สาธารณรัฐสิงคโปร์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ และประเทศไทย มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและแนวปฏิบัติที่ดี อย่างไรก็ตาม พบกิจกรรมการคัดแยกและรีไซเคิลในระดับชุมชนจำนวนมาก ซึ่งโดยทั่วไปจะไม่ใช้เทคนิคที่ดีที่สุดหรือแนวปฏิบัติด้านสิ่งแวดล้อมที่ดีที่สุด และมีข้อห่วงกังวลเกี่ยวกับผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยและสิ่งแวดล้อมจากกิจกรรมดังกล่าว นอกจากนี้ พบว่าโรงงานรีไซเคิลบางแห่ง ประสบปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบและขยะอิเล็กทรอนิกส์ที่จะนำเข้าสู่กระบวนการรีไซเคิล เนื่องจากมีสัดส่วนกิจกรรมการคัดแยกและรีไซเคิลรายย่อยจำนวนมาก

2.4) ประเทศอาเซียนส่วนหนึ่งมีการพัฒนาเครื่องมือแนวทางการจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งมีการนำหลักการ “ความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้นของผู้ผลิต” (Extended Producer Responsibility: EPR) มาใช้โดยสมัครใจ ซึ่งให้ผู้ผลิตมีหน้าที่ความรับผิดชอบในการจัดการขยะหรือซากผลิตภัณฑ์ที่เกิดขึ้นภายหลังการใช้งาน ด้วยการจัดระบบหรือกลไกเรียกคืนซากผลิตภัณฑ์เพื่อนำไปจัดการอย่างถูกต้อง อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันยังไม่มี การนำหลักการ EPR มาบังคับใช้ตามกฎหมายในประเทศอาเซียน

2.5) การศึกษา ได้มีข้อเสนอแนะที่สำคัญในการปรับปรุงระบบการจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์ในอาเซียน ได้แก่ การจัดทำข้อมูลทำเนียบอุปกรณ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์อย่างเป็นระบบโดยใช้แนวทางที่เป็นมาตรฐานเดียวกันของอาเซียน การควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตรายอย่างผิดกฎหมาย การพัฒนาและบังคับใช้กฎหมายด้านการจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและแนวปฏิบัติที่ดี การจัดระบบเก็บรวบรวมขยะอิเล็กทรอนิกส์จากชุมชนซึ่งเป็นหนึ่งในแหล่งกำเนิดขนาดใหญ่ รวมทั้งการเสริมสร้างความตระหนักแก่สาธารณชน

3) ที่ประชุม 2nd AWGCW ได้รับทราบและหารือประเด็นการพัฒนาความร่วมมือต่อไปร่วมกับศูนย์ระดับภูมิภาค BCRC-SEA ซึ่งมีบทบาทในการเสริมสร้างขีดความสามารถเพื่อการปฏิบัติตามพันธกรณีของอนุสัญญาบาเซลฯ อนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ และข้อตกลงพหุภาคีด้านสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในภูมิภาคอาเซียน โดยมีโอกาสในการพัฒนาความร่วมมือ อาทิ การจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์ การจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับแนวทางการจัดการของเสียอันตราย การสนับสนุนสมาชิกอาเซียนด้านการจัดส่งรายงานของประเทศตามพันธกรณีของอนุสัญญาฯ รวมทั้งประเด็นการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องตามมติข้อตัดสินใจในการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาบาเซลฯ และอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ อาทิ ผลกระทบจากขยะพลาสติก ขยะในทะเล และพาสติกอนุภาคเล็ก รวมทั้งมาตรการในการป้องกันและจัดการอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

4) ที่ประชุม 2nd AWGCW ได้หารือการดำเนินงานความร่วมมืออาเซียนด้านการจัดการสารเคมีและของเสีย ในส่วนของโครงการความร่วมมืออาเซียน-สาธารณรัฐเกาหลี ด้านการฟื้นฟูพื้นที่ปนเปื้อนสารเคมีโดยพืช (ASEAN-ROK Project on a Framework for the Development of Enhanced Phytoremediation) ซึ่งมีการเสนอเข้ามาใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างอาเซียนและสาธารณรัฐเกาหลี ผ่านการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการฟื้นฟูพื้นที่ปนเปื้อนสารเคมีโดยพืช โดยกิจกรรมโครงการฯ ประกอบด้วย การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ การวิจัยภาคสนามและศึกษาดูงานพื้นที่ปนเปื้อนที่คัดเลือกใน 3 ประเทศ คือ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และประเทศไทย และการจัดทำคู่มือแนวทางและเทคโนโลยีการฟื้นฟูพื้นที่ปนเปื้อนสารเคมีโดยพืช ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการอาเซียนจะได้อื่นข้อเสนอโครงการดังกล่าว เพื่อขอรับงบประมาณสนับสนุนจากกองทุน ASEAN-ROK Special Cooperation Fund (SCF) ในวงเงิน 142,337 เหรียญสหรัฐ

5) ที่ประชุม 2nd AWGCW ได้ติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานตามแผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน พ.ศ. 2559 - 2568 ได้แก่ 1) การจัดทำแผนยุทธศาสตร์สิ่งแวดล้อมอาเซียน (ASEAN Strategic Plan on Environment: ASPEN) รวมถึงร่างแผนปฏิบัติการของคณะทำงาน AWGCW โดยประเทศไทยได้แสดงเจตจำนงเป็นประเทศผู้นำในการดำเนินกิจกรรมด้านการเตรียมความพร้อมและจัดการอุบัติเหตุฉุกเฉินจากสารเคมีและของเสียอันตราย 2) การพิจารณาทบทวนขอบเขตการดำเนินงาน (Terms of Reference: TOR) ของคณะทำงาน AWGCW โดยที่ประชุม 2nd AWGCW เห็นชอบให้สมาชิกอาเซียนพิจารณาให้ข้อคิดเห็นต่อร่าง TOR เพื่อนำเสนอต่อที่ประชุม ASOEN ครั้งที่ 28 ต่อไป 3) การจัดทำร่างแผนงานอาเซียน -

สหประชาชาติด้านสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. 2559 – 2563 และ 4) การจัดทำ รายงานสถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมของอาเซียน ฉบับที่ 5

6) สิ่งประเทศไทยจะต้องดำเนินการต่อไป

6.1) การพิจารณาให้ข้อมูลและข้อคิดเห็นในร่างเอกสารต่าง ๆ ตามที่สำนักเลขาธิการอาเซียน จะได้มีการแจ้งเวียนต่อไป อาทิ ร่างแผนยุทธศาสตร์สิ่งแวดล้อมอาเซียน (ฉบับปรับแก้ไข) และร่างขอบเขตการดำเนินงาน (TOR) ของคณะทำงานฯ (ฉบับปรับแก้ไข) เพื่อนำเสนอต่อที่ประชุม ASOEN ครั้งที่ 28

6.2) การให้ความร่วมมือในการดำเนินโครงการ ASEAN-ROK Project on a Framework for the Development of Enhanced Phytoremediation หลังจากได้รับอนุมัติงบประมาณสนับสนุนจากกองทุน ASEAN-ROK Special Cooperation Fund (SCF) รวมทั้งให้ความร่วมมือกับศูนย์ระดับภูมิภาคของอนุสัญญาบาเซลฯ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย (BCRC-SEA) ที่เกี่ยวข้องต่อไป

อนึ่ง ประเทศไทย ในฐานะประธานคณะทำงาน AWGCW ได้นำเสนอรายงานผลการประชุม 2nd AWGCW ต่อที่ประชุม ASOEN ครั้งที่ 28 ซึ่งจัดขึ้นในระหว่างวันที่ 25-28 กรกฎาคม 2560 ณ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

การประชุมรัฐภาคี

อนุสัญญาามินามาเตะว่าด้วยปรอท สมัยที่ 1

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ ในฐานะศูนย์ประสานงานกลางของอนุสัญญาามินามาเตะฯ ร่วมกับหน่วยงานภายใต้กระทรวงที่เกี่ยวข้องภายใต้กระทรวงการคลัง กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงอุตสาหกรรม พร้อมทั้งประธานอนุกรรมการอนุสัญญาามินามาเตะฯ ได้เข้าร่วมการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาามินามาเตะฯ สมัยที่ 1 ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส ระหว่างวันที่ 24 – 29 กันยายน 2560 ซึ่งปัจจุบันอนุสัญญาดังกล่าวมีภาคีสมาชิกแล้วทั้งสิ้น 84 ประเทศ โดยสามารถสรุปสาระสำคัญที่ได้จากการประชุมดังกล่าวดังนี้

1) การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาามินามาเตะฯ สมัยที่ 1 ระหว่างวันที่ 24 – 29 กันยายน 2560 ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส เปิดโอกาสเฉพาะประเทศภาคีสมาชิกได้ใช้สิทธิออกเสียง เพื่อพิจารณาประเด็นสำคัญ ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการหารือของที่ประชุม Conference of the Whole หรือ COW ที่รับฟังความเห็นจากทั้งประเทศภาคีและประเทศที่ไม่ใช่ภาคี และการประชุมกลุ่มย่อย (Contact Groups) โดยที่ประชุมคณะเต็มของการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาามินามาเตะฯ สมัยที่ 1 ได้รับรองเอกสารสำคัญหลายฉบับ อาทิ (1) แนวทางของแหล่งอุปทานปรอทและการค้าปรอท (2) แบบฟอร์มการนำเข้า-ส่งออกปรอท (3) แนวทางการลงทะเบียนยกเว้นผลิตภัณฑ์ที่เติมปรอทและกระบวนการผลิตที่ใช้ปรอทหรือสารประกอบปรอท (4) แนวทางการปลดปล่อยปรอทสู่อากาศ (5) แนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการระดับชาติสำหรับการทำเหมืองแร่ทองคำพื้นบ้านและขนาดเล็ก (6) แนวทางการจัดทำรายงานของภาคี (7) กลไกทางการเงินในส่วนของแผนงานพิเศษระหว่างประเทศและกองทุนสิ่งแวดล้อมโลก (8) การจัดตั้งคณะกรรมการบังคับใช้และปฏิบัติตามกฎระเบียบ และ (9) การอนุมัติงบประมาณสำหรับการจัดประชุมรัฐภาคีสมัยต่อไป

แต่เนื่องจากพันธกรณีของอนุสัญญาามินามาเตะฯ เกี่ยวข้องกับหลายมิติด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม จึงมีสาระที่สำคัญค่อนข้างมากและยังอยู่ระหว่างการจัดทำ การประสานงาน และการผลักดันการดำเนินงานร่วมกันของภาคีสมาชิก และสำนักเลขาธิการเฉพาะกาลฯ อาทิ (1) แนวทางการจัดตั้งสำนักเลขาธิการถาวร (2) แนวทางการบรรจุกิจกรรมการเผาในที่โล่งเป็นแหล่งปลดปล่อยปรอทและสารประกอบปรอทสู่บรรยากาศ (3) แนวทางการปลดปล่อยปรอท (4) แนวทางการกักเก็บชั่วคราวของปรอท (5) เกณฑ์ของ

ของเสียปรอท (6) แนวทางการจัดการพื้นที่ปนเปื้อนปรอท (7) แนวทางการตรวจสอบการค้าสารประกอบปรอท (8) การทบทวนรายละเอียดของภาคผนวก A และ B และ (9) แผนแม่บทและข้อกำหนดการประเมินประสิทธิผล นอกจากนี้ ที่ประชุมยังได้มีการกำหนดจัดประชุมรัฐภาคีอนุสัญญามินามาตะฯ สมัยที่ 2 ในระหว่างวันที่ 19 – 23 พฤศจิกายน 2561 ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส เพื่อหารือรายละเอียดที่ยังคงค้างอยู่ต่อไป

2) การประชุมระดับสูง (High-level Segment) ของการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญามินามาตะฯ สมัยที่ 1 ระหว่างวันที่ 28 – 29 กันยายน 2560 ณ ศูนย์ประชุมนานาชาติ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส ภายใต้หัวข้อการประชุม “Making Mercury History” ซึ่งมีประมุขแห่งรัฐ 2 ประเทศ และผู้แทนระดับรัฐมนตรี 80 ประเทศ จากภาคีสมาชิกทั้งสิ้น 84 ประเทศ เข้าร่วมการประชุมดังกล่าว เพื่อเฉลิมฉลองการมีผลบังคับใช้ของอนุสัญญามินามาตะฯ นอกจากนี้ ยังเป็นการรวมกลุ่มหารือกันถึงความปรารถนาสูงสุดของประชาคมโลก เพื่อป้องกันผลกระทบจากปรอทและสารประกอบปรอท รวมทั้งสิ่งสำคัญที่จะทำให้ความปรารถนาดังกล่าวบรรลุผล โดยให้ความสนใจกับความท้าทายที่แตกต่างกันในทุกภูมิภาคของโลก ทั้งยังเปิดโอกาสให้ผู้แทนอาวุโสขององค์การสหประชาชาติและนักวิชาการแบ่งปันมุมมองที่ได้จากการเข้าร่วมเป็นภาคีของอนุสัญญามินามาตะฯ รวมทั้ง พยายามที่จะทำให้โลกปราศจากการปนเปื้อนของปรอท และเพื่อให้ที่ประชุมได้รับทราบการดำเนินงานขององค์กรและนักวิชาการที่สนับสนุนการดำเนินงานของอนุสัญญามินามาตะฯ รวมทั้งยังเป็นโอกาสสำคัญสำหรับผู้นำระดับสูงเพื่อเป็นกระบอกเสียงชี้แจงการดำเนินงานในปัจจุบันและแนวทางในอนาคตให้กับประเทศ ในการนี้ พลเอก สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้กล่าวถ้อยแถลงเพื่อแสดงเจตจำนงของประเทศไทยที่กำลังปฏิบัติตามพันธกรณีของอนุสัญญามินามาตะฯ โดยปราศจากข้อแม้

การประชุม

The Regional 3R Forum in Asia

จากการประชุมสุดยอดผู้นำกลุ่ม G8 ที่มรัฐ Georgia ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อเดือนมิถุนายน 2547 นายกรัฐมนตรีประเทศญี่ปุ่นได้นำเสนอหลักการด้าน 3R (Reduce Reuse Recycle) เพื่อส่งเสริมการผลิตและบริโภคที่ยั่งยืน โดยให้มีการลดของเสีย การใช้ซ้ำ และแปรรูปใช้ใหม่ ผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ภายหลังจากบริโภค เพื่อการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติให้คุ้มค่าที่สุด โดยรัฐบาลญี่ปุ่นพร้อมเป็นผู้นำในภูมิภาคในการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานด้าน 3R ของประเทศต่าง ๆ ต่อมาในเดือนเมษายน 2548 รัฐบาลญี่ปุ่นได้จัดให้มีการประชุม 3R ในระดับรัฐมนตรี (Ministerial Conference on the 3R Initiatives) ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น โดยมีประเทศไทย และกว่า 20 ประเทศ ทั่วโลกเข้าร่วมประชุมเพื่อกำหนดแนวนโยบายและกรอบแนวความร่วมมือการดำเนินงานด้าน 3R ในภูมิภาค หลังจากนั้นในเดือนมีนาคม 2549 รัฐบาลญี่ปุ่นได้จัดให้มีการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้าน 3R (Senior Officials Meeting on the 3R Initiatives: SOM 3R) ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานด้าน 3R ซึ่งอนุมัติตามนโยบายและกรอบแนวทางการร่วมมือที่ได้กำหนดไว้ในการประชุมระดับรัฐมนตรี และเพื่อยืนยันเจตนารมณ์การดำเนินงานด้าน 3R ในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก รวมทั้งเป็นการผลักดันการดำเนินงานดังกล่าว ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น

การประชุม The Regional 3R Forum in Asia ได้ก่อตั้งโดยกระทรวงสิ่งแวดล้อม ประเทศญี่ปุ่น และ ศูนย์พัฒนาภูมิภาคแห่งสหประชาชาติ (United Nations Centre for Regional Development: UNCRD) สำหรับเป็นเวทีแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และการดำเนินงานด้าน 3R ของประเทศต่าง ๆ (3R Best Practice) อาทิ การพัฒนายุทธศาสตร์ 3R ของแต่ละประเทศ รูปแบบกลไกสำหรับการส่งเสริมการสนับสนุนการดำเนินงาน 3R ผลประโยชน์ และแรงจูงใจที่ได้จากการดำเนินกิจกรรม 3R รวมทั้งแนวทางการดำเนินงานที่เหมาะสมในอนาคต โดยที่ผ่านมามีการประชุมต่อเนื่องทุกปีรวม 7 ครั้ง ครั้งที่ 1 ในปี 2552 ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น ครั้งที่ 2 ในปี 2553 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย ครั้งที่ 3 ในปี 2554 ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ครั้งที่ 4 ในปี 2556 ณ กรุงฮานอย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ครั้งที่ 5 ในปี 2557 ณ เมืองสุราบายา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ครั้งที่ 6 ในปี 22558 ณ เมืองมาเล สาธารณรัฐมัลดีฟส์ ครั้งที่ 7 ในปี 2559 ณ เมืองแอตติเลต รัฐออสเตรเลียใต้ เครือรัฐออสเตรเลีย และครั้งที่ 8 จะจัดขึ้นในปี 2561 ณ เมืองอินดอร์ รัฐมัธยมประเทศ ประเทศอินเดีย

ในการประชุม The Seventh Regional 3R Forum in Asia and the Pacific ระหว่างวันที่ 2 – 4 พฤศจิกายน 2559 ณ เมืองแอตติเลต รัฐออสเตรเลียใต้ เครือรัฐออสเตรเลีย ภายใต้ความร่วมมือของรัฐบาลออสเตรเลีย สำนักงานอุตสาหกรรมสีเขียวในนามของรัฐบาลออสเตรเลีย องค์กรวิจัยวิทยาศาสตร์และอุตสาหกรรมแห่งเครือจักรภพ (Commonwealth Scientific and Industrial Research Organization: CSIRO) ร่วมกับกระทรวงสิ่งแวดล้อมญี่ปุ่น และ UNCRD ภายใต้หัวข้อหลัก คือ การดำเนินงาน 3R (Reduce

Reuse Recycle) ในเชิงรุกและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. 2030 (Advancing 3R and Resource Efficiency for the 2030 Agenda for Sustainable Development) โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมประมาณ 350 คน จาก 41 ประเทศ ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ประกอบด้วยผู้แทนรัฐบาล ผู้แทนเมือง องค์กรระหว่างประเทศ องค์กรพัฒนาเอกชน (Non-Government Organizations: NGO) ภาคเอกชน ภาคอุตสาหกรรม ผู้เชี่ยวชาญด้าน 3R ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการของเสีย และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ

วัตถุประสงค์ของการประชุมเพื่อหารือการดำเนินงานด้าน 3R ไปสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) เช่น การกำหนดนโยบายและสนับสนุนข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และเป้าหมายของการพัฒนาการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้แผนปฏิบัติการ 2030 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน มีการนำเสนอความคิดเห็นในการดำเนินงานด้าน 3R ของประเทศต่าง ๆ โดยผู้แทนประเทศไทยได้นำเสนอผลการดำเนินงาน 3R และการจัดการขยะมูลฝอยที่ผ่านมา ได้แก่ แผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอย แผนปฏิบัติการประเทศไทยไร้ขยะ โครงการ clean and green city, Zero waste project การจัดการขยะพลาสติก และการจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์ พร้อมทั้งอภิปรายตอบข้อซักถามในประเด็นที่เกี่ยวข้อง พร้อมกันนี้ได้หารือกับ UNCRD ถึงความเป็นไปได้ในการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม The Regional 3R Forum in Asia and the Pacific ครั้งที่ 9 โดย UNCRD มีความยินดีเป็นอย่างยิ่งที่จะให้ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพร่วมจัดประชุมในครั้งที่ 9 ทั้งนี้ มติคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2560 เห็นชอบให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นเจ้าภาพร่วมจัดประชุมสัมมนาวิชาการในระดับรัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่อาวุโสด้าน 3R (Reduce Reuse Recycle: 3R) ของภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก ครั้งที่ 9

การประชุมนี้ เป็นการแลกเปลี่ยนวิชาการ ความรู้ ประสบการณ์ และการดำเนินงานด้าน 3R ของประเทศต่าง ๆ (3R Best Practices) เป็นโอกาสให้ประเทศไทยได้แสดงวิสัยทัศน์ และจุดยืนที่ชัดเจนในการดำเนินงานด้านการลด ใช้ซ้ำ และแปรรูปนำกลับมาใช้ใหม่ในเวทีระหว่างประเทศซึ่งเป็นการย้ำเจตนารมณ์ของประเทศไทย ที่จะให้ความร่วมมือกับนานาประเทศเพื่อจัดการสิ่งแวดล้อมบนพื้นฐานความรับผิดชอบและการมีประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งจะก่อให้เกิดการผลักดันความร่วมมือระหว่างประเทศต่าง ๆ และองค์กรที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนา ปรับปรุงระบบบริหารจัดการของเสียในประเทศไทยให้ครบวงจร ทันสมัย และเป็นไปตามหลักสากล นอกจากนี้การดำเนินงานลด คัดแยก และนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ใหม่นี้ ยังช่วยลดผลกระทบจากมลพิษที่อาจก่อให้เกิดผลต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนได้ตั้งแต่ต้นทาง และยังก่อให้เกิดผลประโยชน์ร่วม (Co-benefits) อีกหลายอย่าง อาทิ การส่งเสริมให้มีการจ้างงาน รายได้หรืออาชีพจากการคัดแยก ซ่อมแซมขยะรีไซเคิล การประหยัดค่าใช้จ่ายจากการหมุนเวียนการใช้ทรัพยากร และทรัพยากรที่รีไซเคิลได้กลับเข้าสู่กระบวนการผลิต เป็นต้น

ส่วนที่ 5

มาตรฐาน มาตรการ และเกณฑ์การปฏิบัติ
ด้านกากของเสียและสารอันตราย

ประกาศกรมควบคุมมลพิษ

เรื่อง หลักเกณฑ์ในการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่

การออกแบบก่อสร้างและการจัดการสถานที่หมักปุ๋ยจากมูลฝอย

ปัญหาด้านการจัดการขยะมูลฝอยของประเทศเป็นปัญหาที่มีความสำคัญ และได้ถูกยกระดับขึ้นมาเป็น “วาระแห่งชาติ” ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 เป็นต้นมา โดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้เห็นชอบกับ Road Map การบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2557 และต่อมาคณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบและกำหนดให้มี “แผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ. 2559 – 2564)” เมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2559 โดยให้กระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยดำเนินการหลัก และให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นหน่วยกำกับนโยบายเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งที่ผ่านมาได้มีการบูรณาการร่วมกันในระดับกระทรวงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อนให้เกิดการจัดการและส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารจัดการขยะมูลฝอยอย่างครบวงจร ทั้งในเรื่องของการคัดแยกขยะ ณ ต้นทาง การเก็บขนขยะมูลฝอยแบบแยกประเภท การกำจัดขยะมูลฝอยแบบถูกต้องตามหลักวิชาการ และการส่งเสริมรูปแบบการกำจัดโดยการแปรรูปเป็นพลังงาน

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ ได้จัดทำประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง หลักเกณฑ์ในการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ การออกแบบก่อสร้างและการจัดการสถานที่หมักปุ๋ยจากมูลฝอย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ การออกแบบก่อสร้างและการจัดการขยะมูลฝอยโดยวิธีการต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย การฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล การเผาในเตาเผา การหมักปุ๋ย สถานีขนถ่ายขยะมูลฝอย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะให้หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องใช้เป็นข้อมูลด้านวิชาการ เพื่อประยุกต์ใช้ในการดำเนินการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ การออกแบบก่อสร้าง การดำเนินงาน และการติดตามตรวจสอบสถานที่จัดการขยะมูลฝอยในลักษณะต่าง ๆ ให้ความถูกต้อง ปลอดภัย รวมทั้งการป้องกัน ลดการปลดปล่อยมลพิษ และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณใกล้เคียง โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชนผู้ดำเนินการจัดการขยะมูลฝอย จะได้นำไปประยุกต์ใช้และได้รับประโยชน์เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานควบคุม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการจัดการขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการและสามารถใช้ประโยชน์จากขยะอินทรีย์ที่แยกประเภทได้ต่อไป

ประกาศกรมควบคุมมลพิษ

เรื่อง หลักเกณฑ์ในการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ การออกแบบและก่อสร้างสถานีขนถ่ายมูลฝอย

ปัญหาด้านการจัดการขยะมูลฝอยของประเทศเป็นปัญหาที่มีความสำคัญ และได้ถูกยกระดับขึ้นมาเป็น “วาระแห่งชาติ” ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 เป็นต้นมา โดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้เห็นชอบกับ Road Map การบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2557 และต่อมาคณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบและกำหนดให้มี “แผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ. 2559 – 2564)” เมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2559 โดยให้กระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยดำเนินการหลัก และให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นหน่วยกำกับนโยบายเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งที่ผ่านมาได้มีการบูรณาการร่วมกันในระดับกระทรวงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อนให้เกิดการจัดการและส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารจัดการขยะมูลฝอยอย่างครบวงจร ทั้งในเรื่องของการคัดแยกขยะ ณ ต้นทาง การเก็บขนขยะมูลฝอยแบบแยกประเภท การกำจัดขยะมูลฝอยแบบถูกต้องตามหลักวิชาการ และการส่งเสริมรูปแบบการกำจัดโดยการแปรรูปเป็นพลังงาน

สำหรับแนวทางในการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ การออกแบบก่อสร้าง และการจัดการสถานีขนถ่ายขยะมูลฝอย เป็นหนึ่งในคู่มือแนวทางในการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ การออกแบบก่อสร้างและการจัดการขยะมูลฝอยโดยวิธีการต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย การฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล การเผาในเตาเผา การหมักปุ๋ย (สารบำรุงดิน) สถานีขนถ่ายขยะมูลฝอย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะให้หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นข้อมูลด้านวิชาการ เพื่อประยุกต์ใช้ในการดำเนินการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ การออกแบบก่อสร้าง การดำเนินงาน และการติดตามตรวจสอบสถานที่จัดการขยะมูลฝอยในลักษณะต่าง ๆ ให้มีความถูกต้อง ปลอดภัย รวมทั้งการป้องกันและลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณใกล้เคียง

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ ได้นำเนื้อหาในการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ การออกแบบก่อสร้าง และการจัดการสถานีขนถ่ายขยะมูลฝอย จัดทำเป็นประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง หลักเกณฑ์ในการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ การออกแบบและก่อสร้างสถานีขนถ่ายมูลฝอย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ การออกแบบ ก่อสร้างและการจัดการขยะมูลฝอยในสถานีขนถ่ายมูลฝอย ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสมต่อไป

ประกาศกรมควบคุมมลพิษ

เรื่อง หลักเกณฑ์ในการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่

การออกแบบก่อสร้าง และการจัดการสถานที่กำจัดมูลฝอยโดยเตาเผา

ปัญหาด้านการจัดการขยะมูลฝอยของประเทศเป็นปัญหาที่มีความสำคัญ และได้ถูกยกระดับขึ้นมาเป็น “วาระแห่งชาติ” ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 เป็นต้นมา โดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้เห็นชอบกับ Road Map การบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2557 และต่อมาคณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบและกำหนดให้มี “แผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ. 2559 – 2564)” เมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2559 โดยให้กระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยดำเนินการหลัก และให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นหน่วยกำกับนโยบายเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งที่ผ่านมาได้มีการบูรณาการร่วมกันในระดับกระทรวงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อนให้เกิดการจัดการและส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารจัดการขยะมูลฝอยอย่างครบวงจร ทั้งในเรื่องของการคัดแยกขยะ ณ ต้นทาง การเก็บขนขยะมูลฝอยแบบแยกประเภท การกำจัดขยะมูลฝอยแบบถูกต้องตามหลักวิชาการ และการส่งเสริมรูปแบบการกำจัดโดยการแปรรูปเป็นพลังงาน

สำหรับแนวทางในการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ การออกแบบก่อสร้าง และการจัดการสถานที่จัดการขยะมูลฝอยโดยการเผาในเตาเผา เป็นหนึ่งในคู่มือแนวทางในการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ การออกแบบก่อสร้างและการจัดการขยะมูลฝอยโดยวิธีการต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย การฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล การเผาในเตาเผา การหมักปุ๋ย (สารบำรุงดิน) สถานีขนถ่ายขยะมูลฝอย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะให้หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นข้อมูลด้านวิชาการ เพื่อประยุกต์ใช้ในการดำเนินการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ การออกแบบก่อสร้าง การดำเนินงาน และการติดตามตรวจสอบสถานที่จัดการขยะมูลฝอยในลักษณะต่าง ๆ ให้มีความถูกต้อง ปลอดภัย รวมทั้งการป้องกันและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณใกล้เคียง

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ ได้นำเนื้อหาในการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ การออกแบบก่อสร้าง และการจัดการสถานที่จัดการขยะมูลฝอยโดยการเผาในเตาเผา จัดทำประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง หลักเกณฑ์ในการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ การออกแบบก่อสร้าง และการจัดการสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยโดยเตาเผา เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้ในการพิจารณาและประยุกต์เพื่อดำเนินการอย่างเกิดประสิทธิภาพต่อไป

ประกาศกรมควบคุมมลพิษ

เรื่อง หลักเกณฑ์ในการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่การออกแบบก่อสร้าง และการจัดการสถานที่ฝังกลบมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล

ปัญหาด้านการจัดการขยะมูลฝอยของประเทศเป็นปัญหาที่มีความสำคัญ และได้ถูกยกระดับขึ้นมาเป็น “วาระแห่งชาติ” ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 เป็นต้นมา โดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้เห็นชอบกับ Road Map การบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2557 และต่อมาคณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบและกำหนดให้มี “แผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ. 2559 – 2564)” เมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2559 โดยให้กระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยดำเนินการหลัก และให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นหน่วยกำกับนโยบายเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งที่ผ่านมาได้มีการบูรณาการร่วมกันในระดับกระทรวงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อนให้เกิดการจัดการและส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารจัดการขยะมูลฝอยอย่างครบวงจร ทั้งในเรื่องของการคัดแยกขยะ ณ ต้นทาง การเก็บขนขยะมูลฝอยแบบแยกประเภท การกำจัดขยะมูลฝอยแบบถูกต้องตามหลักวิชาการ และการส่งเสริมรูปแบบการกำจัดโดยการแปรรูปเป็นพลังงาน

สำหรับการกำจัดขยะมูลฝอยโดยการฝังกลบขยะมูลฝอย ถือได้ว่าเป็นวิธีการกำจัดขยะมูลฝอยหลักของประเทศไทย แต่อย่างไรก็ดี กระบวนการฝังกลบขยะมูลฝอยในปัจจุบันส่วนใหญ่ยังคงดำเนินการไม่ถูกต้อง ดังนั้นแนวทางในการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ การออกแบบก่อสร้าง และการจัดการสถานที่จัดการขยะมูลฝอยโดยการเผาในเตาเผา เป็นหนึ่งในคู่มือแนวทางในการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ การออกแบบก่อสร้างและการจัดการขยะมูลฝอยโดยวิธีการต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย การฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล การเผาในเตาเผา การหมักปุ๋ย (สารบำรุงดิน) สถานีขนถ่ายขยะมูลฝอย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะให้หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นข้อมูลด้านวิชาการ เพื่อประยุกต์ใช้ในการดำเนินการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ การออกแบบก่อสร้าง การดำเนินงาน และการติดตามตรวจสอบสถานที่จัดการขยะมูลฝอยในลักษณะต่าง ๆ ให้มีความถูกต้อง ปลอดภัย รวมทั้งการป้องกันและลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณใกล้เคียง

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ ได้นำเนื้อหาในการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ การออกแบบก่อสร้าง และการจัดการสถานที่ฝังกลบขยะมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล จัดทำประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง หลักเกณฑ์ในการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ การออกแบบก่อสร้าง และการจัดการสถานที่ฝังกลบขยะมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้ในการพิจารณาและประยุกต์เพื่อดำเนินการอย่างเกิดประสิทธิภาพต่อไป

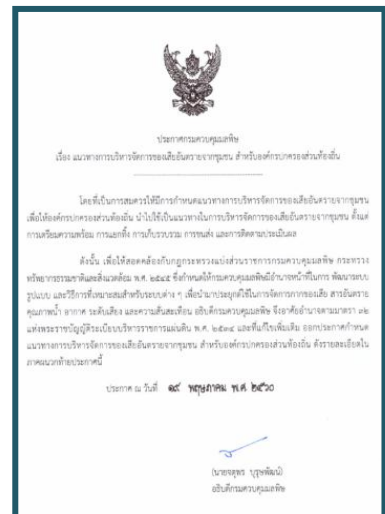
ประกาศกรมควบคุมมลพิษ

เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ ได้จัดทำแนวทางการบริหารจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการของเสียอันตรายจากชุมชนในพื้นที่ของตนเอง โดยแนวทางดังกล่าวได้มีการศึกษา รวบรวมข้อมูลพื้นฐานทั้งในและต่างประเทศ วิเคราะห์ และยก (ร่าง) แนวทางการบริหารจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากนั้นเข้าสู่การพิจารณาของคณะทำงานพิจารณาหลักเกณฑ์วิชาการ แผนยุทธศาสตร์ มาตรฐาน มาตรการ และกฎระเบียบในการจัดการขยะมูลฝอย ของเสียอันตราย และสารอันตราย เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2560 และวันที่ 16 มีนาคม 2560 และออกเป็นประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2560

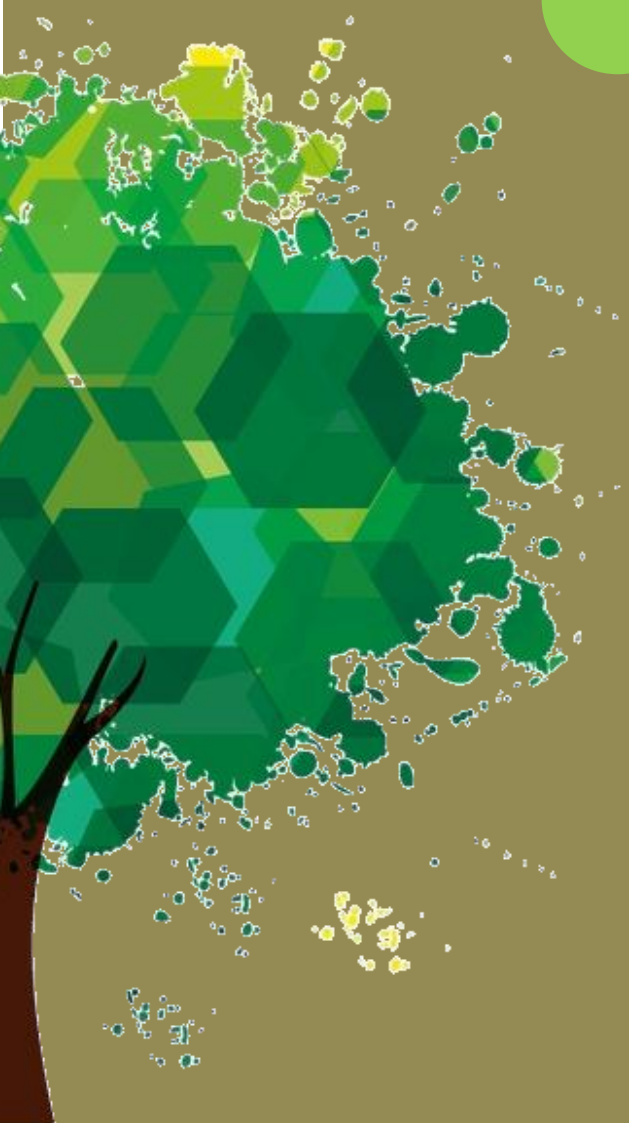
ประกาศกรมควบคุมมลพิษดังกล่าว มีสาระสำคัญ ดังนี้ (1) การแบ่งประเภทของเสียอันตรายจากชุมชนไว้เป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มถ่านไฟฉายหรือแบตเตอรี่แห้ง กลุ่มหลอดไฟฟลูออโรเรสเซนต์ และกลุ่มภาชนะบรรจุสารเคมี (2) ขั้นตอนการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน ประกอบด้วย การเตรียมความพร้อมในภาพรวม การแยกทิ้ง การเก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชน การเก็บกักของเสียอันตรายจากชุมชน การขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชน การบำบัดและกำจัดของเสียอันตรายจากชุมชน และการติดตามประเมินผล

เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2560 ณ โรงแรมรามารการ์เด้นส์ กรุงเทพฯ สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย ได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อถ่ายทอดแนวทางดังกล่าว ให้แก่เจ้าหน้าที่จากสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานเขต กรุงเทพมหานคร และเจ้าหน้าที่กรมควบคุมมลพิษ

ส่วนที่ 6

การพัฒนาองค์ความรู้
ด้านการจัดการกากของเสียและสารอันตราย

การจัดฝึกอบรมถ่ายทอดประสบการณ์การทำงาน

ด้านกากของเสียและสารอันตราย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ จัดฝึกอบรมถ่ายทอดประสบการณ์การทำงานด้านกากของเสียและสารอันตราย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เพื่อเป็นเวทีในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งเสริมการเรียนรู้ภายในหน่วยงานให้สามารถพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สนับสนุนวัฒนธรรมการถ่ายทอดจากผู้มีประสบการณ์เฉพาะเรื่อง สร้างช่องทางในการแลกเปลี่ยนความรู้แบบไม่เป็นทางการให้เจ้าหน้าที่ โดยในงบประมาณ พ.ศ. 2560 จัดฝึกอบรมถ่ายทอดประสบการณ์การทำงานด้านกากของเสียและสารอันตราย จำนวน 3 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 1 จัดขึ้นเมื่อวันที่ 19 มกราคม 2560 มีถ่ายทอดประสบการณ์การทำงานด้านกากของเสียและสารอันตราย เรื่อง การพัฒนาระบบทำเนียบการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษ (Pollutant Release and Transfer Register: PRTR) ในประเทศไทย โดยนายอร่าม พันธุ์วรรณ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ ส่วนสารอันตราย เป็นวิทยากร มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมด 62 คน ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย จำนวน 58 คน และผู้ที่สนใจ จำนวน 4 คน

ครั้งที่ 2 จัดขึ้นเมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2560 มีถ่ายทอดประสบการณ์การทำงานด้านกากของเสียและสารอันตราย เรื่อง การประยุกต์ใช้มาตรฐานสิ่งแวดล้อม โดยนายสุเมธา วิเชียรเพชร ผู้อำนวยการสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย เป็นวิทยากร มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมด 61 คน ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย จำนวน 52 คน และผู้ที่สนใจ จำนวน 9 คน

ครั้งที่ 3 จัดขึ้นเมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2560 มีถ่ายทอดประสบการณ์การทำงานด้านกากของเสียและสารอันตราย เรื่อง ประสบการณ์จัดการของเสียอันตรายชุมชนและซาก WEEE โดยนางสาวกุลชา ธนะขว้าง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ ส่วนของเสียอันตราย เป็นวิทยากร และกลไกควบคุมการนำเข้า – ส่งออกของเสียอันตราย ภายใต้อนุสัญญาบาเซล โดยนางศิรินาถ ผ่องญาติ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนของเสียอันตราย เป็นวิทยากร มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมด 61 คน ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย จำนวน 61 คน

เอกสารเผยแพร่/สื่อสิ่งพิมพ์

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตรายปี 2560

คู่มือสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเรื่อง
แนวทางการพิจารณาคัดเลือกรูปแบบเทคโนโลยี
ที่เหมาะสมสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กรมควบคุมมลพิษ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

คู่มือสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เรื่อง แนวทางการพิจารณาคัดเลือกรูปแบบ
เทคโนโลยีที่เหมาะสมสำหรับ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สาระสำคัญ แนวทางการพิจารณาคัดเลือกรูปแบบ
เทคโนโลยีที่เหมาะสมสำหรับองค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่นขนาดเล็กที่มีขยะมูลฝอยไม่เกิน ๑๕ ตันต่อวัน
ปัจจัยในการพิจารณา แนวทางการพิจารณาคัดเลือก
รูปแบบเทคโนโลยีที่เหมาะสมสำหรับองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นขนาดเล็ก หรือกลุ่มองค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่นขนาดเล็กที่มีขยะมูลฝอยรวมกันไม่เกิน ๕๐
ตันต่อวัน ตัวอย่างการเก็บรวบรวมขยะแบบแยก
ประเภท

แนวทางในการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่การออกแบบก่อสร้าง และการจัดการสถานที่ฝังกลบขยะมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล

สาระสำคัญ แนวทางในการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่การออกแบบก่อสร้าง และการจัดการสถานที่ฝังกลบขยะมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล การเลือกพื้นที่ที่เหมาะสมในเบื้องต้น การออกแบบและการก่อสร้าง การดำเนินงานจัดการสถานที่ฝังกลบขยะมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล การติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม การปิดสถานที่ฝังกลบขยะมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล ข้อพิจารณาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถานที่ฝังกลบขยะมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล

แนวทางในการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่การออกแบบก่อสร้าง และการจัดการสถานที่จัดการขยะมูลฝอยโดยการหมักปุ๋ย (สารบำรุงดิน)

สาระสำคัญ การออกแบบก่อสร้าง และการจัดการสถานที่จัดการขยะมูลฝอยโดยการหมักปุ๋ย (สารบำรุงดิน) การเลือกพื้นที่ที่เหมาะสมในเบื้องต้น การออกแบบและการก่อสร้าง การดำเนินงานจัดการสถานที่จัดการขยะมูลฝอยโดยการหมักปุ๋ย (สารบำรุงดิน) ข้อพิจารณาอื่น ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถานที่หมักปุ๋ยจากขยะมูลฝอย

แนวทางในการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่
การออกแบบก่อสร้าง และการจัดการสถานที่
จัดการขยะมูลฝอยโดยการเผาในเตาเผา

สาระสำคัญ สภาพปัญหาและแนวทางการป้องกัน
และแก้ไขปัญหาองค์ประกอบและขั้นตอนที่สำคัญใน
เตาเผาขยะมูลฝอยสภาพปัญหาและแนวทางการ
ป้องกันและแก้ไขปัญหา

แนวทางในการพิจารณาความเหมาะสม
ของพื้นที่การออกแบบก่อสร้าง
และการจัดการสถานีขนถ่ายขยะมูลฝอย

สาระสำคัญ การเลือกพื้นที่ที่เหมาะสมในเบื้องต้น
การออกแบบและการก่อสร้าง การเตรียมความพร้อม
และการดำเนินงานจัดการสถานีขนถ่าย ข้อพิจารณา
อื่น ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถานีขนถ่าย

รายงานสถานการณ์ขยะมูลฝอยของประเทศไทย
ปี พ.ศ. 2559

สาระสำคัญ สถานการณ์ขยะมูลฝอย ปี 2559 สถานที่กำจัดขยะที่ประสบปัญหาไม่สามารถก่อสร้างหรือเปิดดำเนินการได้ จังหวัดที่มีวิกฤตปัญหาด้านขยะมูลฝอยตกค้างสะสม และจังหวัดที่มีวิกฤตปัญหาด้านขยะมูลฝอยตกค้างสะสม และจังหวัดที่มีวิกฤตปัญหา ด้านการจัดการขยะมูลฝอย

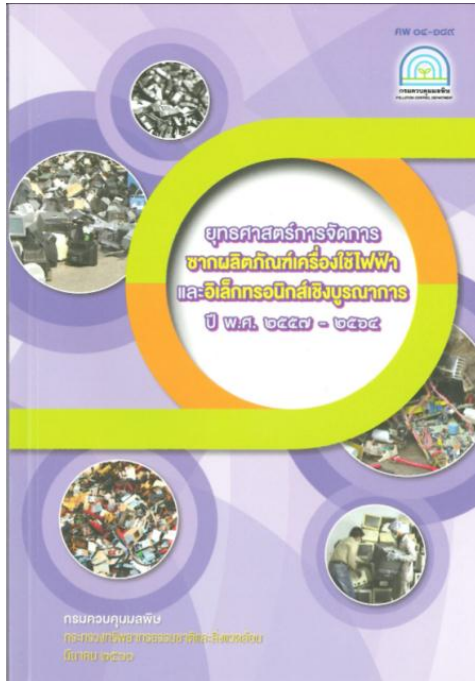
คู่มือพิกัดอัตราบุคลากรและรหัสสถิติเฉพาะ
สำหรับของเสียอันตราย

สาระสำคัญ พิกัดอัตราบุคลากรและรหัสสถิติเฉพาะสำหรับของเสียอันตรายภายใต้อนุสัญญาบาเซลว่าด้วยการควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตรายและการกำจัด และการกำจัด รวมทั้ง ของเสียเคมีวัตถุตามบัญชี 5.2 ของเสียเคมี

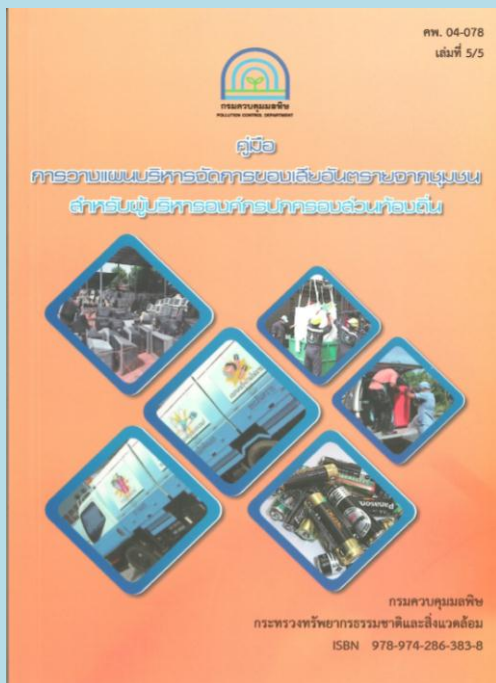

ยุทธศาสตร์การจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้า
และอิเล็กทรอนิกส์เชิงบูรณาการ
ปี พ.ศ. 2557-2564

สาระสำคัญ สถานการณ์และปัญหาการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ การดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์ฯ ระยะที่ 1 (ปี พ.ศ. 2550-2554) และยุทธศาสตร์การจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์เชิงบูรณาการ ปี พ.ศ. 2557-2564

คู่มือการวางแผนบริหารจัดการ
ของเสียอันตรายจากชุมชน
สำหรับผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สาระสำคัญ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการวางแผนในการบริหารจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็น รูปแบบการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน การสร้างกลไกการคัดแยก วิธีการรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชน การติดตามและประเมินผล

คู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการเก็บรวบรวม ขนส่ง และกำจัดของเสียอันตรายจากชุมชน

สาระสำคัญ เพื่อให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดรูปแบบและแนวปฏิบัติในการจัดการของเสียอันตรายในพื้นที่ ซึ่งเนื้อหาประกอบด้วย ภาพรวมการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน การคัดแยก การเก็บรวบรวมขนส่งและกำจัดของเสียอันตรายจากชุมชน และแนวทางการปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินหรือเหตุผิดปกติ

มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการลักลอบทิ้งและบริหารจัดการกากอุตสาหกรรมที่เป็นอันตราย และข้อมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2560 – 2564

สาระสำคัญ สถานการณ์กากอุตสาหกรรมและมูลฝอยติดเชื้อ กฎหมาย/นโยบายที่เกี่ยวข้อง และมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการลักลอบทิ้งและบริหารจัดการกากอุตสาหกรรมที่เป็นอันตรายและข้อมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2560 – 2564 ที่ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

คืนมือถือเก่า สร้างบุญ สร้างชาติ

สาระสำคัญ เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกลไกการรับคืนผลิตภัณฑ์เสื่อมสภาพ : เครื่องโทรศัพท์ และแบตเตอรี่มือถือ แหล่งกำเนิดและการคาดการณ์ปริมาณของเสียอันตราย วงจรชีวิตมือถือ และความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหาระหว่างประชาชน เอกชน และรัฐบาล

ประชารัฐร่วมใจ แยกทิ้งขยะอันตราย

สาระสำคัญ เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับตัวอย่างขยะอันตรายจากชุมชน ผลกระทบต่อสุขภาพที่เกิดจากขยะอันตรายจากชุมชน และการจัดการขยะอันตรายจากชุมชน

คู่มือประชาชนเพื่อการแยกขยะอันตรายจากชุมชน

สาระสำคัญ เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับของเสียอันตรายจากชุมชน และใช้เป็นคู่มือในการคัดแยกขยะอันตรายจากชุมชน ซึ่งเนื้อหาประกอบด้วย ประเภทของของเสียอันตราย พิษภัยของขยะอันตราย การลดปัญหาขยะอันตราย และผลดีของการจัดการขยะอันตราย

รายงานประจำปี 2559

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย

สาระสำคัญ ข้อมูลการบริหารจัดการภายในสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย การบริหารจัดการกากของเสียและสารอันตราย การดำเนินงานด้านอนุสัญญาและความร่วมมือระหว่างประเทศด้านกากของเสียและสารอันตราย การประชุมนานาชาติด้านการบริหารจัดการกากของเสียและสารอันตราย การจัดทำมาตรฐาน มาตรการ และเกณฑ์การปฏิบัติด้านกากของเสียและสารอันตราย และการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการจัดการกากของเสียและสารอันตรายที่ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559

วงล้อการตอบโต้อุบัติภัยจากสารเคมี

สาระสำคัญ ชนิดสารเคมี รหัส UN Number ประเภทอุตสาหกรรม ความเป็นอันตราย วิธีการตอบโต้เหตุฉุกเฉินกรณีรั่วไหลและเกิดเพลิงไหม้ ระยะกั้นเขตความปลอดภัย เกณฑ์การอพยพ ระยะอพยพกรณีเกิดการรั่วไหลและเพลิงไหม้ ของสารเคมีจำนวน ๓๒ ชนิด จาก 2012 Emergency Response Guideline

วารสารข่าวสารอันตรายและของเสีย ฉบับที่ 1/2560, 2/2560 และ 3/2560

สาระสำคัญ เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่ข้อมูลการจัดการกากของเสียและสารอันตรายให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน สถาบันการศึกษา ตลอดจนประชาชนผู้สนใจทั่วไป.

สามารถดาวน์โหลด เอกสารองค์ความรู้ด้านการจัดการกากของเสียและสารอันตราย

ได้ที่เว็บไซต์ www.pcd.go.th หรือ

สามารถติดต่อขอรับได้ที่ สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย

โทรศัพท์ 0-2298-2399 โทรสาร 0-2298-5393 หรือ

1. ส่วนแผนงาน โทรศัพท์ 0-2298-2406
2. ส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล โทรศัพท์ 0-2298-2488
3. ส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย โทรศัพท์ 0-2298-2499
4. ส่วนปฏิบัติการฉุกเฉินและฟื้นฟู โทรศัพท์ 0-2298-2387
5. ส่วนของเสียอันตราย โทรศัพท์ 0-2298-2418
6. ส่วนสารอันตราย โทรศัพท์ 0-2298-2428
7. ศูนย์ควบคุมมลพิษระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก -
8. ฝ่ายบริหารทั่วไป โทรศัพท์ 0-2298-2399

ผู้เรียบเรียงรายงานประจำปี 2560

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย

ลำดับ	ผลงาน	ผู้เรียบเรียง
ส่วนที่ 1 การบริหารจัดการและโครงสร้างภายใน สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย		
1.1	โครงสร้างสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย	
1.2	อัตรากำลังสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย	
1.3	อำนาจหน้าที่สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย	
1.4	แผนที่ยุทธศาสตร์สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560	
1.5	งบประมาณในการบริหารจัดการกากของเสียและสารอันตราย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560	นางสาวเบญจวรรณ โชคชัยตระกูลโพธิ์ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ นางสาวสุธีลา ยูโษะ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อม ส่วนแผนงาน
1.6	กิจกรรม 5 ส สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย	นางสาวนฤมล ศรีวิเศษ ตำแหน่ง เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน ฝ่ายบริหารทั่วไป
ส่วนที่ 2 การบริหารจัดการกากของเสียและสารอันตราย		
2.1	ผลการสำรวจข้อมูลขยะมูลฝอยของประเทศ ไทย ปี 2559	นายสุพจิต สุขกันตะ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
2.2	เมืองสวยใส ไร้มลพิษ (Clean and Green City)	นางสาวภัทรภร ศรีขำนิ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
2.3	การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการ “ประเทศไทย ไร้มลพิษ” ตามแนวทาง “ประชารัฐ” ระยะ 1 ปี (พ.ศ. 2559 – 2560)	นางสาวภัทรภร ศรีขำนิ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
2.4	การขับเคลื่อนตัวชี้วัด “การบริหารจัดการปัญหาขยะมูลฝอย” ตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560	นางสาวภัทรภร ศรีขำนิ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

ลำดับ	ผลงาน	ผู้เรียบเรียง
2.5	การติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย	นายทวีชัย เจียรนัยขจร ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ ส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
2.6	การพัฒนาระบบฐานข้อมูลขยะมูลฝอย	นายสุพจิต สุขกันตะ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
2.7	การจัดการขยะมูลฝอยและน้ำเสียแบบบูรณาการในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ 10 แห่งนําร่อง	นางสาววานิช สวาโย ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ นางสาวสิริรัตน์ ขำวารี ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ นางสาวพัชราภรณ์ แสงฟ้า ตำแหน่ง ปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม ส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย
2.8	โครงการลด คัดแยกขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายภายในกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	นางสาววานิช สวาโย ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ นายบัญชาการ วินัยพานิช ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ นางสาว จีรวรรณ แก้วม้า ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อม ส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย
2.9	โครงการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยภายในอาคารกรมควบคุมมลพิษ	นายบัญชาการ วินัยพานิช ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย
2.10	โครงการบริจาคอะลูมิเนียมเพื่อจัดทำขาเทียมพระราชทาน	นายบัญชาการ วินัยพานิช ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ นายฐานิภัทร์ เขตตวิทย์ ตำแหน่ง ปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม ส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย
2.11	แผนจัดการขยะพลาสติกอย่างบูรณาการ (พ.ศ. 2560 - 2561)	นางสุนันทา พลทวงษ์ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย

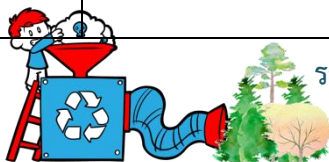
ลำดับ	ผลงาน	ผู้เรียบเรียง
2.12	โครงการความร่วมมือการเลิกใช้พลาสติกหุ้มฝาขวดน้ำดื่ม (No Plastic Bottle Cap Seal)	นางสาววานิช สาวาโย ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ นางสุนันทา พลทวงษ์ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย
2.13	การจัดการขยะในทะเลไทย	นายวุทธิชัย แก้วกระจ่าง ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ นางสุนันทา พลทวงษ์ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย
2.14	การติดตามตรวจสอบและการผลักดันการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม เกาะสีชัง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี	นายไชโย จุ้ยศิริ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ ส่วนแผนงาน
2.15	การจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน ปี 2560	นางสาวกุลชา ณะขว้าง ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ ส่วนของเสียอันตราย
2.16	การเสริมสร้างความเข้มแข็งในการควบคุมการนำเข้า-ส่งออกของเสียอันตราย และการจัดการของของเสียอันตรายในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ	นางศิรินาท ผ่องญาติ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนของเสียอันตราย
2.17	ประชารัฐร่วมใจ แยกทิ้งขยะอันตราย	นางสาวกุลชา ณะขว้าง ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ นางสาวสัจจาพร เขยกิจวงษ์ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ ส่วนของเสียอันตราย
2.18	คืนมือถือเก่า สร้างบุญ สร้างชาติ	นางอาภาภรณ์ ศิริพรประสาร ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนของเสียอันตราย
2.19	Waste to Forest ปลูกต้นไม้บริเวณพื้นที่บ่อขยะภายใต้โครงการประชารัฐร่วมใจปลูกต้นไม้ให้แผ่นดิน	นางอาภาภรณ์ ศิริพรประสาร ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนของเสียอันตราย

ลำดับ	ผลงาน	ผู้เรียบเรียง
2.20	ทำเนียบข้อมูลการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษจากแหล่งกำเนิดจังหวัดระยอง	นายอร่าม พันธุ์วรรณ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ ส่วนสารอันตราย
2.21	สถิติอุบัติเหตุจากสารเคมีและการลักลอบทิ้งกากของเสียอันตรายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560	นายสุนทร อุปมาณ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนปฏิบัติการฉุกเฉินและฟื้นฟู
2.22	การติดตามตรวจสอบการปนเปื้อนของสารแคดเมียมในห้วยแม่ตาวและแม่กุ อำเภอมะนัง จังหวัดตาก ประจำปี 2560	นายคมสัน องค์กรีชากุล ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนปฏิบัติการฉุกเฉินและฟื้นฟู
2.23	คู่มือการปกป้องประชาชนจากเหตุฉุกเฉินสารเคมีรั่วไหล	ศศิวิมล แนวทอง ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนปฏิบัติการฉุกเฉินและฟื้นฟู
2.24	คู่มือการระงับอุบัติเหตุเบื้องต้นจากวัตถุอันตราย	นางสาวธัญชนก อินทรา ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ ส่วนปฏิบัติการฉุกเฉินและฟื้นฟู
2.25	แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตราย รองรับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2558	นางสาวธัญชนก อินทรา ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ ส่วนปฏิบัติการฉุกเฉินและฟื้นฟู
2.26	การเสริมสร้างศักยภาพเครือข่ายภัยสารเคมี ปี 2560	นายคมสัน องค์กรีชากุล ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ นางสาวนลินี ศรีเคลือบ ตำแหน่ง ปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม ส่วนปฏิบัติการฉุกเฉินและฟื้นฟู
2.27	การจัดกิจกรรมส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในการปฏิบัติงานของศูนย์ควบคุมมลพิษระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก	นายมานพ บุญแจ่ม ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ นายมนรินทร์ ฤทธิ์เต็ม ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ศูนย์ควบคุมมลพิษระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก

ลำดับ	ผลงาน	ผู้เรียบเรียง
2.28	การจัดการมลพิษฉุกเฉินด้านสารเคมีและการลักลอบทิ้งกากของเสียอุตสาหกรรม	นายมานพ บุญแจ่ม ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ นายกฤตชัย โกงกระโทก ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ศูนย์ควบคุมมลพิษระยองเศรษฐกิจภาคตะวันออก
2.29	การฝึกอบรมด้านการจัดการอุบัติเหตุสารเคมีและการลักลอบทิ้งกากของเสียในพื้นที่โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก	นายมานพ บุญแจ่ม ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ นายมนรินทร์ ฤทธิ์เต็ม ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ นางสาวสิรินาฏ บุญวิริยะ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อม ศูนย์ควบคุมมลพิษระยองเศรษฐกิจภาคตะวันออก
2.30	การแก้ไขปัญหาหากลื่นเหม็นจากระบบบำบัดน้ำเสียรวม ของเขตประกอบการอุตสาหกรรมไออาร์พีซี ตำบลบ้านแลง อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง	นายมานพ บุญแจ่ม ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ นางสาวสิรินาฏ บุญวิริยะ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อม ศูนย์ควบคุมมลพิษระยองเศรษฐกิจภาคตะวันออก
2.31	การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย”	นางสาวพันธน์สภ์ พงษ์ขวัญ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนแผนงาน
ส่วนที่ 3 อนุสัญญาและความร่วมมือระหว่างประเทศด้านกากของเสียและสารอันตราย		
3.1	การเตรียมการและกำหนดทำที่ไทยสำหรับการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาบาเซล สมัยที่ ๑๓	นางศิรินาท ผ่องญาติ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนของเสียอันตราย
3.2	การดำเนินงานตามพันธกรณีอนุสัญญาบาเซล	นางศิรินาท ผ่องญาติ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนของเสียอันตราย
3.3	โครงการ Implementation of the POPs Monitoring Plan in the Asian Region (GMP2 Asia)	นางสาวพัทธนันท์ ตาริน ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ นางสาววิจิตรา ประสมทอง ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ ส่วนสารอันตราย

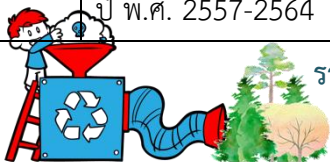
ลำดับ	ผลงาน	ผู้เรียบเรียง
3.4	การเสริมสร้างขีดความสามารถในการดำเนินงานตามพันธกรณีของอนุสัญญาระหว่างประเทศด้านการจัดการสารเคมีและของเสียอันตราย ปี 2560	นายมนรัตน์ ฤทธิ์เต็ม ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ศูนย์ควบคุมมลพิษระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก นางสาววิจิตรา ประสมทอง ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ ส่วนสารอันตราย
3.5	การดำเนินงานอนุสัญญาสตอกโฮล์มว่าด้วยสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน (Stockholm Convention on Persistent Organic Pollutants: POPs) ปี 2560	นางสาวพัทธนันท์ ตาริน ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ นางสาววิจิตรา ประสมทอง ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ ส่วนสารอันตราย
3.6	การเตรียมความพร้อมในการออกกฎหมายเพิ่มเติมเพื่อการภาคยานุวัติอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท	นางสาวนภาพร ตั้งถิ่นไท ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนสารอันตราย
3.7	การเตรียมการและกำหนดท่าทีประเทศไทยสำหรับการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท สมัยที่ 1	นางสาวนภาพร ตั้งถิ่นไท ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนสารอันตราย
ส่วนที่ 4 การประชุมนานาชาติด้านการบริหารจัดการกากของเสียและสารอันตราย		
4.1	การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาบาเซล สมัยที่ ๑๓	นางศิรินาท ผ่องญาติ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนของเสียอันตราย
4.2	การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญารอตเตอร์ดัมฯ สมัยที่ 8 และการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ สมัยที่ 8	นางสาวพัทธนันท์ ตาริน ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ นางสาววิจิตรา ประสมทอง ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ ส่วนสารอันตราย
4.3	การประชุมคณะกรรมการอาเซียนด้านการจัดการสารเคมีและของเสีย (ASEAN Working Group on Chemicals and Waste: AWGCW) ครั้งที่ 2	นางสาวพัทธนันท์ ตาริน ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนสารอันตราย

ลำดับ	ผลงาน	ผู้เรียบเรียง
4.4	การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาไมนามาตะว่าด้วย ปรอท สมัยที่ 1	นางสาวนภาพร ตั้งถิ่นไท ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ ส่วนสารอันตราย
4.5	การประชุม The Regional 3R Forum in Asia	นายไชยา บุญชิต ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ นางสาวนรินทร์ทร ผัดเรือน ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อม ส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย
ส่วนที่ 5 มาตรฐาน มาตรการ และเกณฑ์การปฏิบัติด้านกากของเสียและสารอันตราย		
5.1	ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง หลักเกณฑ์ใน การพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ การ ออกแบบก่อสร้างและการจัดการสถานที่หมัก ปุ๋ยจากมูลฝอย	นายทวีชัย เจียรนัยขจร ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ ส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
5.2	ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง หลักเกณฑ์ใน การพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ การ ออกแบบและก่อสร้างสถานีนินถ่ายมูลฝอย	นายทวีชัย เจียรนัยขจร ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ ส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
5.3	ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง หลักเกณฑ์ใน การพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่การ ออกแบบก่อสร้าง และการจัดการสถานที่กำจัด มูลฝอยโดยเตาเผา	นายทวีชัย เจียรนัยขจร ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ ส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
5.4	ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง หลักเกณฑ์ใน การพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่การ ออกแบบก่อสร้าง และการจัดการสถานที่ฝัง กลบมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล	นายทวีชัย เจียรนัยขจร ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ ส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
5.5	ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง แนวทางการ บริหารจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน สำหรับองค์กรปกครองท้องถิ่น	นางสาวกุลชา ณะขว้าง ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ ส่วนของเสียอันตราย

ลำดับ	ผลงาน	ผู้เรียบเรียง
ส่วนที่ 6 การพัฒนาองค์ความรู้ด้านการจัดการกากของเสียและสารอันตราย		
6.1	การจัดฝึกอบรมถ่ายทอดประสบการณ์การทำงานด้านกากของเสียและสารอันตราย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560	นายสุรินทร์ อารีย์ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ นายชูเกียรติ จันทโรจน์ ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อม ส่วนแผนงาน
6.2	คู่มือสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง แนวทางการพิจารณาคัดเลือกรูปแบบเทคโนโลยีที่เหมาะสมสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
6.3	แนวทางในการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ การออกแบบก่อสร้าง และการจัดการสถานที่ฝังกลบขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องหลักสุขภาพ	ส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
6.4	แนวทางในการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ การออกแบบก่อสร้าง และการจัดการสถานที่จัดการขยะมูลฝอยโดยการหมักปุ๋ย (สารบำรุงดิน)	ส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
6.5	แนวทางในการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ การออกแบบก่อสร้าง และการจัดการสถานที่จัดการขยะมูลฝอยโดยการเผาในเตาเผา	ส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
6.6	แนวทางในการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ การออกแบบก่อสร้าง และการจัดการสถานีขนถ่ายขยะมูลฝอย	ส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
6.7	รายงานสถานการณ์ขยะมูลฝอยของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2559	ส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
6.8	คู่มือพิกัตอันตรายสุลกากรและรหัสสถิติเฉพาะสำหรับของเสียอันตราย	ส่วนของเสียอันตราย
6.9	ยุทธศาสตร์การจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์เชิงบูรณาการ ปี พ.ศ. 2557-2564	ส่วนของเสียอันตราย

ลำดับ	ผลงาน	ผู้เรียบเรียง
6.10	คู่มือการวางแผนบริหารจัดการของเสียอันตรายจากชุมชนสำหรับผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ส่วนของเสียอันตราย
6.11	คู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการเก็บรวบรวม ขนส่ง และกำจัดของเสียอันตรายจากชุมชน	ส่วนของเสียอันตราย
6.12	มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการลักลอบทิ้งและบริหารจัดการกากอุตสาหกรรมที่เป็นอันตรายและข้อมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2560 – 2564	ส่วนของเสียอันตราย
6.13	คืนมือถือเก่า สร้างบุญ สร้างชาติ	ส่วนของเสียอันตราย
6.14	ประชารัฐร่วมใจ แยกทิ้งขยะอันตราย	ส่วนของเสียอันตราย
6.15	คู่มือประชาชนเพื่อการแยกขยะอันตรายจากชุมชน	ส่วนของเสียอันตราย
6.16	รายงานประจำปี 2559 สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย	ส่วนแผนงาน
6.17	วงล้อการตอบโต้อุบัติภัยจากสารเคมี	ส่วนปฏิบัติการฉุกเฉินและฟื้นฟู
6.18	วารสารข่าวสารอันตรายและของเสีย ฉบับที่ 1/2560, 2/2560 และ 3/2560	ส่วนสารอันตราย

ที่ปรึกษาและคณะกรรมการจัดทำรายงานประจำปี 2560

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ

ที่ปรึกษา

1. นายสุเมธา	วิเชียรเพชร	ผู้อำนวยการสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย
2. นายอนุภน	สุธาพันธ์	ผู้อำนวยการส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
3. นางสาวพรพิมล	เจริญส่ง	ผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการฉุกเฉินและฟื้นฟู
4. นางสาวนภัส	บัวสรวง	ผู้อำนวยการส่วนของเสียอันตราย
5. นางสาวธีรพร	วิริวุฒิก	ผู้อำนวยการส่วนสารอันตราย
6. นางสาววานิช	สาวยโย	ผู้อำนวยการส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย
7. นายมานพ	บุญแจ่ม	ผู้อำนวยการศูนย์ควบคุมมลพิษระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก
8. นางสาวฐา	กวกหิรัญ	หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป

คณะกรรมการ

1. นางสุนีย์	ตีะปินตา	ผู้อำนวยการส่วนแผนงาน/ประธานคณะกรรมการ
2. นายอร่าม	พันธุ์วรรณ	คณะกรรมการ
3. นายมนรัตน์	ฤทธิเต็ม	คณะกรรมการ
4. นางสาวศศิวิมล	แนวทอง	คณะกรรมการ
5. นายสุพจิต	สุขกันตะ	คณะกรรมการ
6. นางสาวสิริรัตน์	ข้าวารี	คณะกรรมการ
7. นางสาวนฤมล	ศรีวิเศษ	คณะกรรมการ
8. นางสาวกรณิกา	อนันต์สุทธิรักษ์	คณะกรรมการ
9. นายชูเกียรติ	จันทโรจน์	คณะกรรมการและเลขานุการ
10. นางสาวมลิวลย์	ปานมาตย์	คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย

กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
92 ซอยพหลโยธิน 7 แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทร. 0-2298-2402-8 โทรสาร 0-2298-5393 www.pcd.go.th